KATEDRA GEOGRAFIE

INTERNETOVÉ ZDROJE DAT A INFORMACÍ V HUMÁNNÍ GEOGRAFII

Artur Boháč

Toto dílo vzniklo díky finanční podpoře projektu RoLiZ 4.0 – Rozvoj lidských zdrojů Technické univerzity v Liberci pro zvyšování relevance, kvality a přístupu ke vzdělání v podmínkách Průmyslu 4.0, reg. č. CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_015/0002329, operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání.

Vydala Technická univerzita v Liberci v roce 2023.

ISBN 978-80-7494-642-4

Obsah

Úvod 4
1 Spolehlivost internetových zdrojů v publikaci 6
2 Kategorizace použitých internetových zdrojů a jejich specifika 8
3 Data, informace a znalosti – teoretické vymezení 9
4 Demografické charakteristiky a kvalita života 10
5 Politika, bezpečnost a konflikty 12
6 Svoboda, humanitární otázky a lidská práva 24
7 Kultura, etnicita, jazyky a náboženství 33
8 Hospodářství – průmysl, zemědělství, služby, obchod a doprava 36
9 Životní prostředí, ochrana přírody a udržitelnost 48
10 Komplexní pohled 55
11 Makroregionální pohled 71
12 Historické a staré mapy 79

Úvod

Cílem této netradičně pojaté publikace je poskytnout studentům geografických bakalářských i magisterských geografických studijních programů na Technické univerzitě v Liberci tipy na zajímavé a relevantní informační prameny, které jim mohou přiblížit mnohdy dost abstraktní záležitosti na jednotlivých předmětech probírané nebo pomoci v nesnázích při shánění informací či dat. Měla by mít i funkci skripta, byť není spojena pouze s jedním předmětem. Informační zdroje se týkají učiva předmětů povinných i povinně-volitelných v rámci různých geografických studijních programů.

Zejména jde o níže uvedené předměty a jejich varianty:

- Humánní geografie
- Praktická humánní geografie
- Humanistická a kulturní geografie
- Politická geografie
- Geografie náboženství
- Regionální geografie velkých světových oblastí
- Globální, regionální a lokální témata
- Borders and Minorities
- Cultural-historical Dimension of Borders

Humánní-geografie je v textu pojímána v celé své šíři a komplexitě, mnohdy zahrnuje odbočky směrem k jiným disciplínám. V publikaci uvedené zdroje pokrývají globální úroveň, a to s občasnými odbočkami na úroveň makroregionů či států. K využívání zdrojů jako Český statistický úřad či Eurostat toho bylo napsáno mnoho, navíc k němu bývají studenti vedeni v úvodních semestrech studia, tudíž tyto prameny jsou pominuty. V textu jsou brány v potaz různorodé souhrnné ukazatele, indexy atp., které mnohdy bývají zpracovány do formy kartogramů či pseudokartogramů (u těch se nepoužívají data přepočtená na jednotku plochy), anamorfovaných map ad. Některé ukazatele jsou notorický známé a představované i v nižších stupních vzdělávání (např. index lidského rozvoje), jiné budou, jak věří autor, pro čtenáře novinkou. V některých případech narážíme na propracované webové (geo)portály, které umožňují přístup k prostorovým informacím a službám k jejich zobrazení a analýze. V jiných případech se jedná o přehledně zpracované informace obvykle statistického charakteru ve formě tabulek a grafů. V neposlední řadě odkazujeme na relevantní textové podklady ve formě informací. Publikace není tedy zaměřena výhradně na data. Většina zmíněných zdrojů umožňuje bližší zacílení na různorodé hierarchické úrovně a také komparaci různorodých údajů. Určitým doplňkem a zpestřením, s nosným tématem textu částečně souvisejícím, jsou v závěrečné kapitole zdroje starých a historických map. Celkově jde o zdroje, jež jsou dostupné online, což by mělo většině dnešních studentů, vzhledem k převládajícímu způsobu jejich práce, konvenovat. Online zdroje jsou navíc schopny rychle reagovat na hospodářské a politické změny ve světě.

Publikace může být rovněž užitečná pro studenty, kteří zpracovávají seminární, bakalářskou, diplomovou nebo disertační práci na humánněgeografické téma na jakékoli univerzitě. Může jít o téma z oboru politické geografie, kulturní geografie, ekonomické geografie a dalších zeměpisných subdisciplín. Publikace může sloužit též jako inspirace pro vytváření různorodých úloh pracujících s uvedenými zdroji, které mohou být určeny studujícím různého věku a úrovně. Je možné, že z textu bude patrná určitá preference politickogeografických či

kulturněgeografických materiálů, jež je dána autorovým akademickým zaměřením. Rovněž je možné, že se některé představené údaje mohou dublovat, přece jen předložené informační zdroje obsahují obrovské množství dat. V takovém případě jde jen o to zvolit si uživatelsky příjemnější nástroj (web) práce s daty. Nicméně, některé ukazatele se zaměřují na stejný fenomén, ale mají odlišnou metodiku jejich sestavování. Tyto rozdílné náhledy mohou být při detailním studiu daného jevu přínosem.

Některé zdroje dat, s nimiž text operuje, jsou vhodné k zařazení do úvodních částí závěrečných prací, kde mohou sloužit k představení problémů, např. svým přehledným zpracováním do formy tematických map či podepření pracovních hypotéz. V jiných případech mohou sloužit jako standardní informační zdroje užívané ve stati práce. Je však na místě upozornit na to, že takovéto zdroje mají sloužit pouze jako doplněk a většina akademického textu má být opřena o standardní odborné publikace ve formě článků a knih. Co se týče humánní geografie a jejích podoborů, i v české a slovenské akademické sféře byl napsán dostatek děl, které obor zevrubně popisují, představují jeho objekt výzkumu, metody, teorie ad. a slouží jako vysokoškolské učebnice. Výčet těchto děl obvykle naleznete v sylabech jednotlivých předmětů. Předložený text má být určitou nástavbou zmíněných publikací, které jsou základem pro pochopení fenoménů v tomto díle řešených, na jejichž vysvětlování autor nemá prostor vzhledem k typu předložené publikace. Autor se domnívá, že v době sepsání tohoto textu obdobně rozsáhlé dílo v Česku a zřejmě i v zahraničí neexistuje.

Internetových zdrojů využitelných v humánní geografii je velké množství, jež navíc dennodenně narůstá. Cílem textu tedy není poskytnout kompletní výčet možných informačních zdrojů. V publikaci budou v naprosté většině akcentovány zdroje, jež jsou přístupné zdarma, bez obtížné registrace a jež jsou psány v angličtině. Relevantních zdrojů v angličtině je nejvíce vzhledem k tomu, že jazyk slouží jako lingua franca v akademické obci a mezinárodních organizacích. Některé významné instituce a organizace mají i své české weby (např. OSN, NATO, Transparency International), avšak počet informací na nich je nesrovnatelný s těmi mateřskými. Je třeba mít na paměti, že internet je dynamický a že existence webové stránky či její vlastnosti nejsou trvalými záležitostmi. Proto se při správné citaci webových stránek uvádí datum citování a datum aktualizace či revize webové stránky. Jako příklady změn autor uvádí své dva bývalé oblíbené weby. Web Ethnologue – Languages of the World se stal placeným a nejnižší poplatek za základní roční přístup stojí 480 amerických dolarů, což využití většině českých studentů znemožní. Kompletně zpoplatněné internetové zdroje autor v tomto textu vynechává, ač tvoří v některých sektorech ty nejlepší a nejpřehlednější prameny. Zpoplatnění některých statistik a informací je obecně pravděpodobně zapříčiněno velkou poptávkou ze strany komerční sféry, rostoucí komunity výzkumníků i nadšenců. Autor výjimečně uvádí částečně zpoplatněné zdroje/zdroje vyžadující registraci, u nichž se však lze k obstojnému množství informací dostat zadarmo/bez registrace. Aktivní přestal být pozorzuhodný web Adherents.com: Religion Statistics Geography, Church Statistics, jenž je ještě v roce 2022 naštěstí přístupný přes webový archív. Optimisté mohu doufat v to, že se třeba web jednoho dne vrátí na scénu. Autor za funkčnost či plnou bezplatnost v tomto textu uvedených zdrojů v době, kdy tyto řádky pročítáte, neručí. Jejich kontrola proběhla dne 20. října 2022.

Autor pevně doufá v to, že Vám tento text pomůže při studiu a poslouží Vám jako odrazový můstek pro intenzivnější bádání související s tématem obsaženým v některém z probíraných informačních zdrojů.

1 Spolehlivost internetových zdrojů v publikaci

K internetovým zdrojům obecně je nutné přistupovat se zvýšenou opatrností, a to vyšší, než je tomu v případě psaných pramenů, které obvykle musejí splňovat elementární pravidla a v případě vědeckých publikací procházejí recenzním řízením. Na internet může prakticky kdokoli umístit cokoli, proto se v dnešní době tak často setkáváme s různými fake news, hoaxy a dalšími nepravdivými sděleními, vzniklými buď úmyslně za účelem klamání čtenáře, nebo z důvodu neznalosti autora. Proto stojí za to pátrat na to, která osoba či subjekt je autorem daného internetového zdroje.

V případě v tomto textu využitých zdrojů není nutné je s detektivním zaujetím zkoumat (jak popisuje Baar 2008), neboť jde prokazatelně o zdroje generované renomovanými institucemi a autory, ručícími za obsah, případně o databáze shromažďující jejich poznatky. Nesetkáváme se tak s vyloženými nepravdami, nicméně v některých případech nelze nevidět určitý ideologický podtón, zejména u ukazatelů zaměřených na politiku a lidskoprávní otázky generovaných různými nevládními organizacemi a think-tanky. Vzhledem k původu těchto organizací a jejich donátorů se často setkáváme s nahlížením na problémy západní optikou a vzhledem k převažujícímu paradigmatu v těchto kruzích s liberálním a globalistickým pohledem, resp. s prosazováním zájmů USA ve světě. Jako příklad může sloužit organizace Freedom House, která monitoruje stav demokracie ve světě a na základě mnohofaktorové metodiky každoročně vytváří statistiky politických práv a občanských svobod. Organizace je z větší části financovaná vládou USA. Organizace je kritizována za to, že demokracii vidí americkou geopolitickou optikou a toto se promítá do ní generovanách hodnocení. Taktéž je kritizována pro přílišné zaměření na formální stránku věcí jako struktura politického systému apod. Navíc bagatelizuje vnitřní problémy USA. Kritiku Freedom House vyslovily osobnosti jako Noam Chomsky, Edward Herman i zástupci zemí, jež organizace umisťuje na spodní příčky žebříčky jako Rusko, Čína a Kuba. Kupříkladu Rusko si stěžuje na fakt, že bývá z hlediska politických svobod řazeno na úroveň absolutistických monarchií, v nichž ani neprobíhá náznak voleb. Proamerický postoj lze očekávat u webů provozovaných přímo vládními útvary USA, nicméně pokud se zaměříme čistě na statistické údaje, neměl by být s využíváním zdroje problém. Státní instituce demokratických zemí a mezinárodní organizace stále ochotněji zveřejňují svá veřejná data. Hovoříme pak o otevřených datech. Výjimečně jsou uváděny zdroje spjaté s firmami či korporacemi (Mastercard, BP), jež mají své ekonomické i politické zájmy.

Autor dodává, že určité sporné body v hodnocení Freedom House skutečně lze najít, sám byl v době zpracovávání své disertační práce překvapen příliš pozitivním hodnocením Egypta (i v komparaci s dalšími blízkovýchodními státy) ve zprávě za rok 2013 fakticky hodnotící rok 2012, které bylo dle jeho názoru důsledkem toho, že organizace Freedom House byla jako většina nevládních organizací sponzorovaných ze států euroatlantické civilizace nakloněna tzv. arabskému jaru. Přesto by se však nebál hodnocení organizace Freedom House využívat. Předložené internetové zdroje jsou z výrazné většiny západní provenience a mohou obsahovat zkreslení, nicméně pořád je míra validity (správnosti) a reliability (spolehlivosti) nejvýše ze všech podobných dostupných hodnocení. Prostor je dán i informacím odlišných paradigmat (Šanghajská organizace pro spolupráci, Centrum pro Čínu a globalizaci, Valdajský klub ad.), jejichž dostupnost, zejména v anglickém jazyce, je však obecně nižší. Je třeba mít na paměti fakt, že naprostá objektivita je v sociálních vědách, kam humánní geografie částečně spadá, nedosažitelným ideálem.

Zamyslete se nad věrohodností internetových zdrojů poskytovaných institucemi či organizacemi. Narazili jste již nějaké negativní příklady?

Které zdroje dat pro makroregionální či globální úroveň byste využili, pokud byste neměli přístup k internetu? Pokuste se být co nejefektivnější a vybrat co nejméně publikací.

2 Kategorizace použitých internetových zdrojů a jejich specifika

Kategorizace zdrojů by měla posloužit k lepší orientaci čtenáře a je jí přizpůsobena struktura publikace od kapitoly 4. Kategorizace je řešena z hlediska sektorů a fenoménů, kterými se probírané zdroje zabývají. Nicméně, kategorizace není vzhledem k časté komplexitě zdrojů dokonalá. Stačí vzít v potaz problematiku migrace, která má své politické, kulturní, hospodářské, lidskoprávní a další konotace. Právě fenomény typu zhroucených států, migrace či globální změny klimatu jsou velmi obtížně kategorizovatelné a byla pro ně vytvořena speciální kapitola. Dalším komplikovaným tématem je ochrana přírody či problematika různých katastrof, do kterých se silně promítá i fyzická geografie. Situaci neulehčuje ani fakt, že nezřídka jedna instituce vychází z dat instituce jiné. Případně to, že jedna obří instituce jako např. OSN má spoustu specializovaných agentur, přičemž tyto agentury mohou spadat do různých kategorií vymezených autorech. V kategorizaci je znatelné subjektivní vnímání autora publikace. V rámci každé kategorie jsou informační zdroje seřazeny v abecedním pořadí, nikoli podle jejich kvality či obsáhlosti. Poměrně volně je také pojato pojednání o každém zdroji, autor zvážil, jak rozsáhle o kterém zdroji psát a zda k němu přidat i obrazový materiál ve formě výřezu z příslušné webové stránky (proto se u těchto obrázků nenachází odkaz na jejich zdroje). Stručný popis institucí či ukazatelů, na které je odkazováno, považuje autor za vhodný z edukativního hlediska.

Máte-li v plánu vlastní pokročilé výpočty a stahování dat, je třeba vést v patrnosti, že se v některých z uvedených zdrojů můžete setkat setkat s různorodými datovými formáty. Časté jsou velké sady (datasety) tabelárních dat s koncovkou CSV. Některé webu umožňují stahovat soubory xlsx. Autor nabádá čtenáře k obezřetnosti, co se týče možných změn metodiky přípravy dat u subjektů, které je poskytují. Vhodná k prostudování jsou příslušná metadata. Autor si ještě dovoluje přidat upozornění na fakt, že výroční zprávy a indexy zaobírající se určitým fenoménem bývají označeny letopočtem dvojím způsobem. Buď tak, že letopočet označuje rok, jež je zevrubně probírán, nebo letopočet označuje rok následující po roce, který je analyzován. Ve způsobu označení konkrétního zdroje je zapotřebí mít jasno před jeho využitím ve vlastním bádání.

3 Data, informace a znalosti – teoretické vymezení

Termíny data a informace jsou mnohdy vnímány jako synonyma, což není přesné. Cílem publikace není zabíhat až k filozofickým souvislostem užívaných pojmů, nicméně základní vymezení přijde dle autora vhod. Klíčová je triáda data – informace – znalosti. Pojďme si její prvky rozebrat (Pászto 2018; Řezničková, Pavelková eds. 2021; Šlapák 2003):

- Data (data) – z lat. slova datum – daná věc. Jde o objektivní údaje o libovolné entitě či události, konkrétně o jejím stavu, vlastnostech, procesech apod. Mohou to být čísla, písmena či symboly. Data bývají získávána pozorováním, měřením, experimentem a jakožto individuální údaje jsou vhodná k hodnocení. Jsou nejnižším prvkem informačního systému. Jako vědci se snažíme datům porozumět, interpretovat je a přiřadit jim význam. Data je možné dělit na primární a sekundární. Primární data jsou obvykle pořízena samotným výzkumníkem a nebyla ještě podrobena žádnému analytickému zpracování. Sekundární data již prošla zpracováním a jejich typickými příklady jsou data ze statistických databází, oficiálních dokumentů či vědeckých publikací. Data lze všelijak upravovat a zpracovávat.
- Informace (information) – z lat. slova informatio – koncept, myšlenka. Informace je význam přisouzený datům příjemcem na základě jejich analýzy, zkušeností a vědomostí příjemce, který nabývá komunikovatelnou formu.
- Znalosti (knowledge) – představují zobecněné poznání reality. Jde o informace s přidanou hodnotou, tedy uspořádané v lidské mysli tak, aby byly použitelné v rozhodovacím procesu. Znalosti jsou založené na interpretaci, zkušenostech, hodnotách, poznávání a porozumění. Znalosti jsou podmíněny inteligenčními schopnostmi a kritickým myšlením.

Publikace, kterou právě čtete, je zaměřena na datové i informační zdroje. Ty by měly přispět k rozvoji Vašich znalostí (viz obr. 1). Veškeré možnosti práce s rozsáhlými a multifunkčními databázemi jako těmi od OSN či Světové banky, není možné na omezeném prostoru publikace plně pokrýt. V tomto ohledu autor odkazuje na YouTube, kde při zadání relevantních klíčových slov naleznete inspirativní videotutoriály. Rovněž mějte na paměti fakt, že ekonomicky vyspělé státy poskytují širší paletu statistik než státy slabé, tudíž se nelze divit tomu, že v některých fenoménech není možno statisticky srovnávat např. Norsko se Středoafrickou republikou.

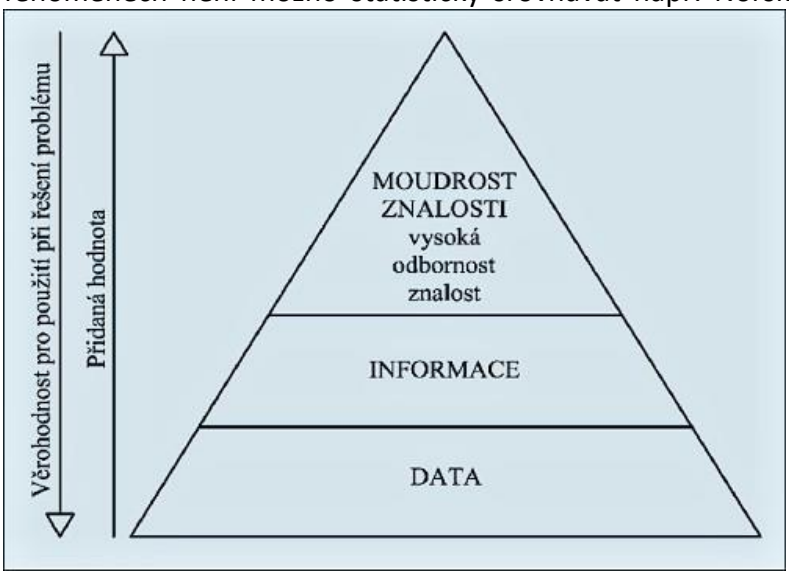

Pyramida dat, informací a znalostí (Marek 2013)

4 Demografické charakteristiky a kvalita života

Global Health Security Index – index zdravotnického zabezpečení

https://www.ghsindex.org

Index globální zdravotní bezpečnosti (GHS) je hodnocením a srovnáváním zdravotní bezpečnosti a souvisejících záležitostí ve 195 zemích. Index GHS, který je vyvíjen ve spolupráci mezi Nuclear Threat Initiative, Economist Impact a John Hopkins University, byl poprvé spuštěn v roce 2019. Globální index zdravotní bezpečnosti 2021 hodnotí země v 6 kategoriích (prevence, detekce, odpověď, zdraví, normy a riziko), 37 indikátorech a 171 otázkách s využitím veřejně dostupných informací. Index GHS posuzuje zdravotní bezpečnost v kontextu dalších faktorů kritických pro boj s ohnisky nemocí, jako jsou politická a bezpečnostní rizika, kvalita zdravotního systému a dodržování globálních norem v jednotlivých zemích.

IHME – zdravotnické metriky a hodnocení

https://www.healthdata.org

Institut pro zdravotnické metriky a hodnocení (Institute for Health Metrics and Evaluation) je organizace pro výzkum zdraví populace se sídlem na Lékařské fakultě Washingtonské univerzity. Spolupracuje s odborníky po celém světě na vývoji včasných, relevantních a vědecky validních důkazů, které osvětlují stav zdraví a zdravotnictví v různých koutech světa. Web IHME zahrnuje profily států světa i četné interaktivní vizualizace.

STC Health Index – informace o zdravotní péči

https://globalresidenceindex.com/hnwi-index/health-index

Index je vypočítáván na základě mnoha faktorů jako naděje na dožití, úmrtnost matek při porodu ad. Sestavuje jej Hudson's Investment Migration Consultancy (Hudsonova skupina pro konzultaci přesunu investic) z Hudson International Group.

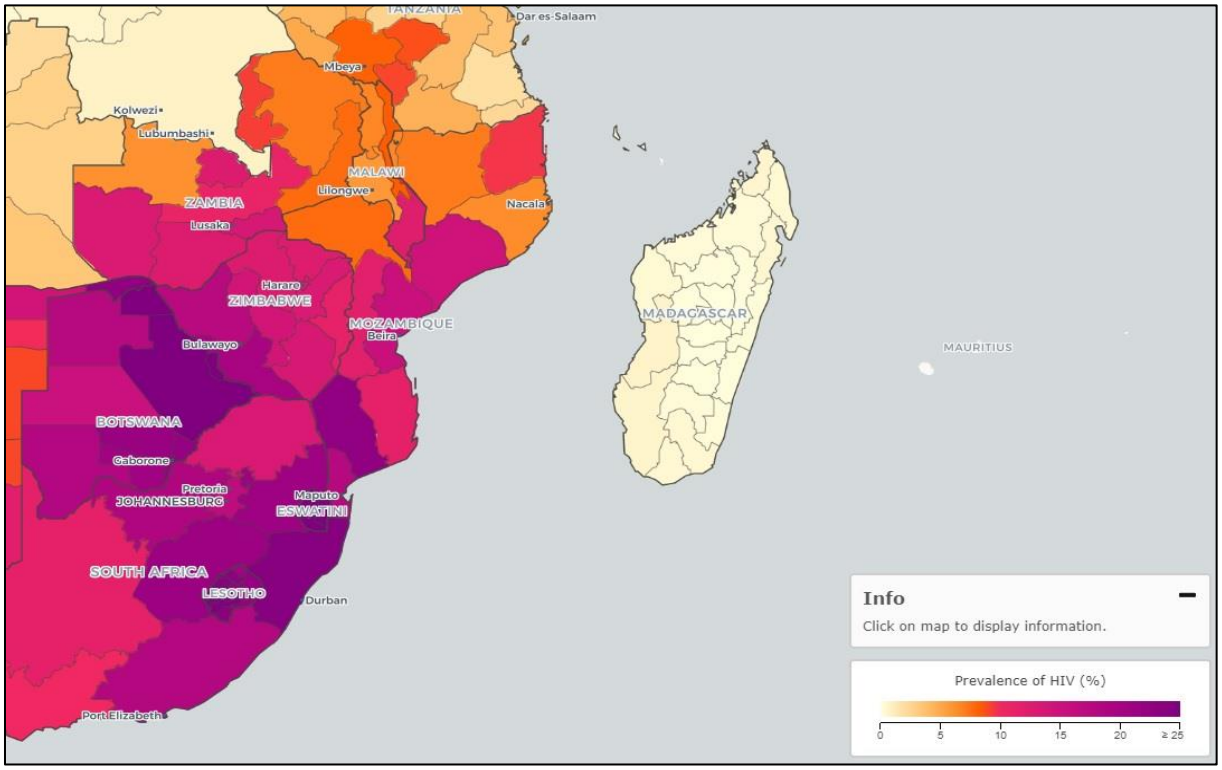

United States Census Bureau – data o obyvatelstvu USA, ale i světa

https://www.census.gov/en.html

Web amerikého statistického úřadu poskytuje dle očekávání velmi detailní údaje o americké populaci. Za pozornost však stojí demografické charakteristiky dalších zemí a regionů světa, např. tabulky mezinárodního programu (https://www.census.gov/data/tables/time-series/demo/international-programs.html) zahrnující i historické odhady světové populace nebo data centra mezinárodního programu (https://www.census.gov/programs-surveys/international-programs.html) zahrnující celou řadu statistických dat o různých státech či celém světě jako celku (viz obrázek).

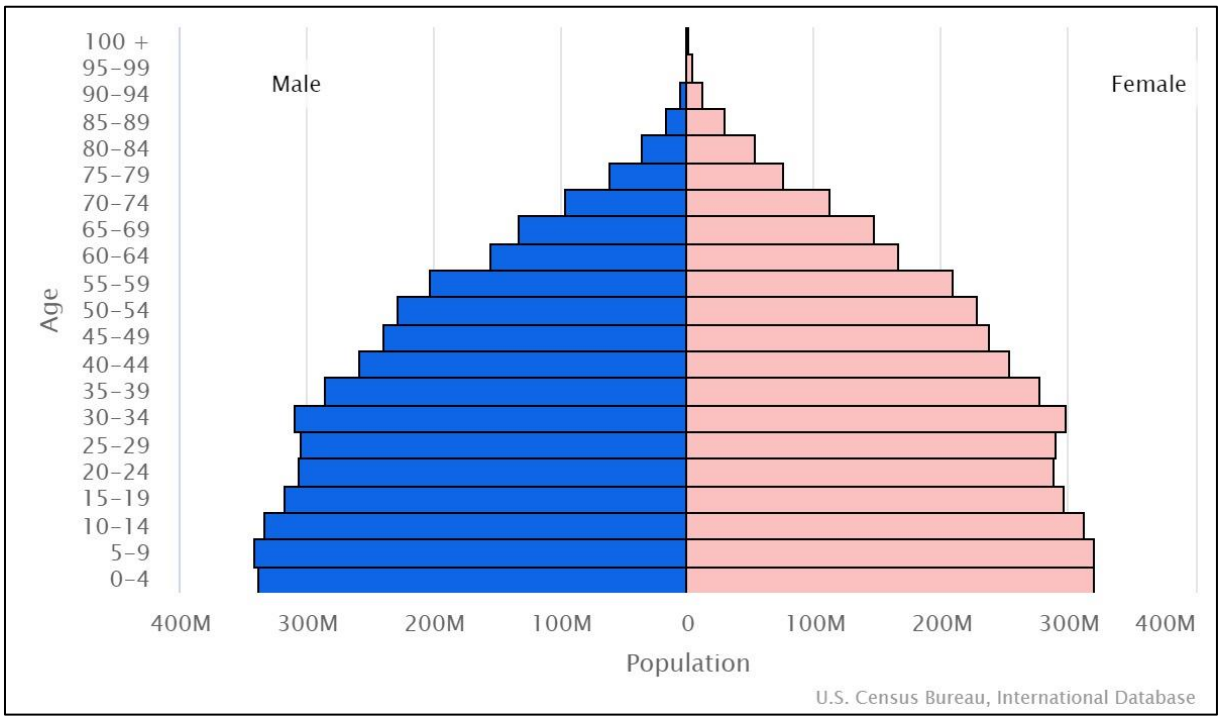

World Population Review – data o světovém obyvatelstvu

https://worldpopulationreview.com

Cílem World Population Review je zpřístupnit data prostřednictvím grafů, tabulek, analýz a vizualizací. Web se snaží prezentovat nejnovější dostupné informace a vyvíjet vlastní demografické projekce. World Population Review je nezávislá americká organizace bez politické příslušnosti, která čerpá z dat jiných organizací. Sekce webu jsou rozděleny velmi přehledně a zdroje, z nichž bylo čerpáno, se nacházejí vždy na konci konkrétního příspěvku.

Zjistěte na webu United States Census Bureau, kolik procent obyvatel státu Pennsylvánie je německého původu. Číslem budete pravděpodobně překvapeni.

Jaké jsou rozdíly mezi populační prognózou a projekcí?

5 Politika, bezpečnost a konflikty

ACLED – údaje o ozbrojených konfliktech

https://acleddata.com/#/dashboard

ACLED (Armed Conflict Location and Events Dataset) je americkou neziskovou organizací přijímající dotace od USA či EU. Dataset je určen k tvorbě prostorových analýz ozbrojených konfliktů, což je pro geografy velmi zajímavé. Obsahuje polohu, datum a typy konfliktů. Kromě samotného stažení dat je možné si prohlédnout dynamické a statické mapy nebo trendy. Dynamické mapy v povedené interaktivní mapové aplikaci používají technologii společnosti SpatialKey, která umožňuje k již vytvořeným ukázkovým mapám přidávat další data, vizualizovat nově vzniklou situaci apod. Zejména možnosti aktivní práce s mapou jsou podmíněny registrací uživatele. Kromě mapových záležitostí jsou uživatelům k dispozici rozbory situace v konfliktních zemích či regionech v sekci Analysis.

Atlantic Council – informace o politice, bezpečnosti i dalších oblastech

https://www.atlanticcouncil.org

Atlantická rada (Atlantic Council) je think-tank věnující se mezinárodním vztahům, a to primárně v severoatlantickém makroregionu. Byl založen v roce 1961 a sídlí ve Washingtonu D.C. Témata lze na webu Atlantické rady vyhledávat podle typu problému či regionu. V sekci Research & Analysis naleznete i specializované projekty zaměřené na Blízký východ, Írán či Ukrajinu.

Bonn International Centre for Conflict Studies – informace o ozbrojených konfliktech

https://www.bicc.de

Bonnské mezinárodní centrum pro konfliktní studie (BICC) je německou neziskovou organizací založenou v roce 1994 s pomocí státu Severní Porýní a Vestfálsko. BICC je zakládajícím členem Johannes-Rau-Research Community, organizace zastřešující neuniverzitní společenskovědní výzkumná pracoviště. Web poskytuje odborné informace, často i ve formě odkazů na publikace v recenzovaných vědeckých časopisech. Za pozornost stojí odkazy na příbuzné projekty v sekci Websites. Global Militarisation Index (Světový index militarizace, https://gmi.bicc.de/#rank@2020) je produktem BICC. GMI srovnává vojenské výdaje s HDP daného státu a také s výdaji na zdravotnictví. V kartogramu je pak možno zobrazit výši vojenských výdajů, počtu vojenského personálu či těžkých zbraní.

Carnegie Endowment for International Peace – informace o bezpečnostních otázkách

https://carnegieendowment.org

Carnegieho nadace pro mezinárodní mír (CEIP) je think tank pro mezinárodní záležitosti se sídlem ve Washingtonu D.C. s působností v Evropě, jižní a východní Asii, na Blízkém východě a USA. Jeho jednotlivá centra jsou zaměřena na Evropu, Rusko, Čínu, Indii a Blízký východ. Organizace byla založena v roce 1910 americkým průmyslníkem a filantropem Andrewem Carnegiem. Sama se charakterizuje jako oddaná prohlubování spolupráce mezi zeměmi, snižování globálních konfliktů a prosazování aktivního mezinárodního zapojení USA po celém světě. V nadaci se angažuje množství významných osobností, zejména bývalých politiků. Na webu nadace je možno v sekci Centers navštívit stránky jednotlivých center pro podrobné informace o daném makroregionu. Další zajímavé sekce jsou Research Areas a Publications.

Nadace vytváří Oil-Climate Index (OCI), který kvantifikuje rozdíly v těžbě a zpracování ropných produktů, aby odhadl množství i profil emisí skleníkových plynů produkovaných v rámci jednotlivého ropného dodavatelského řetězce. OCI je k dispozici zde: https://oci.carnegieendowment.org

Comparative Constitutions Project – informace o ústavách

https://comparativeconstitutionsproject.org

CCP (Projekt srovnávání ústav) je iniciativou několika amerických akademiků zaměřenou na ústavy států světa a jejich komplexní rozbory. Poskytuje jejich plné znění, časové souvislosti, hodnocení z právního a politologického hlediska, porovnání a různorodé tematické vizualizace. Tyto záležitosti naleznete v sekci Data & Analysis.

Council of Foreign Relations – informace o mezinárodních vztazích

https://www.cfr.org

Rada pro mezinárodní vztahy (CFR) byla založena v USA v roce 1921 a její hlavní sídlo se nachází v New Yorku. Jde o neziskovou, ale velmi vlivnou organizaci sdružující vrcholné politiky, bankéře, právníky, novináře či akademiky. CFR propaguje globalizaci a volný obchod pod vedením USA. CFR publikuje známý žurnál pro zahraniční záležitosti (Foreign Affairs). CFR také stojí za David Rockefeller Studies Programem, jenž ovlivňuje zahraniční politiku USA. Na webu CFR můžete vyhledávat podle témat či regionů texty mediální i odborné. Global Conflict Tracker je projekt Center for Preventive Action (Centrum preventivní akce) při CFR. Projekt poskytuje informace o konfliktních oblastech světa a aktuálním dění v nich – https://www.cfr.org/global-conflict-tracker/?category=us. Po rozkliknutí určitého konfliktu jsou k dispozici obecné informace o jeho průběhu a také informace o nejnovějším dění.

COW – data o ozbrojených konfliktech

https://correlatesofwar.org

Correlates of War (Souvislosti války) je prvním projektem, který poskytl systematickou databázi informací o mezinárodním konfliktu, respektive o válce. Celý projekt vznikl v roce 1963 na Michiganské univerzitě. Konflikt můžeme dle COW považovat za hlavní produktivní sílu ve vývoji vztahů uvnitř a mezi společnostmi. Ve chvíli, kdy je použito násilí se konflikt stává rozvratným a destruktivním (Křičková 2016). COW v rámci své databáze rozlišuje tyto tři typy válek:

- Mezistátní války – ozbrojené konflikty mezi dvěma nebo více členy mezinárodního systému s celkovým počtem nejméně 1 000 mrtvých v boji
- Extra-systémové války – ozbrojené konflikty mezi členem mezinárodního systému a politickou entitou, která sebe nepovažuje za člena tohoto mezinárodního systému Mezi bojové oběti se řadí oběti, jež padnou v průběhu konfliktu jak na straně vlády, tak opozice. Nepočítají se mezi ně oběti padlé v důsledku represí nebo etnických čistek. Dále můžeme rozlišovat oběti z řad ozbrojených složek a válečné oběti.
- Občanské války – ozbrojené konflikty, které zahrnují organizovanou vojenskou akci uvnitř státu, aktivní zapojení národní vlády a odpor ze strany obou aktérů. Nejčastějším předmětem sporu je určitý politicko-mocenský status nebo kontrola zdrojů.

Web projektu je, žel, poněkud zastaralý, aktualizace jsou patrné spíše v sekcích týkajících se datasetů.

CSIS – informace o otázkách mezinárodních vztahů

https://www.csis.org

Centrum strategických a mezinárodních studií (CSIS) je americká nezisková organizace zabývající se výzkumem mezinárodní politiky. Organizace je tvořena rozsáhlým týmem expertů. Věnuje se prosazování praktických nápadů k řešení největších světových výzev z pohledu národní bezpečnosti USA a amerických hodnot. V záložce Analysis si můžete volit analýzu podle tématu či regionu. Zajímavá je rovněž záložka Web Projects, v níž naleznete komplexní témata jako raketová hrozba či růst čínské moci. Tato komplexní témata zahrnují několik článků i grafických výstupů (viz níže).

DIIS – informace o otázkách mezinárodních vztahů

https://www.diis.dk/en

DIIS (Danish Institute for International Studies), jedna z jeho součástí se kdysi nazývala COPRI (Copenhagen Peace Research Institute), je nezávislá veřejná výzkumná instituce pro mezinárodní studia sídlící v Dánsku. Provádí a diseminuje multidisciplinární výzkum a snaží se určovat agendu ve výzkumu, politice a veřejné diskusi. DIIS zkoumá zahraniční, bezpečnostní a rozvojovou politiku. Institut provádí základní výzkum, analýzu politik i výzkum na zakázku. DIIS se nachází vysoko v mezinárodních žebříčcích předních světových výzkumných ústavů a think-tanků a publikuje svůj výzkum v uznávaných akademických časopisech. Podstatné informační zdroje najdete v záložce Research, v níž můžete hledat podle tématu, regionu a

publikace institutu. U jednotlivých témat se lze proklikat k poměrně rozsáhlým analýzám o rozsahu blížícímu se stu stran.

ElectionGuide – informace ohledně voleb

https://www.electionguide.org

ElectionGuide je zdroj provozovaný Mezinárodní nadací pro volební systémy (IFES), globálně působící nevládní organizací sídlící v USA. ElectionGuide je velmi komplexní a pokrývá volby ve světě, jež se konaly a jež se budou konat. K dispozici v sekci Countries je po rozkliknutí vybrané země k dispozici charakteristika jejích politických orgánů.

Fragile State Index – index hroutících se států

https://fragilestatesindex.org

Index sestavuje každý rok americká nezávislá organizace Fund for Peace (Fond pro mír). FP je nezisková organizace posuzující konflikty. Provádí odborný průzkum bezpečnosti a sestavuje žebříček států seřazených na stupnici. Organizace analyzuje problematiku ve slabých a selhávajících zemích a působí ve více než padesáti státech světa. Organizace využívá software CAST (Conflict Assessment System Tool – nástroj pro hodnocení konfliktů), díky kterému vyhodnocuje měření rizik slabých států. Od roku 2012 vydává žebříček 178 zemí, pravidelně publikovaných v časopisu Foreign Policy. Kategorie, do kterých státy spadají, jsou:

- Velmi udržitelné státy (Very Sustainable)
- Udržitelné státy (Sustainable)
- Velmi stabilní státy (Very Stable)
- Stabilní (Stable)
- Méně stabilní státy (Less Stable)
- Státy s výstrahou (Warning)
- Státy s vysokou výstrahou (High Warning)
- Vysoké varování (Very High Warning)
- Státy ohrožené (Alert)
- Vysoce ohrožené (High Alert)
- Velmi vysoce ohrožené státy (Very High Alert)

Údaje, které jsou důležité pro fungování státu, jsou rozděleny na dvanáct indikátorů, které jsou následně softwarem CAST bodově hodnoceny. Podle FP jsou základní ukazatele sociální – S a X, ekonomické – E, politické – P a indikátory soudržnosti – C. Pomocí indikátorů je přiděleno skóre od 0 do 10 (čím vyšší číslo, tím větší riziko). Součty bodů pak značí situaci v jednotlivých zemích, přičemž vysoké ohodnocení znamená horší situaci. Zjištěné údaje jsou distribuovány veřejnosti ve formě žebříčků států i kartogramů. Web FP je na vysoké úrovni, je jasně strukturován a vše lze dohledat na úroveň podrobností o jednotlivém státu.

Global Firepower – informace o vojenství

https://www.globalfirepower.com

Global Firepower (Globální palebná síla) je nezisková organizace poskytující informace o vojenské síle států od roku 2006. Vytváří GFP Index (https://www.globalfirepower.com/countries-listing.php), který zohledňuje vojenskou sílu států na základě mnohofaktorové metodiky. Kromě vyloženě vojenských záležitostí web

zohledňuje a poskytuje další strategické záležitostí jako např. zásoby nerostných surovin či geografické vlastnosti státu.

Global Terrorism Database – informace o teroristických útocích

https://www.start.umd.edu/gtd

Globální databáze terorismu (GTD) je americká databáze (utvářená vědci z Marylandské univerzity) čítající více než 200 000 terorooristických útoků spáchaných do konce roku 2019. Databáze je sestavována na základě propracované metodiky. Při analýze starších útoků je však nutno brát v potaz proměny metodiky databáze, které proběhly v lednu 1998, v dubnu 2008 a lednu 2012. V databázi lze vyhledávat v základním a rozšířeném módu. V základním módu (první obrázek níže) naleznete liniový graf zobrazující globální trendy, taktéž si můžete v dolní polovině stránky rozkliknout jednotlivé teroristické útoky a dovědět se o nich podrobnosti. Do rozšířeného módu je zapotřebí přejít, pokud Vás zajímají např. útoky v konkrétním státu, spáchané konkrétní teroristickou organizaci či provedené určitým způsobem.

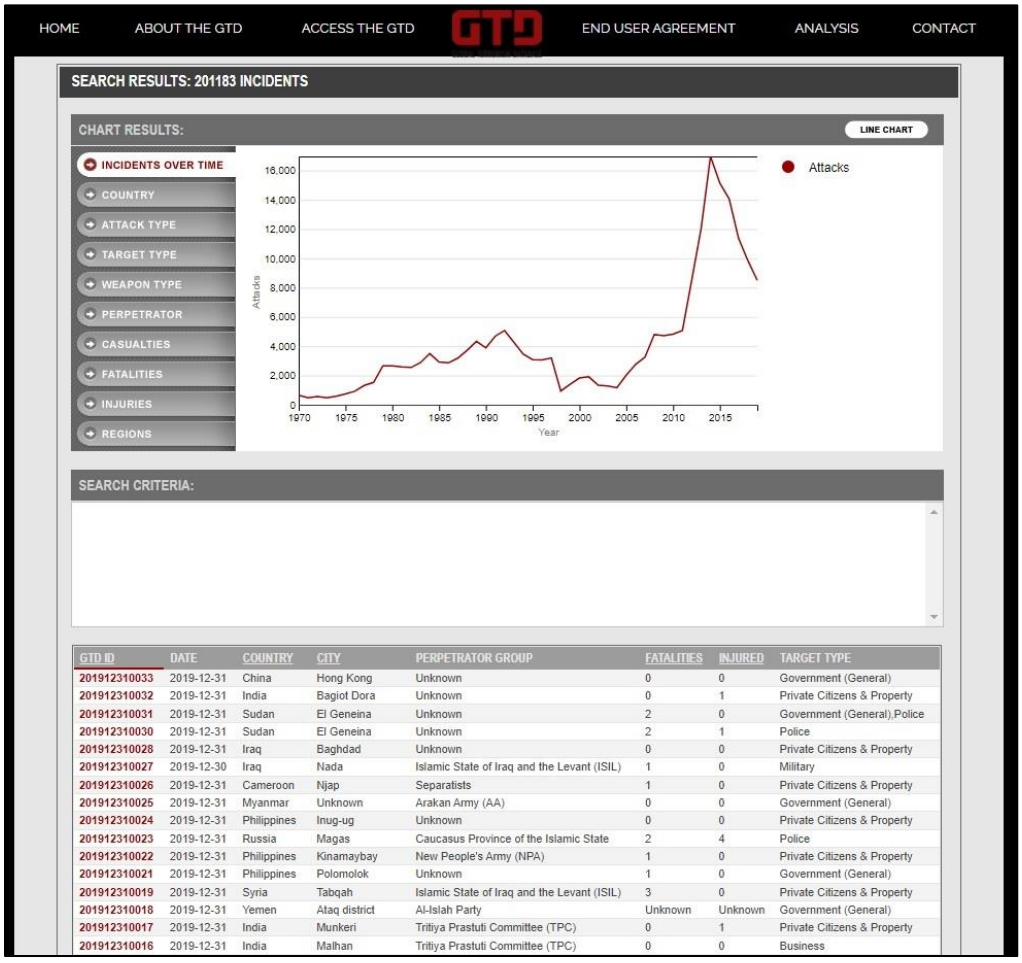

GTD ID	DATE	COUNTRY	CITY	PERPETRATOR GROUP	FATALITIES	INJURED	TARGET TYPE
201912310033	2019-12-31	China	Hong Kong	Unknown	0	0	Government (General)
201912310032	2019-12-31	India	Bagiot Dora	Unknown	0	1	Private Citizens & Property
201912310031	2019-12-31	Sudan	El Geneina	Unknown	2	0	Government (General),Police
201912310030	2019-12-31	Sudan	El Geneina	Unknown	2	1	Police
201912310028	2019-12-31	Iraq	Baghdad	Unknown	0	0	Private Citizens & Property
201912310027	2019-12-30	Iraq	Nada	Islamic State of Iraq and the Levant (ISIL)	1	0	Military
201912310026	2019-12-31	Cameroon	Njap	Separatists	1	0	Private Citizens & Property
201912310025	2019-12-31	Myanmar	Unknown	Arakan Army (AA)	0	0	Government (General)
201912310024	2019-12-31	Philippines	Inug-ug	Unknown	0	0	Private Citizens & Property
201912310023	2019-12-31	Russia	Magas	Caucasus Province of the Islamic State	2	4	Police
201912310022	2019-12-31	Philippines	Kinamaybay	New People's Army (NPA)	1	0	Private Citizens & Property
201912310021	2019-12-31	Philippines	Polomolok	Unknown	1	0	Government (General)
201912310019	2019-12-31	Syria	Tabqah	Islamic State of Iraq and the Levant (ISIL)	3	0	Private Citizens & Property
201912310018	2019-12-31	Yemen	Ataq district	Al-Islah Party	Unknown	Unknown	Government (General)
201912310017	2019-12-31	India	Munkeri	Tritiya Prastuti Committee (TPC)	0	1	Private Citizens & Property
201912310016	2019-12-31	India	Malhan	Tritiya Prastuti Committee (TPC)	0	0	Business

GPPI – informace týkající se konfliktů, migrace a lidských práv

https://www.gppi.net/about

Global Public Policy Institute (Institut globální veřejné politiky) je neziskový think tank se sídlem v Berlíně. Institut byl založen v roce 2003 a zaměřuje se na témata související se zahraniční politikou a globálním vládnutím. GPI radí významným institucím jako OSN či EU.

Webová stránka je logicky strukturována podle jednotlivých oblastí zájmu. K nalezení jsou i policy briefy mající strukturu odborných textů.

HIIK – data o ozbrojených konfliktech

https://hiik.de/?lang=en

Heidelberský institut pro výzkum mezinárodních konfliktů (HIIK: Heidelberg Institut für Internationale Konfliktforschung) je neziskovou organizací, která se věnuje výzkumu vnitrostátních a mezistátních politických konfliktů. HIIK má svou databázi KOSIMO (Konflikt-Simulations-Modell), jež má již několik verzí. KOSIMO zaznamenává informace o politických konfliktech od roku 1945 až do současnosti. Databáze KOSIMO je základem pro Konfliktbarometer, což je publikace, kterou institut každoročně vydává. Popisuje současné směry ve výzkumu konfliktů, eskalací, deeskalací a ukončování konfliktů. Heidelberský institut pracuje s kvalitativní definicí konfliktu a války, jejichž intenzitu určuje podle úrovně napětí či charakteru násilí. Institut rozlišuje pět stupňů intenzity konfliktu (Křičková 2016):

- Roztržka – jedna ze stran vyjadřuje svůj požadavek, který je nepřijatelný pro druhou stranu
- Nenásilná krize – zahrnuje požadavky spojené s hrozbou použití násilí
- Násilná krize – se sporadickým použitím násilí
- Omezená válka – organizované násilí vysoké intenzity
- Válka – systematické a dlouhodobé použití síly

Za pozornost stojí sekce Data & Maps – Static Maps, v níž si lze mapy stáhnout. V sekci HIIK naleznete metodiku sestavování Konfliktbarometeru. Zajímavá sekce Conflict Barometer, resp. zprávy v ní, jsou placené.

ICCT – informace o terorismu

https://icct.nl

Mezinárodní centrum pro boj proti terorismu (ICCT) poskytuje multidisciplinární politické poradenství a praktickou a na řešení orientovanou implementační podporu v oblasti právního státu, prevence a hodnocení hrozeb. Spolupracuje s akademiky i politiky. Spolupracuje s Globálním protiteroristickým fórem (Global Counterterrorism Forum) i NATO a agenturami OSN. ICCT je členem konsorcia pro Radicalization Awareness Network Center of Excellence (Centrum pro monitorování radikalizace) při Evropské komisi. ICCT poskytuje informace mediálního i odborného charakteru (především ve formě vlastního vědeckého časopisu ICCT Journal).

INCORE – mezinárodní konflikty

http://www.incore.ulst.ac.uk/services/cds/countries

INCORE (Institut výzkumu mezinárodních konfliktů) byl založen v roce 1993 na Ulsterské univerzitě a má kořeny ve zkoumání řešení konfliktu na irském ostrově. Výzkum na INCORE má vysoce interdisciplinární povahu a čerpá ze široké škály odborných znalostí, které pokrývají kriminologii, komunitní práci, vládnutí, politologii, veřejnou správu, veřejnou politiku, restorativní praxi, sociální politiku, sociologii, sociální práci a práci s mládeží.

Hlavní témata výzkumu:

- Paměť, identita a symbol
- Polovojenské jednotky a demobilizace
- Konflikt, rasa a migrace
- Postkonfliktní rekonstrukce
- Nastolení míru zdola

V mezinárodním měřítku výzkum zkoumá kontexty, ve kterých se společnosti potýkají s historií násilí, rozdělení, diskriminace, zneužívání moci a souvisejících politických výzev v regionech, jako je Balkán, Střední Asie, Evropská unie, Severní Amerika, Střední východ, Jižní Amerika, jižní Pacifik a jižní Afrika. V sekci Impact se lze proklikat k zajímavým výzkumům týkajícím se lidských práv a korupce, výstavby tzv. mírových zdí ve světě aj. K dispozici jsou též čísla již neaktivního časopisu institutu (http://www.incore.ulst.ac.uk/services/ecrd/downloads.html).

International Crisis Group – informace o krizových a konfliktních oblastech světa

https://www.crisisgroup.org

Mezinárodní krizová skupina je nadnárodní nezisková nevládní organizace založená v roce 1995. Provádí výzkum globálních krizí a snaží se jim předcházet, což zahrnuje včasné varování prostřednictvím měsíčního bulletinu CrisisWatch. Organizace spolupracuje s politiky, regionálními organizacemi a dalšími klíčovými aktéry s cílem prosazování mírové agendy. Poznatky organizace jsou opřené o přítomnost jejich zaměstnanců v terénu v různých regionech světa. Na hlavní stránce webu je možno si napravo zvolit region zájmu. V rámci regionu je možno nalézt CrisisWatch Digest, který obsahuje přehledné textové i grafické znázornění okolností aktuálních krizí v dané oblasti. Web rovněž obsahuje zajímavé podcasty či nahrávky různých přednášek organizace.

International SOS – mapa cestovního rizika

https://www.travelriskmap.com/#/planner/map/security

International SOS je globálně působící společnost zabývající se risk managementem, zdravotními a bezpečnostními službami sídlící v Londýně a Singapuru. Společnost vydává každoročně mapu cestovního rizika zohledňující rizika bezpečností, zdravotní a zdravotní přímo zaměřená na Covid-19. Stupně rizika jsou odstupňovány a definovány. Kartogram slouží jen k porovnání jednotlivých zemí a stupňů rizika v nich. Ddalší využitelné informace společnosti jsou zpoplatněny.

Liveuamap – mapy zaměřené na probíhající konflikty

https://liveuamap.com/cz

Live Universal Awareness Map (Živá mapa globálního povědomí) je projektem ukrajinských IT odborníků Oleksandra Bičenka a Rodiona Rožkovského. Existuje od roku 2014, kdy měl sloužit pro monitorování proruských aktivit na Ukrajině. Dnes pokrývá více konfliktních oblastí světa, které si můžete na webu zvolit v sekci Výběr kraje. Kromě regionu si můžete i vybrat datum, pro které Vám bude ukázána situace v konfliktní oblasti. Ta je zobrazována pomocí barev a aktivních piktorgramů.

Nuclear Threat Initiative – informace o nukleárním zbrojení

https://www.nti.org

Iniciativa nukleární hrozby (NTI) je nezisková organizace se sídlem ve Washingtonu D.C. zaměřená na snižování jaderných a biologických hrozeb ohrožujících lidstvo. Zaměřuje se především na zbraně jaderné, jak název napovídá, částečně i na zbraně biologické.

Nuclear Security Index (https://www.ntiindex.org) dokumentuje jadernou bezpečnost v jednotlivých zemích. Výsledky jsou globálně vizualizovány ve spodní části stránky. Index stojí na pěti základních atributech, které mají ještě další podsložky:

- Místa spojená s jadernou energií a kvantita jaderného materiálu
- Bezpečnostní a kontrolní mechanismy
- Globální normy a jejich dodržování
- Tuzemská legislativa k tématu
- Rizikové faktory v zemi

Global Health Security Index je dalším ukazatelem, na jehož přípravě se NTI podílí. Ten je osvětlen v kapitole 4.

Onwar.com – informace o válkách

https://onwar.com/index.html#gsc.tab=0

Projekt OnWar.com zaměřuje na upřesnění a rozšíření sady dat o ozbrojených konfliktech (ACED). Dle názoru autora poslouží dobře zejména jako přehled. ACED v současnosti nabízí návštěvníkům ucelený přehled všech válek, konfliktů a sporů od roku 1800. Každý ozbrojený konflikt má samostatnou stránku, na níž jsou prezentovány bližší údaje. Za projektem stojí politolog-nadšenec Ralph Zuljan. Ozbrojené konflikty jsou na webu řazeny chronologicky, podle zapojených států, podle typu války a její intenzity.

Political Geography Now – informace ke státům, hranicím a konfliktům

https://www.polgeonow.com

Political Geography Now je projekt vzdělaných nadšenců, který se zaměřuje na politickou geografii, změny hranic, hlavních měst, územní aspekty konfliktů apod. Projekt je uznávaný a respektovaný mnoha vědci i zavedenými subjekty jako BBC, al-Džazíra či Perry-Castañeda Library Map Collection. Na horní liště si můžete vybrat např. mapy konfliktů (ty bývají často zpoplatněny, ale ne vždy), nové státy či neuznané státy. Pravý okraj zahrnuje možnosti výběru dle makroregionu či státu. Projekt nevytváří rozsáhlé analýzy, ale spíše stručnější články, jejichž silou je aktuálnost a zaměření na prostorové souvislosti.

PRIO – informace týkající se konfliktů, migrace a lidských práv

https://www.prio.org

Institut pro výzkum míru Oslo (The Peace Research Institute Oslo) provádí výzkum podmínek mírových vztahů mezi státy či skupinami lidí. Funguje od roku 1959. Výzkumníci z PRIO se snaží porozumět procesům, které spojují společnosti dohromady nebo je rozdělují. Institut je nadací financovanou na základě projektů a má spolupracovníky po celém světě. Web PRIO je

obrovským zdrojem informací spíše mediálního i ryze odborného charakteru (sekce Publications). Web je logicky strukturován.

SIPRI – informace o míru a ozbrojených konfliktech

https://sipri.org

Stockholm International Peace Research Institute (Stockholmský institut pro výzkum míru) je nezávislý mezinárodní institut, který věnuje se výzkumu konfliktů, kontrole zbrojení a odzbrojení. Poskytuje data a analýzy jak veřejnosti, tak výzkumníkům a politikům. Data jsou často prezentována ve formě grafů či kartogramů (viz níže). Institut funguje od roku 1966 ve Stockholmu. Vznikl z podnětu švédského premiéra Tageho Erlandera. V sekci Databases naleznete jak data ve formě volitelné – např. transfery zbraní, tak ve formě tabulek v Excelu – např. největší podniky produkující zbraně na světě. V sekci Publications jsou dostupné odborné publikace na různá témata. SIPRI vydává každoročně SIPRI Yearbook, nicméně přístup k ní je zpoplatněn, přístupné jsou pouze obecnější části jejich kapitol. V sekcích News and Events, Media a Commentary naleznete informace typu mediálních výstupů.

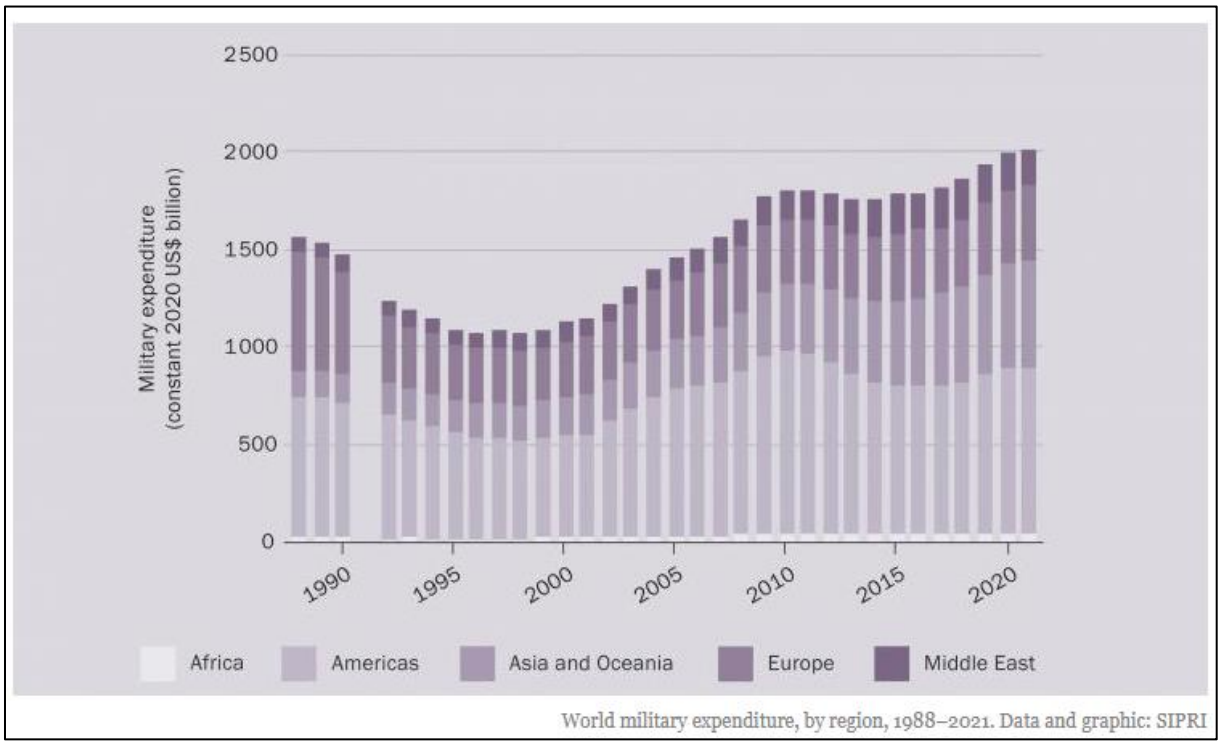

World military expenditure, by region, 1988–2021. Data and graphic: SIPRI

The Hague Centre for Security Studies – informace o mezinárodní bezpečnosti

https://hcss.nl

Haagské centrum bezpečnostních studií provádí výzkum a poskytuje poradenství v geopolitických, obranných a bezpečnostních otázkách vládám, mezinárodním institucím a podnikům. Za pozornost stojí HCSS Datalab, v jehož rámci naleznete interaktivní kartogramy: Climate Security Risk Monitor zaměřený na klimatickou bezpečnost a Cyber Arms Watch zaměřený na schopnosti států, co se týče kybernetické defenzívy i ofenzívy. Netradičním výstupem instituce je LGBT Military Index – https://hcss.nl/news/lgbt-military-index.

The World's Conflicts – informace o konfliktech

https://emmeline.carto.com/viz/b69015da-136a-11e5-a64a-0e43f3deba5a/embed_map

Základní přehled informací o největších a stále trvajících světových konfliktech podává mapová aplikace World's Conflicts. Na podkladové mapě světa jsou umístěny diagramy s danými regiony či místy, kde se konflikt odehrává. Po kliknutí na diagram se zobrazí okno s informacemi o povaze konfliktu, název dotčeného území, letopočet započetí konfliktu, současný stav konfliktu i počet obětí a další dopady konfliktu pro společnost, politickou situaci v regionu nebo i okolní přírodu a krajinu. Velikost diagramu odpovídá stáří konfliktu. Z kartografického hlediska jde o poněkud nevhodný způsob využití velikosti diagramu pro zobrazení nějaké informace, ale i přesto je jednoduchá mapová aplikace World's Conflicts vhodným nástrojem pro získání představy o prostorovém rozložení konfliktů ve světě. Aplikace je skvělým zdrojem základních informací o povaze a dopadech konfliktu, které podává stručnou, ale věcnou formou, velmi dobře využitelnou ve výuce.

UCDP – data o ozbrojených konfliktech

https://ucdp.uu.se

Výzkumný program Uppsala (Uppsala Conflict Data Program) patří k zásadním projektům, které se zaobírají výzkumem vývoje počtu konfliktů, jejich příčinami a stupni intenzity. Tento projekt vznikl ze spolupráce katedry výzkumu míru a konfliktů Uppsalské univerzity ve Švédsku a Mezinárodního institutu pro výzkum míru v Oslu. Uppsalský projekt studuje jen ozbrojené konflikty, které definuje jako střety neslučitelných zájmů, které se týkají vlády nebo území. Při použití ozbrojené síly stranami sporu, z nichž minimálně jedna představuje vládu státu, následně zahyne minimálně 25 lidí (Křičková 2016). Program rozlišuje tři stupně intenzity a samotná intenzita je posuzována podle počtu obětí:

- Menší ozbrojené konflikty – konflikty s více než 25 mrtvými za rok, ale vykazující méně než 1 000 obětí v průběhu celého konfliktu
- Středně ozbrojené konflikty – konflikty s více než 25 a méně než 1 000 mrtvými za rok, ale v průběhu celého konfliktu musí zahynout více než 1 000 obětí
- Války – konflikty s více než 1 000 obětí v průběhu jednoho roku

Web programu je výborným zdrojem údajů pro zájemce o politickou geografii. Úvodní kartogram zobrazující konflikty v letech 1975-2020 si můžete filtrovat podle typu ozbrojeného konfliktu (u grafu ve spodní části webu). Sekce 2020 nabízí podrobnosti o konfliktech v daném roce. Sekce Charts Vás dovede k různorodým grafům týkajícím se konfliktů od konce 2. světové války dodnes.

UN Peacemaker – informace o míru ve světě

https://peacemaker.un.org

Jde o online nástroj na odborníky OSN i veřejnost, který zahrnuje rozsáhlou databázi mírových dohod, poradenský materiál a informace o službách zprostředkovatelské podpory OSN. Na webu naleznete v sekci Peacemaking Mandate operace OSN. V sekci Peace Agreements naleznete přehled mírových smluv souvisejících s vybraným státem.

Visions of Humanity – informace o bezpečnosti a rozvoji

https://www.visionofhumanity.org/maps/#

Vision of Humanity je portál, který byla založena v roce 2008 a čerpá z dat think-tanku Institute for Economics & Peace. Poskytuje analýzy a data optikou míru, bezpečnosti a rozvoje. Organizace sídlí v Sydney, New Yorku, Haagu, Bruselu, Mexico City a Harare. Jeho tým tvoří odborníci na jednotlivé státy a makroregiony, odborníci v oblasti komunikace a bezpečnostní problematiku. Klíčové pro náš zájem jsou zejména první tři záložky v horní liště hlavní stránky.

Záložka Maps & Indexes je pro geografy pozoruhodná, poněvadž obsahuje různorodé globální ukazatele v podobě kartogramů. V rámci těchto zobrazení je pak možné si rozkliknout podrobnější údaje o jednotlivých státech (viz obrázek níže). Ukazateli jsou globální index míru, globální index terorismu, skóre ekologické hrozby (probráno níže) a pak indexy míru zaměřené na specifické státy a regionální diference v nich (jde o USA, Spojené království, Mexiko). Globální index míru je tvořen na základě velkého množství parametrů jako např. zločinnost vnímaná společností, počet vražd, počet vězňů a výdaje na zbrojení. Globální index terorismu je založen na počtu útoků, počtu obětí, počtu zraněných a kvantifikaci poškozeného majetku. Dále v sekci COP26 (26th United Nations Climate Change conference, Glasgow 2021) naleznete mimo environmentálních aktualit z různých koutů světa Zprávu o ekologických hrozbách 2021 (https://www.visionofhumanity.org/wp-content/uploads/2021/10/ETR-2021-web-131021.pdf). Ta pracuje s ETR (Ecological Threat Register Score – skóre ekologické hrozby), jež je přiřazeno všem státům světa. Je určováno na základě rychlého nárůstu populace, rizika nedostatku vody, rizika nedostatku potravy, teplotních anomálií a přírodních katastrof.

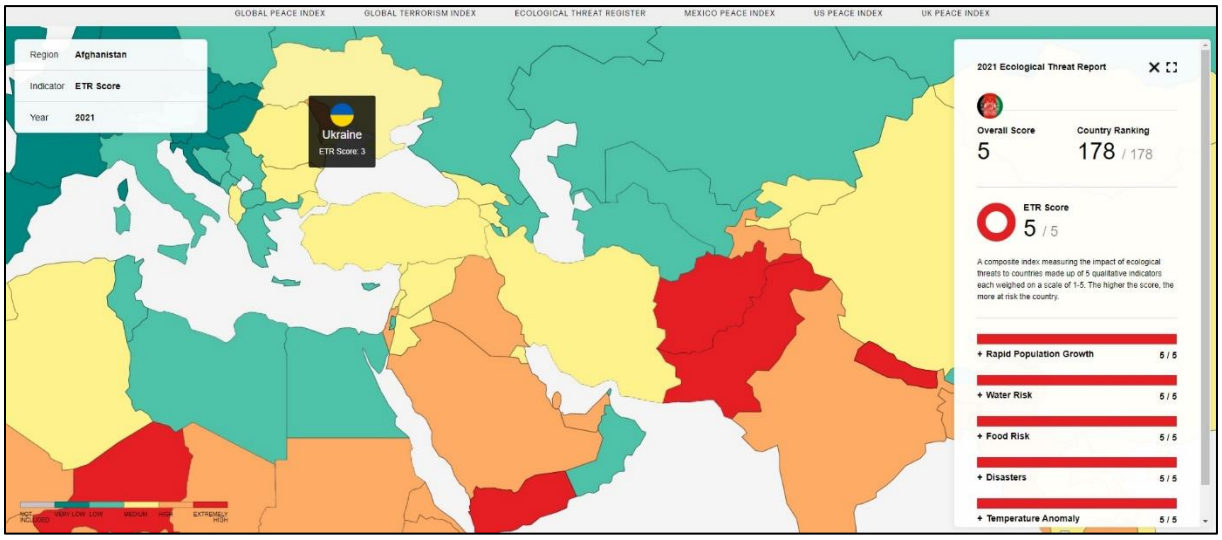

Worldwide Governance Indicators – globální indikátory vládnutí

http://info.worldbank.org/governance/wgi

Na základě dlouhodobého výzkumného programu Světové banky a Natural Resource Governance Institute (Světový institut zacházení s přírodními zdroji), americké neziskové organizace zaměřené na udržitelný rozvoj, zachycují indikátory globálního vládnutí šest klíčových dimenzí vládnutí (hlas a odpovědnost, politická stabilita a nedostatek násilí, efektivita vlády, kvalita regulace, právní stát a kontrola korupce). V sekci Interactive Data

Access si můžete zobrazit všechny indikátory indexu, tj. roky, regiony, státy (jak podle abecedy, tak podle příslušnosti ke skupině států určené na základě hospodářské výkonnosti).

Vyhledejete a porovnejte metodiky, pomocí kterých hodnotí konflity COW, HIIK a UCDP. V čem jsou rozdíly? Která metodika je dle Vašeho názoru nejlepší?

Množství odborných institucí zabývajících se výzkumem míru či války se nachází v severní Evropě. Máte tušení, proč tomu tak je?

6 Svoboda, humanitární otázky a lidská práva

Amnesty International – lidská práva a jejich dodržování

https://www.amnesty.org/en

Amnesty International (známá také jako Amnesty či AI) je celosvětové hnutí, které monitoruje porušování lidských práv a iniciuje související kampaně. Amnesty International se řídí ideály západního světa, ve kterých každý člověk požívá lidských práv ukotvených ve Všeobecné deklaraci lidských práv a dalších mezinárodních aktech o lidských právech. AI porovnává aktuální praxi lidských práv s mezinárodně přijatými standardy a požaduje jejich dodržování. Při své práci AI provádí výzkumy, různé aktivity zaměřené na prevenci a ukončování vážných porušování lidských práv. Organizace má miliony členů ve všech regionech světa a je financována z dobrovolných darů. Za svou činnost organizace dostala v roce 1977 Nobelovu cenu míru. Amnesty International založil roku 1961 britský právník Peter Benenson. V sekci What we do naleznete různé sektory, kterým se organizace věnuje. Sekce rovněž obsahuje kazuistiky porušování lidských práv. V záložce Countries se dostatnete k profilům jednotlivých zemí. V sekci Latest jsou k dispozici novinky, kampaně a také policy papery odborného charakteru.

Bellingcat – výstupy investigativní žurnalistiky

https://www.bellingcat.com

Bellingcat je nizozemský webový portál investigativní žurnalistiky zabývající se ověřováním informací pomocí veřejně přístupných zdrojů. Zaměřuje se zejména na informace o válkách, kriminalitě a lidských právech. Byl založen britským amatérským novinářem Eliotem Higginsem, jenž se začal zaobírat útoky chemickými zbraněmi v Sýrii. Portál je jasně strukturován, aktuálně obsahuje sekci zaměřenou na dění na Ukrajině. Sekce Guides obsahuje návody, jak zjišťovat informace v určitých sektorech.

Committee to Protect Journalists – informace o svobodě médií a novinářů

https://cpj.org

Výbor na ochranu novinářů je americký projekt sídlící v New Yorku a spolupracující s novináři po celém světě. Web CPJ zahrnuje informace o porušování práv novinářů. Klíčové jsou sekce News a Data (data jsou promítána do mapy).

Cultural Survival – lidská práva zejména v oblasti kultury

https://www.culturalsurvival.org

Jde o v USA sídlící organizaci, která v podstatě dbá o dodržování Deklarace OSN o právech původních obyvatel (1972). To má přesah do advokacie, médií, vzdělávání, environmentalistiky ad. Organizace je vedena domorodými obyvateli a má různorodou správní radu, která přináší zkušenosti z domorodého a nepůvodního světa. Organizace udžuje partnerství s domorodými komunitami ve více než 70 státech světa. Za pozornost na webu organizace stojí sekce Latest věnující se nedávnému dění v rámci řešené problematiky.

Eldis – lidská práva a udržitelnost

https://www.eldis.org

Eldis je projektem Institutu rozvojových studií britské Sussexské univerzity zabývajícím se zejména rozvojem v zemích globálního Jihu. Eldis podporuje bezplatný a otevřený přístup k užitečnému a relevantnímu výzkumu globálních rozvojových výzev. Databáze Eldis obsahuje více než 50 000 abstraktů a poskytuje bezplatné odkazy na fulltextové výzkumy a politické dokumenty od více než 8 000 vydavatelů. Každý dokument je vybrán členy redakčního týmu. Potřebné informace lze vyhledávat podle klíčových rozvojových témat a země, které se týkají. Sekce Blog poskytuje informace od pozvaných odborníků, sekce News novinky z dění v rozvojových státech. Sekce Key Issues se zaměřuje na komplexní negativní fenomény rozvojového světa.

Freedom House – data o svobodě

https://freedomhouse.org

Organizace Freedom House je americká nevládní organizace existující od roku 1941 a sídlící ve Washingtonu D.C. Monitoruje stav demokracie ve světě a na základě mnohofaktorové metodiky, jež je na webu podrobně rozebrána, každoročně vytváří statistiky politických práv a občanských svobod. Průměr těchto ukazatelů zařazuje stát na sedmibodové stupnici do kategorií svobodný, částečně svobodný a nesvobodný.

Global Drug Policy Index – index drogové politiky

https://globaldrugpolicyindex.net

Global Drug Policy Index je nástroj, který měří a porovnává protidrogové politiky na státních úrovních. Poskytuje každé zemi skóre od 0 do 100, přičemž 100 představuje plný soulad státních protidrogových politik a jejich provádění s doporučeními OSN v oblasti lidských práv, zdraví a rozvoje, jak je stanoveno ve společném postoji OSN k drogám. Index je momentálně zaměřen na vybrané státy světa.

Happiness Alliance – informace o spokojenosti

https://www.happycounts.org

Organizace započala v roce 2010 jako projekt Sustainable Seattle opřený o ukazatele spokojenosti komunit. Organizace sestavuje Happiness Index (Index štěstí). Za zhlédnutí stojí zejména Happiness Report Cards v sekci How we are changing the world na webu aliance.

Human Rights Library – rozcestník spousty informačních zdrojů k lidským právům

http://hrlibrary.umn.edu/index.html

Rozcestník Univerzity v Minnesotě byl naposledy aktualizován v roce 2017, přesto stále většina odkazů funguje a je relevantní.

Human Rights Watch – lidská práva a jejich dodržování

https://www.hrw.org

Human Rights Watch (HRW – Hlídka lidských práv) je mezinárodní nevládní organizace, která vede výzkum lidských práv a lidská práva rovněž prosazuje. Sídlí v New Yorku. HRW produkuje

výzkumné zprávy a rešerše porušování lidských práv a norem, které jsou zakotveny ve Všeobecné deklaraci lidských práv a dalších mezinárodně přijatých lidskoprávních standardech. Mezi témata, kterými se HRW zabývá, patří různorodé diskriminace, otázky svobody slova či vyznání, mučení, dětí v ozbrojených konfliktech, politické korupce a právních nedostatků. HRW také dokumentuje porušování práva při válečných konfliktech. Organizace byla založena pod jménem Helsinki Watch v roce 1978, aby monitorovala Sovětský svaz a dodržování jím přijatých dohod na Konferenci o bezpečnosti a spolupráci v Evropě. Spolu s přibývajícími odnožemi byla v roce 1988 sloučena do HRW. Web HRW je srozumitelně uspořádán, přičemž klíčové jsou záložky Countries, Topics a Reports se zprávami o jednotlivých případech čítající desítky stran.

ICMC – informace o migraci

https://www.icmc.net

Mezinárodní katolická komise pro migraci (International Catholic Migration Commission) je mezinárodní organizace pomáhající migrantům bez ohledu na jejich vyznání. Základní program ICMC se skládá z přesídlování uprchlíků, humanitární pomoci a prevence (přístřeší, zdraví, hotovostní pomoc, snižování rizika katastrof, pomoc a prevence obětem sexuálního a genderově podmíněného násilí, boj proti obchodování s lidmi ad. Komise je konzultační institucí pro ECOSOC při OSN.

ICMPD – informace o migraci

https://www.icmpd.org

Mezinárodní centrum pro rozvoj migrační politiky (Internacional Centre for Migration Policy Development) je mezinárodní organizace s 19 členskými státy. Působí ve více než 90 zemích světa a ve své práci zaujímá regionální přístup k vytvoření účinné spolupráce a partnerství na migračních trasách. Mezi prioritní regiony patří Afrika, východní Evropa a střední Asie, Středomoří. Organizace se sídlem ve Vídni má místní zastoupení ve 30 zemích světa. ICMPD získává finanční prostředky od svých členských států, Evropské komise, OSN a dalších institucí. ICMPD, založená v roce 1993 a sídlící ve Vídni, má status pozorovatele OSN a spolupracuje s více než 240 partnery včetně institucí EU a agentur OSN. Nejvíce relevantních informací na webu centra naleznete v sekci Publications.

IFRC – informace o lékařské pomoci

https://www.ifrc.org

International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies (Mezinárodní federace červeného kříže a červeného půlměsíce) je humanitární organizace sídlící ve Švýcarsku. Působí v oblastech katastrof a zaostalých oblastech, snaží se pomáhat všem. Soustředí se na otázky potlačování nemocí, vzdělávání či práci s migranty. Síla IFRC spočívá v její dobrovolnické síti, komunitní odbornosti, nezávislosti a neutralitě. Sekce webu IFRC Happening now zahrnuje nejnovější události relevantní pro organizaci a sekce Our work zahrnuje probíhající programy ve světě.

IOM – údaje o migraci

https://worldmigrationreport.iom.int

IOM je mezivládní organizace zabývající se různými aspekty migrace, jako jsou asistované dobrovolné návraty a reintegrace, pracovní migrace, prevence a potírání obchodu s lidmi či integrace cizinců. V podstatě řeší veškeré aspekty migrace, a to v globálním měřítku. IOM existuje od roku 1951 a sídlí v Ženevě. Od roku 2016 je součástí OSN. Zahrnuje 174 členských států a 8 pozorovatelských států. IOM organizuje volby pro ty, kteří se jich nemohou zúčastnit v domovské zemi – např. během krizí v Iráku a Afghánistánu. Za pozornost na webu organizace stojí především sekce Newsroom a Resources. Organizace vydává každoročně rozsáhlé globálně zaměřené zprávy dostupné v sekci Reports na jejím webu. Dále stojí za pozornost sekce Media Resources a Toolkits (zde naleznete sady nástrojů pro vzdělávání, fact checking aj.).

LEGISLATIONLINE – zásadní právní dokumenty

https://www.legislationline.org

Jde o databázi OBSE týkající se právních úmluv (ústavy, zákoníky apod.) v 57 členských státech a také obecných globálně platných smluv.

Minority Rights Group International – menšinová práva

https://minorityrights.org

Mezinárodní skupina pro menšinová práva usiluje o zajištění práv etnických, národnostních, náboženských a jazykových menšin a původních obyvatel po celém světě. MRGI má poradní status u Hospodářské a sociální rady OSN (ECOSOC) a status pozorovatele u Africké komise pro lidská práva a práva národů. Organizace byla založena v roce 1969 a sídlí v Londýně. Zprávy organizace mají charakter mediálních výstupů i odborných publikací (dostupných především v sekci Resources).

MIGRATION DATA PORTAL – informace týkající se migrace

https://www.migrationdataportal.org

Migrační datový portál (MDP) si klade za cíl sloužit jako jedinečný přístupový bod k včasným, komplexním statistikám migrace po celém světě. Portál byl spuštěn v prosinci 2017 a je spravován a rozvíjen Globálním centrem pro analýzu dat o migraci při IOM a také Economist Intelligence Unit. Portál v průběhu let získal finanční podporu od členských států IOM, včetně vlád Německa, Švýcarska, Spojeného království a Spojených států amerických. Hlavními sekcemi portálu jsou:

- Data – interaktivní mapa světa zobrazuje mezinárodně srovnatelná migrační data i údaje o populaci, populační projekci, to vše ve vydařené formě
- Témata – tematické přehledy vysvětlují, jak se měří různé aspekty migrace, jaké jsou zdroje dat či jejich silné a slabé stránky
- Zdroje dat a informací
- Globální procesy zahrnující Cíle udržitelného rozvoje (SDGs) a Global Compact on Migration (Globální dohoda o migraci, GCM)

Migration Policy institute – údaje o migraci

https://www.migrationpolicy.org

Institut pro migrační politiku (MPI), založený v roce 2001, je americkou institucí v oblasti migrační politiky. MPI pracuje na imigračních a integračních tématech zejména v Severní Americe a Evropě, kde sídlí jeho dvě kanceláře. Nimcméně, nepomíjí i ostatní makroregiony světa. Má tři základní programové oblasti:

- Program imigrační politiky USA
- Národní centrum pro politiku integrace přistěhovalců
- Mezinárodní program

MPI nabízí také řadu interaktivních datových nástrojů, map a dalších datových zdrojů prostřednictvím uživatelsky přívětivého centra Migration Data Hub. Na webu stojí za pozornost sekce Research & Initiatives a Publications.

MIPEX – údaje o integraci migrantů

https://www.mipex.eu

Index integrační politiky migrantů (MIPEX) je jedinečný nástroj, který měří politiky integrace migrantů v 56 státech pomocí osmi klíčových indikátorů. Ukazatele byly vyvinuty s cílem vytvořit vícerozměrný obraz příležitostí migrantů zapojit se do společnosti. Ukazateli jsou:

- Mobilita v rámci pracovního trhu
- Slučování rodin
- Přístup ke vzdělání
- Přístup ke zdravotní péči
- Politická participace
- Antidiskriminace
- Přístup k získání státního občanství
- Přístup k získání trvalého bydliště

Index je užitečným nástrojem pro hodnocení a srovnání toho, co vlády sledovaných zemí dělají pro podporu integrace migrantů. Za MIPEXem stojí nevládní organizace CIDOB (Barcelonské centrum pro mezinárodní vztahy) a Migration Policy Group (Skupina pro migrační politiku).

Mixed Migration Centre – informace o migraci

https://mixedmigration.org

Centrum smíšené migrace (MMC) je globální síť zabývající se shromažďováním dat, výzkumem, analýzou a rozvojem politik a programů v oblasti smíšené migrace s regionálními centry v regionálních kancelářích v Africe, Asii, Evropě a Latinské Americe a globálním týmem v Ženevě. Smíšenou migrací je myšlena jak migrace válečných uprchlíků, tak osob hledajících vyšší kvalitu života za hranicemi. Hlavní zaměření MMC se týká lidských práv a ochrany všech lidí v pohybu. Web MMC je přehledně tematicky uspořádán.

Open Doors – informace o perzekuci křesťanů

https://www.opendoors.org/en-US

Open Doors je nedenominační mise na podporu pronásledovaných křesťanů ve světě. Spolupracuje s místními partnery na distribuci Biblí a křesťanské literatury, poskytují školení a pomoc při mimořádných událostech. Cílem Open Doors je zvýšit povědomí o perzekuci křesťanů ve světě. Organizace existuje od roku 1952 a sídlí v Ermelu v Nizozemsku. Open Doors má 20 přidružených kanceláří a zastoupení v 60 zemích po celém světě. Organizace sestavuje World Watch List (https://www.opendoorsusa.org/christian-persecution/world-watch-list), seznam států, ve kterých se vyskytuje perzekuce křesťanů.

Reporters sans frontières – informace o svobodě médií

https://rsf.org/en

Data o svobodě tisku, využívána rovněž v indexu svobody Freedom House, jsou k dispozici na webu Reportérů bez hranic (RSF). Konkrétně ve formě indexu svobody médií (World Press Freedom Index), který je zobrazován ve formě kartogramu, přičemž je možno rozkliknout jednotlivé státy pro více podrobností. Web kromě novinek ve světě mediální svobody přináší také Barometer, který ukazuje počet zavražděných novinářů, občanských zpravodajů a mezinárodních asistentů, přičemž po rozkliknutí je možné tragické události přiřadit k zemi světa.

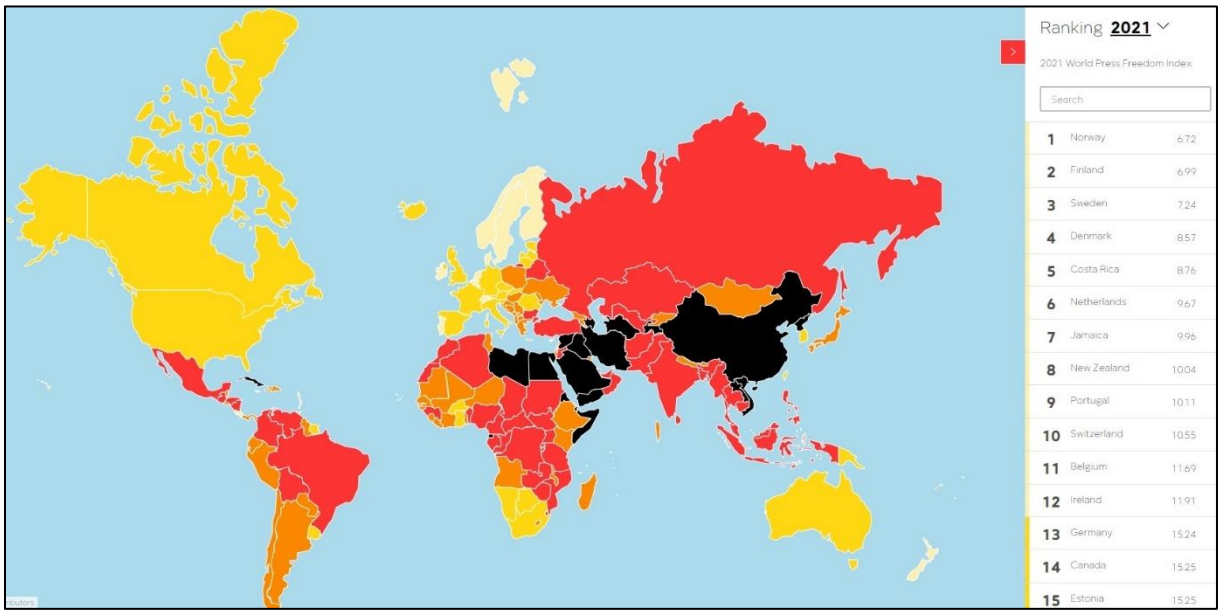

Radio Free Europe – problematika svobody a lidských práv

https://www.rferl.org

Svobodná Evropa je rozhlasová organizace a přidružená informační platforma vysílající zpravodajství do více zemí světa v různých jazycích. Svou misi Svobodná Evropa definuje jako prosazování demokratických hodnot a lidských práv podávání informací v zemích, kde svobodná média jsou vládou zakázána nebo omezena. Projekt má bohatou a komplikovanou historii, v dnešní době sídlí Svobodná Evropa v Praze. Projekt je financován americkým grantem. Za pozornost na webu stojí sekce Press releases a Journalists in trouble.

Sanitation Learning Hub – hygiena a zdravotnictví

https://sanitationlearninghub.org

Jde o projekt Institutu rozvojových studií britské Sussexské univerzity, který má za cíl informovat a vzdělávat v otázkách sanitace především v chudých zemích světa. Těžištěm projektu v letech 2019–2023 je podpora splnění výzev globálního cíle 6 OSN, tj. do roku 2030 dosáhnout přístupu k odpovídající hygieně pro všechny, ukončit otevřenou defekaci a věnovat zvláštní pozornost potřebám žen a dívek a osob ve zranitelné situaci. Pro naše účely stojí za pozornost zejména sekce Current Thinking, která zahrnuje různorodé odborné zprávy.

The New Humanitarian – humanitární otázky

https://www.thenewhumanitarian.org

The New Humanitarian (dříve IRIN News) byla založena Organizací spojených národů v roce 1995 v návaznosti na genocidu ve Rwandě z přesvědčení, že objektivní zpravodajství o humanitárních krizích na místě by mohlo pomoci zmírnit nebo dokonce předejít budoucím katastrofám. Důležitost krizové žurnalistiky a poskytování informací o humanitární pomoci jsou pilíři projektu dodnes. Na webu projektu lze vyhledávat informace podle tématu či regionu.

The Williams Institute – informace o právech sexuálních menšin

https://williamsinstitute.law.ucla.edu

Williams Institute je americké výzkumné centrum v oblasti sexuální orientace, genderové identity a souvisejících politik. Institut šíří své výsledky tvůrcům politik, soudcům, médiím a dalším zúčastněným stranám, aby zajistil, že rozhodnutí ovlivňující životy milionů LGBT lidí a rodin jsou založena na datech a faktech. Institut byl založen v roce 2001 a spadá pod Kalifornskou univerzitu (UCLA). Web institutu je přehledně strukturován.

The Worldwide Language Index – index států s nejlepšími možnostmi studia jazyků

https://preply.com/en/d/global-worldwide-language-index--lp

Index světových jazyků je neziskovým projektem nadšenců, který monitoruje jazykové záležitosti Evropy a Severní Ameriky. Kromě států s nejlepšími možnostmi studia jazyků zahrnuje též státy s nejvyšším počtem úředních jazyků, sleduje používání titulků nebo dabingu ve filmech v jednotlivých zemích ad.

UNHCR Data – data týkající se migrace

https://www.unhcr.org/data.html

UNHCR (United Nations High Commissioner for Refugees) je agentura OSN, která se zaměřuje na práci s uprchlíky. Vznikla v 50. letech 20. století v reakci na situaci uprchlíků po druhé světové válce. Kromě přímé práce s uprchlíky se organizace věnuje i vzdělávání, šíření informací o uprchlících, sběru a publikaci dat. UNHCR má od roku 1992 českou misi a tím pádem také webové stránky v češtině. Jejich obsah je sice oproti centrální stránce v angličtině omezený, ale i tak zajímavý. Najdete zde přímo záložku Učíme o uprchlících. Hlavní web UNHCR obsahuje mnoho statistických dat, ročenky a další publikace. Pro výuku jsou cenná videa, která ilustrují situaci uprchlíků v různých oblastech světa, přibližují konkrétní příběhy lidí, život v uprchlických táborech apod. Pro výuku geografie je pak velice přínosný mapový

portál UNHCR, kde najdete mapy a doprovodné materiály zpracované pro regiony, ve kterých se uprchlíci nacházejí.

Walk Free – informace o moderním otroctví

https://www.walkfree.org

Iniciativa Walk Free (Běž svobodně) je nezávislá, soukromě financovaná mezinárodní organizace pro lidská práva se sídlem v Perthu v západní Austrálii. Walk Free pracuje v souladu s konkrétním cílem udržitelného rozvoje na ukončení moderního otroctví ve všech jeho formách tím, že zaujímá mnohostranný a globální přístup. Iniciativu založili Andrew Forrest, Nicola Forrest a Grace Forrest v roce 2010. Walk Free jsou známí především díky publikaci Global Slavery Index (https://www.globalslaveryindex.org). Kromě této zprávy jsou na podstránce GSI k dispozici i další zprávy. GSI byl naposled vydán v roce 2018, nicméně jinak je web aktualizován. Za pozornost na webu Walk Free dále stojí sekce News a Resources.

World Happiness Report – údaje o spokojenosti obyvatelstva

https://worldhappiness.report

Zpráva o světovém štěstí je každoroční publikace sítě Sustainable Development Solutions Network, která vychází z dat průzkumu Gallup World Poll. Je podporována množstvím nadací západního světa. Zprávu o světovém štěstí vytváří skupina nezávislých odborníků, obvykle profesorů z prestižních univerzit. Zprávy jsou dostupné v sekci Read the Reports.

World Justice Project – data o vládě práva

https://worldjusticeproject.org

WJP je globálně působící nevládní organizace založená v USA. Usiluje o budování povědomí o vládě práva a jejím co největším rozšíření po světě. Efektivní právní stát snižuje korupci, bojuje proti chudobě a chrání obyvatele před nespravedlností. WJP prosazuje multidisciplinární přístup k prosazování právního státu. V sekci Research and Data naleznete speciální zprávy o situaci v různých státech a regionech, zejména těch nestabilních a problematických. Organizace každoročně sestavuje index vlády práva (https://worldjusticeproject.org/rule-of-law-index/factors/2021), který je založen na osmi pilířích a který je představován veřejnosti formou kartogramu (viz obrázek níže). Kliknutím na určitou zemi lze vyhledat podrobnosti o vládě práva na jejím území. Podobnou formou je organizací WJP zpracován též atlas výzkumů právních potřeb (https://worldjusticeproject.org/legal-needs-atlas).

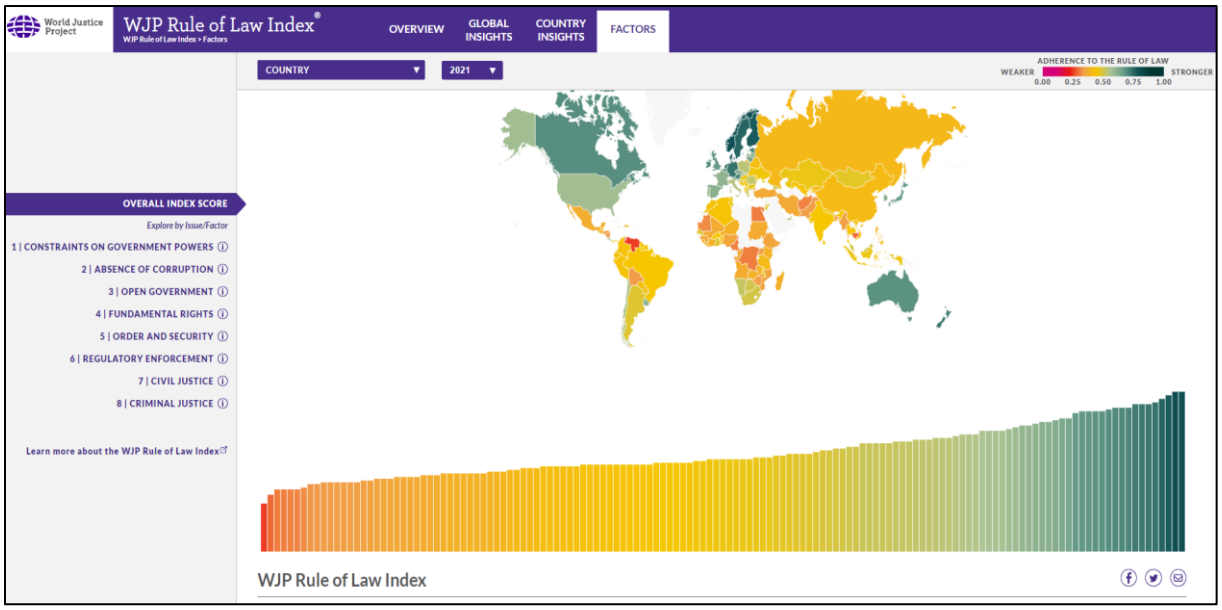

Podívejte se na web Freedom House na metodiku sestavování hodnocení zemí. Zdá se Vám metodika zcela exaktní, nebo spatřujete prostor pro dodatečnou interpretaci či manipulaci?

7 Kultura, etnicita, jazyky a náboženství

Adherents.com: Religion Statistics Geography, Church Statistics – statistiky a informace související s náboženstvím

http://web.archive.org/web/20140822113937/http:/www.adherents.com

Web je v dnešní době dostupný již pouze přes webový archív. Jde o sbírku více než 43 870 statistických dat a informací týkajících se religiózní geografie. Zejména jde o odkazy na publikované statistiky členů pro více než 4 200 náboženských uskupení a církví. Ve statistikách dominují data z USA a anglofonního prostředí, nicméně nalézt lze i údaje z mnoha jiných oblastí. Stránka je projektem nadšenců, nemá tedy dokonalou úpravu. Data jsou však čerpána z věrohodných pramenů, na které je odkazováno. Nikoli náhodou lze odkazy na web nalézt v odborných publikacích. Postupujeme-li na webu odshora dolů, nejdříve se dostaneme k podstránkám věnujícím se nejpočetnější církvím světa, USA ad. Níže nalezneme hlavní statistickou databázi, jež pracuje s abecedním seznamem jednotlivých náboženských uskupení a tradic. Po rozklikutí hesla se dostanete k nejrůznějším statistickým údajům (za státy a regiony z různých koutů světa za různá období).

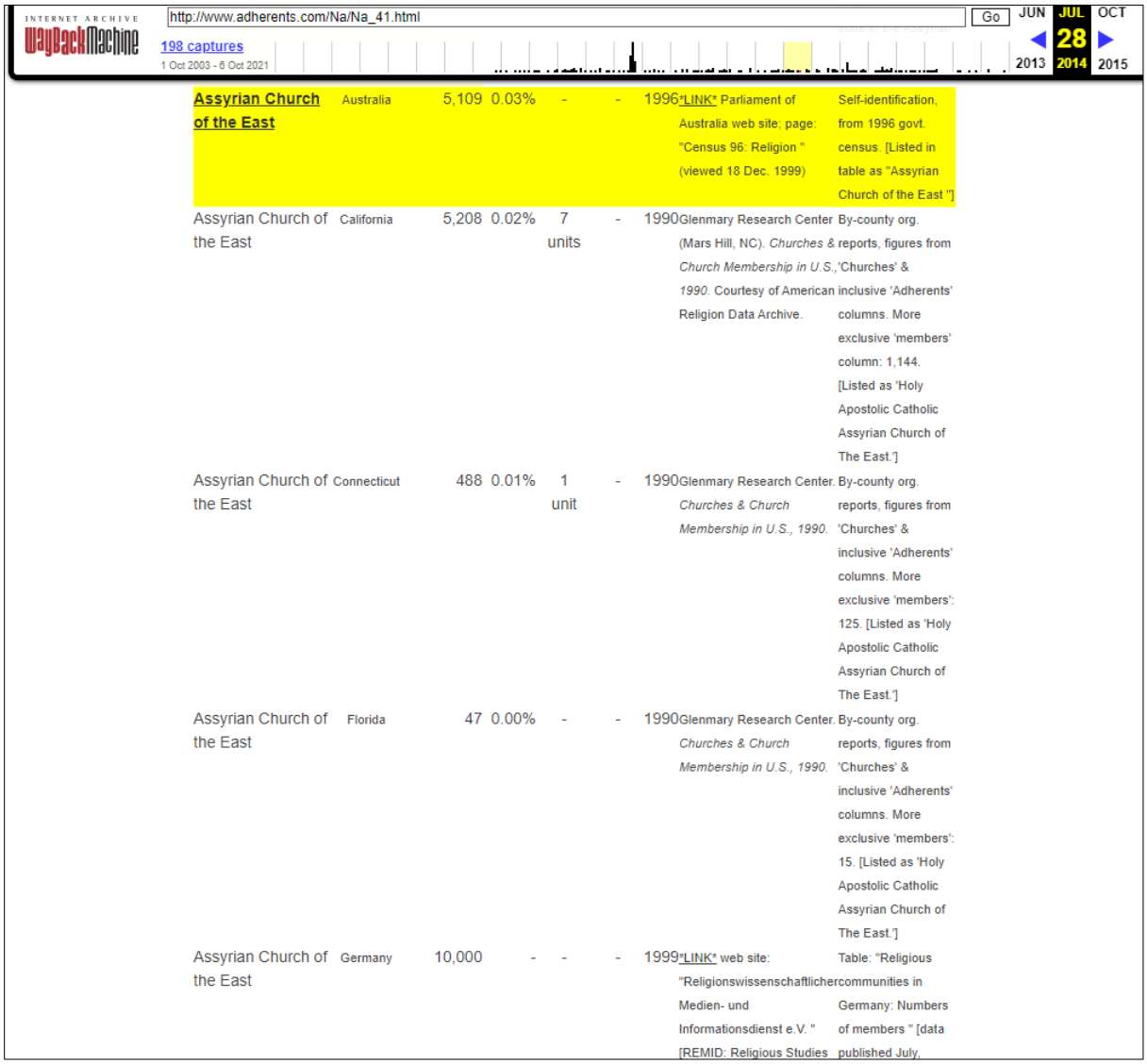

Assyrian Church of the East	Australia	5,109	0.03%	-	-	1996	*LINK* Parliament of Australia web site; page: "Census 96: Religion " (viewed 18 Dec. 1999)	Self-identification, from 1996 govt. census. [Listed in table as "Assyrian Church of the East "]
Assyrian Church of the East	California	5,208	0.02%	7 units	-	1990	Glenmary Research Center (Mars Hill, NC). *Churches & Church Membership in U.S., 1990.* Courtesy of American Religion Data Archive.	By-county org. reports, figures from 'Churches' & inclusive 'Adherents' columns. More exclusive 'members' column: 1,144. [Listed as 'Holy Apostolic Catholic Assyrian Church of The East.']
Assyrian Church of the East	Connecticut	488	0.01%	1 unit	-	1990	Glenmary Research Center. *Churches & Church Membership in U.S., 1990.*	By-county org. reports, figures from 'Churches' & inclusive 'Adherents' columns. More exclusive 'members': 125. [Listed as 'Holy Apostolic Catholic Assyrian Church of The East.']
Assyrian Church of the East	Florida	47	0.00%	-	-	1990	Glenmary Research Center. *Churches & Church Membership in U.S., 1990.*	By-county org. reports, figures from 'Churches' & inclusive 'Adherents' columns. More exclusive 'members': 15. [Listed as 'Holy Apostolic Catholic Assyrian Church of The East.']
Assyrian Church of the East	Germany	10,000		-	-	1999	*LINK* web site: "Religionswissenschaftlicher Medien- und Informationsdienst e.V. " [REMID: Religious Studies	Table: "Religious communities in Germany: Numbers of members " [data published July,

ASTR – data týkající se Církve adventistů sedmého dne

https://www.adventiststatistics.org

Úřad pro archivy, statistiku a výzkum (Office of Archives, Statistics and Research) se nachází ve světovém ústředí Generální konference (vedení) adventistů sedmého dne nedaleko v Silver Spring v Marylandu. Kořeny ASTR sahají do počátku 20. století. Zásadní je sekce Statistics, která poskytuje na poměry náboženských společností velmi podrobné údaje i z regionu problematických, pokud jde o perzekuci křesťanů.

Global Religious Futures Project – data týkající se náboženství v souvislosti s různými fenomény

http://globalreligiousfutures.org

Globální projekt budoucnosti náboženství spadá pod Pew Research Center a poskytuje řadu zajímavých dat o náboženstvích, která jsou vizualizována různými způsoby. Vyhledávat na webu můžete podle témat, států či můžete využít Data Explorer, který umožňuje vytváření vlastních grafů či kartogramů, jež je možné si z webu stáhnout. Jak již název napovídá, lze generovat i prognózy budoucího vývoje.

Omniglot – informace o jazycích a abecedách světa

https://www.omniglot.com/index.htm

Omniglot je online encyklopedie zaměřená na jazyky a abecedy. Byla založena britským autorem Simonem Agerem a v dnešní době zahrnuje informace o více než 1 600 jazycích světa. Encyklopedie představuje méně kvalitní, ale zdarma přístupnou alternativu projektu Ethnologue.

Power Language Index – index síly jazyka

http://www.kailchan.ca/wp-content/uploads/2016/12/Kai-Chan_Power-Language-Index-full-report_2016_v2.pdf

Index síly jazyka je dílem profesora Kaie L. Chana. Index je založen na pěti faktorech (četnosti užívání jazyka):

- Geografie
- Ekonomika
- Komunikace
- Znalosti a média
- Diplomacie

UNESCO Atlas of the World's Languages in Danger – statistiky týkající se ohrožených jazyků světa

http://www.unesco.org/languages-atlas/index.php

Atlas světových jazyků v ohrožení UNESCO je online publikace obsahující obsáhlý seznam ohrožených jazyků světa. Publikace nahradila původní Red Book of Endangered Languages jako tištěný titul. Dnes je publikace dostupná pouze online. Nicméně, momentálně není odkaz funkční s tím, že bude brzy aktualizován a plně zprovozněn.

Virtual Religion Index – rozcestník k náboženství

https://virtualreligion.net/vri/index.html

Za rozcestníkem stojí americký emeritní profesor religionistiky Mahlon H. Smith. Zdroje jsou řazeny podle oborů věnujících se náboženství či jednotlivých náboženství.

World Council of Churches – informace o církvích

https://www.oikoumene.org

Světová rada církví (WRC) je ekumenickou organizací se sídlem v Ženevě. SRC byla založena v roce 1948 na ustavujícím valném shromáždění v Amsterdamu s cílem překonávat rozdělení církví a hledat cesty ke konfesionální jednotě. Jednou za několik let WRC pořádá valná shromáždění. Usnesení a rezoluce valných shromáždění mají pro církve charakter doporučení. Od konce 70. let se úsilí WRC soustřeďuje na vytváření společných postojů k problémům války a míru, rasismu či sociální diferencovanosti. Sekce webu WRC News a Resources patří mezi nejzajímavější.

Na webu Global Religious Futures Project si vyhledejte populační projekce vyznavačů světových náboženství? Které náboženství zaznamená největší nárůst vyznavačů mezi lety 2010-2050?

8 Hospodářství – průmysl, zemědělství, služby, obchod a doprava

BIS – ekonomická data

https://www.bis.org

Banka pro mezinárodní vypořádání (Bank for International Settlements) je mezinárodní organizace pro podporu mezinárodní měnové a finanční kooperace. Funguje jako banka pro centrální banky. Banka pro mezinárodní vypořádání byla založena v roce 1930 a má ústředí v Basileji a pobočky Hongkongu a Mexico City. Za pozornost na webu banky stojí především sekce Research & Publications a Statistics.

BP – informace o energetice

https://www.bp.com

BP, dříve známá jako British Petroleum, je britská společnost zaměřující se na energetiku, zejména ropu, zemní plyn a sekundární produkty. V poslední době se začíná soustředit i na obnovitelné zdroje a energetickou tranzici v budoucnu. Jde o hospodářského giganta patřícího mezi nejlépe vydělávající subjekty na světě. Společnost sídlí v Londýně a její kořeny sahají do počátku 20. století. V sekci News and insights na webu BP naleznete informace týkající se společnosti a jejich aktivit, které mají globální dopady.

Centre for Economic Performance – informace o hospodářství

https://cep.lse.ac.uk

Centrum pro ekonomickou výkonnost (CEP) provádí politicky zaměřený výzkum příčin ekonomického růstu a efektivních způsobů, jak vytvořit spravedlivou, inkluzivní a udržitelnou společnost. CEP, založené na London School of Economics v roce 1990, je jedním z předních evropských ekonomických výzkumných center. CEP čerpá z národních a mezinárodních odborných znalostí v oblasti ekonomické teorie a empirické analýzy. A přispívá na vysoké úrovni širší ekonomické komunitě. CEP je financováno britskou vládou a různými nadacemi. Odborné práce centra naleznete na jeho webu v sekci Publications, mediální informace v sekci News.

CityTransitData – údaje o městské dopravě

https://citytransit.uitp.org

CityTransitData (Data o městské dopravě) usiluje o shromažďování a zobrazování dat z měst celého světa týkajících se dopravy, přičemž se zaměřuje především na udržitelnost městské dopravy, typy dopravy a různé podrobnosti. K dispozici dává podrobné informace o 19 velkoměstech. Data je možno na webu komparovat. City transit data je produktem společnosti UITP. UITP (Union Internationale des Transports Publics = Mezinárodní unie veřejné dopravy) se zaobírá udržitelnou městskou mobilitou a zahrnuje více než 1 800 členských společností ve světě.

Commercial Crime Services ICC – informace o hospodářských zločinech včetně pirátství

https://www.icc-ccs.org

ICC Commercial Crime Services (CCS) je pobočkou Mezinárodní obchodní komory zaměřenou na boj proti zločinu. CCS sídlí ve Spojeném království a jejím hlavním úkolem je bojovat proti

všem formám hospodářské kriminality a poskytovat informace v prevenci ztrát formou zločinů svým klientům. CCS se velmi zaměřuje na pirátství. Volně dostupné infromace včetně zajímavých statistik naleznete v sekci News.

Copenhagenize Index – informace o vhodnosti měst pro cyklistiku

https://copenhagenizeindex.eu

Index „kodaňskosti" je nejkomplexnější hodnocení přívětivosti měst světa pro cyklistitku. Kořeny má v Kodani, jež je považována za Mekku městské cyklistiky. Index přináší pořadí měst vytvořený na základě hodnocení uspořádání ulic, kultury cyklistiky a ambicí. Sekce webu Compare umožňuje porovnávat vybraná města v jednotlivých faktorech.

Credit Suisse – informace o ekonomice a udržitelnosti

https://www.credit-suisse.com/cz/en.html

Credit Suisse Group AG je globální investiční banka a firma poskytující finanční služby sídlící ve švýcarském Curychu a založená v roce 1856. Mezi významné institucionální akcionáře patří státní společnosti z oblasti Perského zálivu, ale také Norská centrální banka. Credit Suisse připravuje zprávu o udržitelnosti – Sustainability Report (https://www.credit-suisse.com/sustainability/en.html). Ta se zabývá globální udržitelností zejména z pohledu finančnictví.

DATAREPORTAL – statistiky o využívání internetu

https://datareportal.com

DataReportal umožňuje zájemcům najít data. Stojí za ním singapurská společnost Kepis s podporou dalších partnerů.

DATAUNODC – data týkající se zločinnosti

https://dataunodc.un.org

Databanka OSN týkající se zločinnosti obsahuje spoustu cenných a přehledně seřazených údajů. Data je možné vyhledávat podle témat či zemí. Dále jsou k dispozici mikrodata (některá i bez registrace, např. korupce v Nigérii) a také zadržení drog.

Global Initiative against Transnational Organized Crime – údaje o organizovaném zločinu

https://globalinitiative.net

Globální iniciativa proti nadnárodnímu organizovanému zločinu, někdy zkrácená jako Globální iniciativa, je mezinárodní nevládní organizace se sídlem v Ženevě. Organizace se skládá ze sítě odborníků z oblasti vymáhání práva, správy a rozvoje, kteří sdílejí cíl vyvíjet inovativní strategie v boji proti organizovanému zločinu. Organizace byla oficiálně založena v sídle OSN v New Yorku roku 2013. Původně byla založena s finanční a provozní podporou norské a švýcarské vlády. Globální iniciativa a její zprávy jsou pravidelně citovány v publikacích, jako jsou New York Times, Forbes, Der Spiegel ad. Přínosné na webu organizace jsou zejména sekce Analysis a Multimedia s videozáznamy různých setkání a seminářů zaměřených na problematiku organizovaného zločinu.

Global Organized Crime Index – údaje o organizovaném zločinu

https://ocindex.net

Globální index organizovaného zločinu je vlajkovým projektem Globální iniciativy proti nadnárodnímu organizovanému zločinu. Jde o vícerozměrný nástroj, který hodnotí úroveň kriminality a odolnosti vůči organizovanému zločinu ve 193 zemích podle tří klíčových pilířů – kriminálních trhů, kriminálních aktérů a resilience. Čerpá z kvantitativních i kvalitativních zdrojů. Na webu si můžete měnit jednotlivé parametry zobrazené v rámci kartogramu či rozkliknout profil konkrétního státu.

IAEA – informace týkající se atomové energie

https://www.iaea.org

International Atomic Energy Agency (Mezinárodní agentura pro atomovou energii) je mezinárodní organizace, která stanovuje pravidla pro mírové využívání jaderné energie. Je zodpovědná za kontrolu dodržování Smlouvy o nešíření jaderných zbraní. IAEA byla založena v roce 1957 a její sídlo se nachází ve Vídni. IAEA je organizací přidruženou k OSN. Odborné informace na webu organizace naleznete v sekci Resources, mediální v sekci News & Events.

IEA – informace týkající se energetiky

https://www.iea.org

Mezinárodní energetická agentura (International Energy Agency) je mezivládní organizace se sídlem v Paříži založená v roce 1974. Je volně přidružená k OECD. Poskytuje doporučení, analýzy a údaje o globálním energetickém sektoru s důrazem na globální klimatické cíle. 31 členských zemí a 11 přidružených zemí IEA představuje 75 % celosvětové poptávky po energii. Většina informací na webu IEA je zdarma. V sekci Countries naleznete profily států zapojených do IEA. V sekci Data máte možnost si vizualizovat data dle vybraných surovin či sektorů.

Index of Economic Freedom – Index ekonomické svobody

https://www.heritage.org/index

EFI je globální index vytvořený roku 1995 americkým konzervativním think-tankem The Heritage Foundation a The Wall Street Journal, která monitoruje míru ekonomické volnosti v zemích světa. Index je inspirovaný idejemi Adama Smitha, osobnosti ekonomického liberalismu. EFI je tvořen čtyřmi základními kategoriemi a každá kategorie je tvořena třemi ukazateli (viz níže). Data si na webu můžete zobrazit ve formě tabulky, grafu či kartogramu.

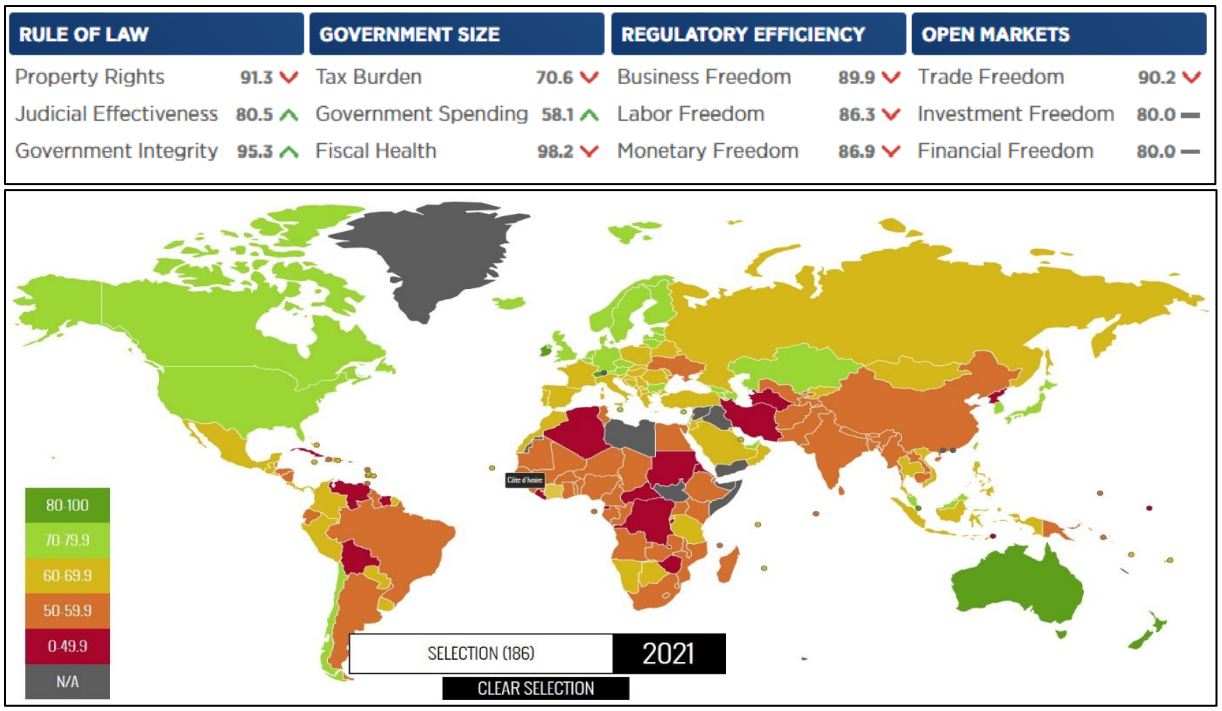

Info Maritime – údaje o námořní dopravě

http://infomaritime.eu

Jde o projekt dvou expertů na ekonomiku a námořní dopravu. Za pozornost stojí především záložka Visualisations s možností si kartogramy a tabulky přizpůsobovat dle vlastní preference.

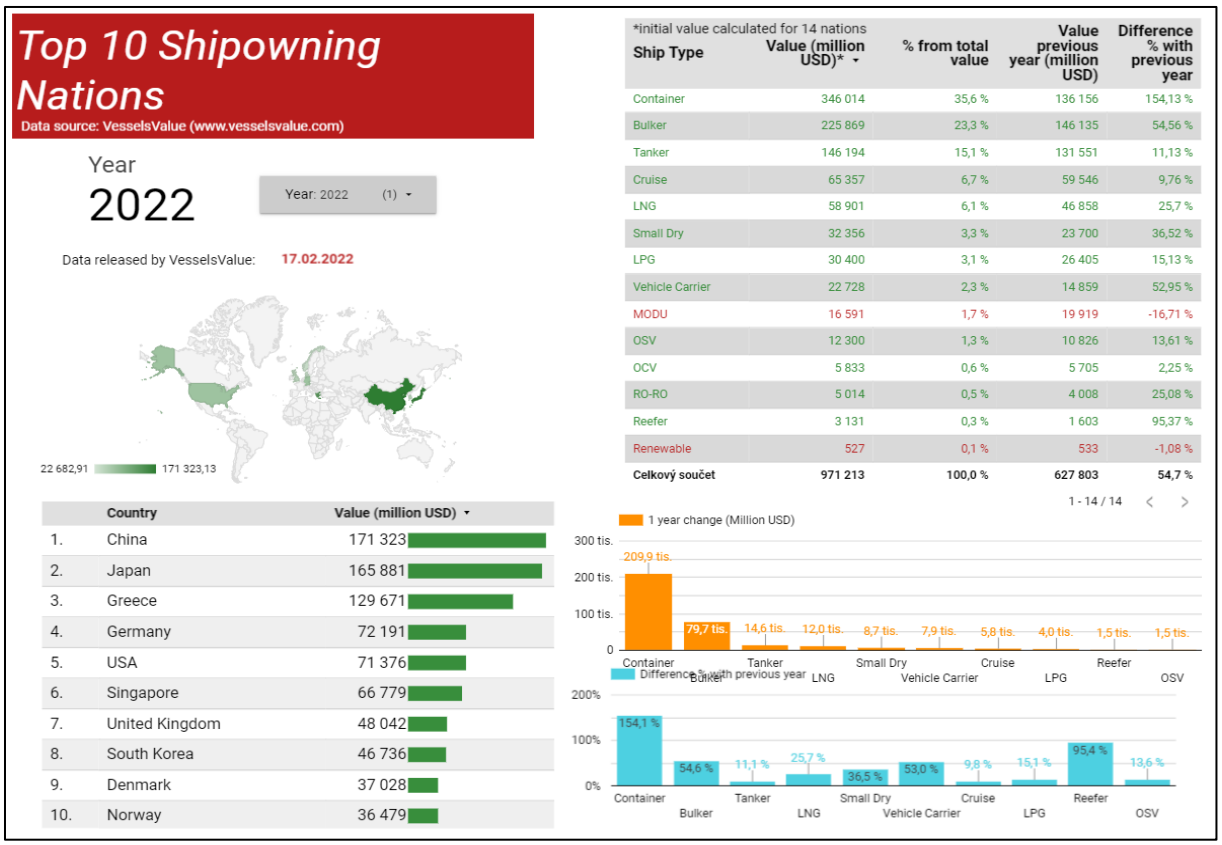

Innovation Cities Program – inovativní sídla

https://www.innovation-cities.com

Inovativní města se zaměřují na roli dat a technologií v rozvoji moderních měst. Innovation Cities Index (index inovativních měst) je sestavován každoročně na základě hodnocení zapojení moderních technologií, podnikání, udržitelnosti a dalších faktorů.

Institute for Management Development

https://www.imd.org

Institut pro rozvoj řízení (IMD) je nezávislá akademická instituce se švýcarskými kořeny a globálním dosahem, kterou před více než 75 lety založili obchodní vedoucí pro obchodní lídry. Společnost IMD se sídlem v Lausanne a Singapuru se od roku 2012 umisťuje v top 3 každoročního celosvětového žebříčku FT's Executive Education Global Ranking za vzdělávání vedoucích pracovníků. IMD sestavuje zprávu Smart City Index (index chytrého města) na základě struktur a technologií ve sférách zdravotnictví a bezpečnosti, mobility, aktivit, příležitostí a vládnutí.

Institute for Urban Strategies – informace o městech

https://mori-m-foundation.or.jp/english/ius2/gpci2/index.shtml

Institut pro městské strategie spadá pod japonskou Moriho nadaci. Provádí výzkum městských strategií v řadě oblastí, včetně společnosti a ekonomiky. Zabývá se situací v Japonsku i ve světě. Global Power City Index (index měst globálního významu) hodnotí světová města podle jejich přitažlivosti, toho, jak lákají investory i obyvatele. Index je založen na dostupnosti, hospodářství, životním prostředí, kulturních kontaktech, obyvatelnosti a výzkumu a rozvoji. City Perception Survey (průzkum vnímání města) je založen na dotazování a hodnocení adjektiv přiřazených respondenty k jednontlivým městům.

Internet World Stats – statistiky o využívání internetu

https://www.internetworldstats.com

Internet World Stats (Světové statistiky internetu) je webová stránka, která obsahuje aktuální světové statistiky uživatelů internetu, vybraných sociálních sítí a údaje z průzkumu internetového trhu. Nadto stránka obsahuje další statistiky týkající se telekomunikací i hospodářství.

IRENA – data týkající se obnovitelných zdrojů

https://www.irena.org

Mezinárodní agentura pro obnovitelnou energii (IRENA) je mezivládní organizace, která podporuje země v jejich přechodu na udržitelnou energetiku. Existuje od roku 2009 a sídlí v Abú Dhabí ve Spojených arabských emirátech. Zásadní jsou na webu IRENA sekce Publications a Data.

ITU – data týkající se telekomunikací

https://www.itu.int/en/Pages/default.aspx

International Telecommunication Union (Mezinárodní telekomuniakční unie) je specializovaná agentura OSN pro informační a komunikační technologie. Unie byla založena v roce 1865 za účelem usnadnění mezinárodní konektivity v komunikačních sítích. Je nejstarší mezinárodní organizací na světě. Sídlí v Ženevě. Klíčová je sekce webu ITU Publications – https://www.itu.int/hub/pubs.

Jodi – data týkající se ropy, její těžby a obchodu s ní

https://www.jodidata.org

Koncem 90. let 20. století ministři energetiky označili nedostatek transparentních a spolehlivých statistik o ropě za klíčový faktor, který přispívá ke kolísání cen ropy. Výrobci i spotřebitelé zvýšili úsilí o zlepšení dostupnosti a spolehlivosti údajů o ropě a ministři na 7. mezinárodním energetickém fóru v Rijádu naléhali na globální odpověď na výzvu větší transparentnosti. Šest mezinárodních organizací – APEC, Eurostat, IEA, OLADE, OPEC a UNSD – se této výzvy chopilo a vroce 2001 vytvořilo databázi o ropě, od roku 2018 i o zemním plynu s názvem Joint Oil Data Initiative (Společná ropná datová iniciativa). Na ropu se na webu soustředí sekce JODi-Oil, na zemní plyn JODI-Gas. Nadto stojí za zhlédnutí záložky Resources s četnými zprávami.

Kearney – ekonomické informace

https://www.kearney.com/

Kearney je původem americká globální poradenská firma působící ve více než 40 zemích, jež je pojmenovaná po svém zakladateli Thomasovi Kearneym. Firma spolupracuje s více než třemi čtvrtinami žebříčku Fortune Global 500 (žebříček 500 nejúspěšnějších společností světa z hlediska příjmů) a také s nejvlivnějšími vládními a neziskovými organizacemi. Firma poskytuje dostatek informací zdarma a bez registrace. V sekcích Your industry a Your needs naleznete množství informací ve formě prognóz a zpráv rozdělených podle jednotlivých odvětví. Kearney sestavuje několik globálních indexů. Index jistoty zahraičních přímých investic (FDI) (https://www.kearney.com/foreign-direct-investment-confidence-index) se zaměřuje na stabilitu a vstřícnost hospodářského prostředí v zemích světa. Index polohy globálních služeb je zaměřený na moderní technologie a digitalizaci a investice do těchto oblastí. Zřejmě nejznámějším produktem společnosti Kearney je rovněž index globálních měst (GCI), který je součástí zprávy o globálních městech (https://www.kearney.com/global-cities/2021). Města jsou pak řazena do žebříčků (viz obrázek). Index je tvořen čtyřmi hlavními ukazateli:

- Osobní well-being (kvalita života) – stabilita a bezpečnost, zdravotní péče, koeficient Giniho indexu (týkajícího se rovnosti příjmů obyvatel) a environmentální výsledky
- Ekonomika – infrastruktura, HDP na hlavu a tok FDI
- Inovace – množství patentů na hlavu, privátní investice a inkubátory sponzorované univerzitami
- Governance (vládnutí) – kvalita byrokracie, transparentnost a jednoduchost v rozvíjení vlastního podnikání

City	2021 rank	2020 rank	2019 rank	2018 rank	2017 rank	2016 rank	Δ '20–'21
New York	1	1	1	1	1	2	0
London	2	2	2	2	2	1	0
Paris	3	3	3	3	3	3	0
Tokyo	4	4	4	4	4	4	0
Los Angeles	5	7	7	6	8	6	+2 ↑
Beijing	6	5	9	9	9	9	–1 ↓
Hong Kong	7	6	5	5	5	5	–1 ↓
Chicago	8	8	8	8	7	7	0
Singapore	9	9	6	7	6	8	0
Shanghai	10	12	19	19	19	20	+2 ↑
San Francisco	11	13	22	20	23	23	+2 ↑
Melbourne	12	18	16	17	15	15	+6 ↑
Berlin	13	15	14	16	14	16	+2 ↑
Washington, D.C.	14	10	10	11	10	10	–4 ↓
Sydney	15	11	11	15	17	14	–4 ↓
Brussels	16	14	12	10	11	12	–2 ↓
Seoul	17	17	13	12	12	11	0
Moscow	18	20	18	14	18	18	+2 ↑
Madrid	19	16	15	13	13	13	–3 ↓
Toronto	20	19	17	18	16	17	–1 ↓
Boston	21	21	21	24	21	24	0
Amsterdam	22	23	20	22	22	22	+1 ↑
Dubai	23	27	27	28	28	28	+4 ↑
Frankfurt	24	28	28	29	29	29	+4 ↑
Vienna	25	22	25	21	20	19	–3 ↓
Munich	26	24	32	32	36	33	–2 ↓
Istanbul	27	34	26	26	25	25	+7 ↑
Barcelona	28	26	23	23	24	26	–2 ↓
Montreal	29	29	29	27	27	27	0
Zurich	30	31	30	33	32	31	+1 ↑

Knight Frank – údaje o trhu s nemovitostmi

https://www.knightfrank.com

Knight Frank je korporací s centrem v Londýně založenou v roce 1896. Zaobírá se konzultacemi v sektoru obchodování s nemovitostmi. Hlavní stránka obsahuje vyhledávač nemovitostí po celém světě, stejně tak však zahrnuje vyhledávání výzkumů a publikací v rámci Research Library, které se týkají se situace obchodu s nemovitstmi. Organizace sestavuje Global Residental Cities Index (Index globálních rezidentních měst) (https://content.knightfrank.com/research/1026/documents/en/global-residential-cities-index-q3-2021-8670.pdf), který zohledňuje ceny nemovitostí a jejich vývoj.

Mastercard – hospodářské informace a statistiky

https://www.mastercard.com/news

MasterCard, plným jménem MasterCard International, je nadnárodní společnost sídlící v USA, která zpracovává platby platebními kartami své značky mezi obchodníky a vydávajícími bankami. Mimo finanční služby společnost poskytuje ekonomické informace a statistiky. Ty naleznete v sekci Reports & Insights. Žel, některé zprávy jsou přístupné až po registraci uživatele.

Medical Tourism – informace o zdravotnickém cestovním ruchu

https://www.medicaltourism.com/mti/home

Zdravotnický cestovní ruch se týká lékařů v rámci výkonů profese, různých školení a seminářů i pacientů cestujících za zákroky či rekonvalescencí. Web sestavuje index zdravotnického cestovního ruchu (Medical tourism index, MTI), který hodnotí ty nejúspěšnější destinace (https://www.medicaltourism.com/mti/destinations). Žel, mnoho důležitých údajů je přístupných po registraci. Společnost Medical Tourism vydává i svůj časopis Medical Tourism Magazine, který je přístupný online.

Numbeo – hospodářské záležitosti a kvalita života

https://www.numbeo.com/cost-of-living

Numbeo je projekt Mladena Adamoviče, bosenského softwarového inženýra. Projekt je nevládní a jeho výstupy jsou využívány světovými médii. Zaměřuje se především na náklady na bydlení, cenu nemovitostí a kvalitu života. Sestavuje index kriminality (Crime Index), index kvality života (Quality of Life index), index znečištění (Pollution index), index zdravotní péče (Health Care Index) a dopravní index (Traffic Index). Tyto ukazatele jsou dostupné v sekci Quality of Life.

Open Data Barometer – dostupnost státních dat v jednotlivých zemích

https://opendatabarometer.org/?_year=2017&indicator=ODB

Iniciativa Open Data Barometer hodnotí otevřenost dat v jednotlivých státech podle jejich prospěšnosti, inovačnímu potenciálu a společenského dopadu. Iniciativa svá zjištění prezentuje ve formě kartogramu s možností si rozkliknout jednotlivé státy či žebříčku zemí. Otevřenost je hodnocena na základě tří hlavních ukazatelů:

- Připravenost (vládní politika, vládní akce, občanská práva, podíl uživatelů internetu ad.)
- Implementace (mapová data, data o vlastnictví objektů a pozemků, data ze sčítání lidu ad.)
- Dopad (hospodářský, politický, environmentální ad.)

V sekci Report naleznete zprávu iniciativy From Promise to Progress zabývající se trendy v problematice, sekce Compare umožňuje přehledně porovnávat jednotlivé státy a sekce About zahrnuje metodiku sestavování barometru.

Principal Global Indicators – ekonomická data

https://www.principalglobalindicators.org/?sk=E30FAADE-77D0-4F8E-953C-C48DD9D14735&sId=1390023474041

Data za G-20 monitorující ekonomický a finanční vývoj těchto významných ekonomik. Stránka pod záštitou IMF je společným podnikem Inter-Agency Group on Economic and Financial Statistics, kam patří Banka pro mezinárodní vypořádání, Evropská centrální banka, Eurostat, Mezinárodní měnový fond, OECD, OSN a Světová banka.

Submarine Cable Map – mapa a informace týkající se podmořských kabelů

https://www.submarinecablemap.com/

Submarine Cable Map je produktem společnosti TeleGeography zabývající se průzkumem telekomunikačního trhu. Po kliknutí na konkrétní kabel na mapě se dovíte podrobnosti o jeho délce, počátečních a konečných bodech ad.

Surfshark – informace o digitálním životě

https://surfshark.com

Surfshark je IT společnost poskytující VPN služby. Surfshark sestavuje Digital Quality of Life Index (https://surfshark.com/dql2020). Je založen na pěti hlavních faktorech:

- Dostupnost internetu
- Kvalita internetového připojení
- Elektronická infrastruktura
- Elektronická bezpečnost
- E-government

Tax Justice Network – údaje o daních

https://www.taxjustice.net

Síť daňové spravedlnosti (nebo TJN) je advokátní skupina skládající se z výzkumníků a aktivistů se společným zájmem o výzkum vyhýbání se daňovým povinnostem, daňové konkurence a daňových rájů. TJN existuje od roku 2003 a sídlí v Londýně. Na webu organizace je nejpodstatnější sekce Research. TJN vytváří dva známé ukazatele. Financial Secrecy Index (index finančního tajemství) je žebříček států, které umožňují jednotlivcům skrývat své finance před zdaněním. Corporate Tax Haven Index (index daňových rájů) je žebříček států, které se nejvíce podílejí na pomoci nadnárodním korporacím nedoplatit daň z příjmu právnických osob.

The Global Economy – údaje o hospodářství

https://www.theglobaleconomy.com

TheGlobalEconomy.com slouží obchodníkům, akademikům a investorům, kteří potřebují spolehlivé ekonomické údaje o hospodářství států. Poskytuje aktuální hodnoty HDP, inflace, úvěrů, úrokových sazeb, zaměstnanosti a mnoha dalších ukazatelů. Datové řady jsou aktualizovány průběžně na základě dat jednotlivých zemí. Web rovněž předkládá 300 pečlivě vybraných ukazatelů z různých oficiálních zdrojů, jako je Světová banka, Mezinárodní měnový fond, Organizace spojených národů a Světové ekonomické fórum. Web je logicky uspořádaný.

Zajímavá je možnost srovnávat jednotlivé země (i s grafickými výstupy) v záložce Compare countries.

Transparency International – data týkající se korupce

https://www.transparency.org/en

Transparency International (TI) je mezinárodní nezisková nevládní organizace bojující proti korupci. TI také podporuje změny k větší integritě v hospodářství, politice a společnosti. TI vznikla v roce 1993 jako organizace se sídlem v Berlíně. Jedním ze zakladatelů je Peter Eigen, bývalý funkcionář Světové banky, který vnímal vysokou míru neřešené korupce. Profily zemí světa najdete na webu v sekci Countries. TI vydává každoroční žebříček o stupni korupce v jednotlivých zemích – index vnímání korupce (Corruption Perceptions Index) – https://www.transparency.org/en/cpi/2021.

UNWTO – informace o cestovním ruchu

https://www.unwto.org

Světová organizace cestovního ruchu (United Nations World Tourism) je specializovaná agentura pod křídly Organizace spojených národů. V současné formě existuje od roku 2003 a sídlí v Madridu. Členy organizace jsou zástupci vlád zapojených států. Cílem UNWTO je podpora udržitelného turismu v oblasti environmentální i sociální v rámci tzv. Global Code of Ethics for Tourism. Web organizace je přehledně strukturován. V sekci E-library v rámci Resources, která zahrnuje časopisy i knihy, jsou však některé zdroje placené.

UPU – poštovní statistiky

https://www.upu.int/en/Home

Universal Postal Union (Světová poštovní unie) byla založena v roce 1874 a sídlí v Bernu. Je druhou nejstarší mezinárodní organizací na světě. Všechny země světa jsou jejími členy. Organizace plní poradní, zprostředkovatelskou a styčnou roli a v případě potřeby poskytuje technickou pomoc. Stanovuje pravidla pro mezinárodní výměnu pošty a dává doporučení, jak zlepšit kvalitu služeb pro zákazníky. V sekci Activities najdete jak poštovní statistiky, tak publikace.

Valdai Discussion Club – ekonomické i další informace

https://valdaiclub.com

Valdajské fórum je sdružení zaměřené na aktuální otázky mezinárodní politiky, ekonomiky a bezpečnosti ve světě. Je označováno za platformu ruské oficiální politiky. Vzniklo v roce 2004 a sídlí v Moskvě. Forum je spjato s každoročními konferencemi. Webová stránka fóra zahrnuje mediální i odborné informace rozdělené podle studované problematiky.

World Economic Forum – různorodé ekonomické statistiky

https://www.weforum.org

WEF založil v roce 1971 Němec Klaus Schwab, profesor managementu na univerzitě v Ženevě. WEF má sloužit jako platforma pro řešení mezinárodních konfliktů zejména v politické a hospodářské sféře. Její známou aktivitou bývají lednové výroční konference ve švýcarském Davosu. Schwab chtěl, aby manažeři při svém rozhodování brali ohled nejen na zájmy

akcionářů a zákazníků, ale také na zaměstnance a komunity, v nichž firmy pracují. Postupem času se jeho vize posunula ke zlepšení stavu světa bez ohledu na politické a národní zájmy. WEF se v poslední době posouvá ke kontroverzním futuristickým vizím, nicméně některé jeho informace a zprávy stojí za pozornost.

Po rozkliknutí symbolu lupy vlevo nahoře na hlavní stránce se Vám zobrazí rozcestník, v němž si můžete volit podle témat, o která máte zájem. Zajímavé jsou každoročně vydávané zprávy o stavu světa v určitém sektoru dostupné v podsekci Reports. Se zprávami jsou mnohdy propojené globální ukazatele. Namátkou lze jmenovat Zprávu o globálních rizicích či Zprávu o globální genderové nerovnosti. Z ukazatelů stojí za pozoronost např. index konektivity v rámci Belt and Road (čínský projekt Nové hedvábné stezky) nebo Index soutěživosti v cestování a turismu založený na mnoha faktorech (https://reports.weforum.org/travel-and-tourism-competitiveness-report-2019/rankings). Data WEF často využívají inovativního grafického zpracování, v některých případech jsou však přístupná po registraci.

World Energy Council – informace o enegetice

https://www.worldenergy.org

Světová energetická rada je globální fórum pro podporu spravedlivého udžitelného dodávání a využívání energie. Kořeny rady sahají do počátku 20. století. Světová energetická rada funguje od roku 1989 a sídlí v Londýně. Mezi publikace Světové energetické rady patří každoroční zprávy, jako je index World Energy Trilemma Index (https://trilemma.worldenergy.org/#!/energy-index), který porovnává energetickou bezpečnost, spravedlnost a udržitelnost životního prostředí v jednotlivých zemích.

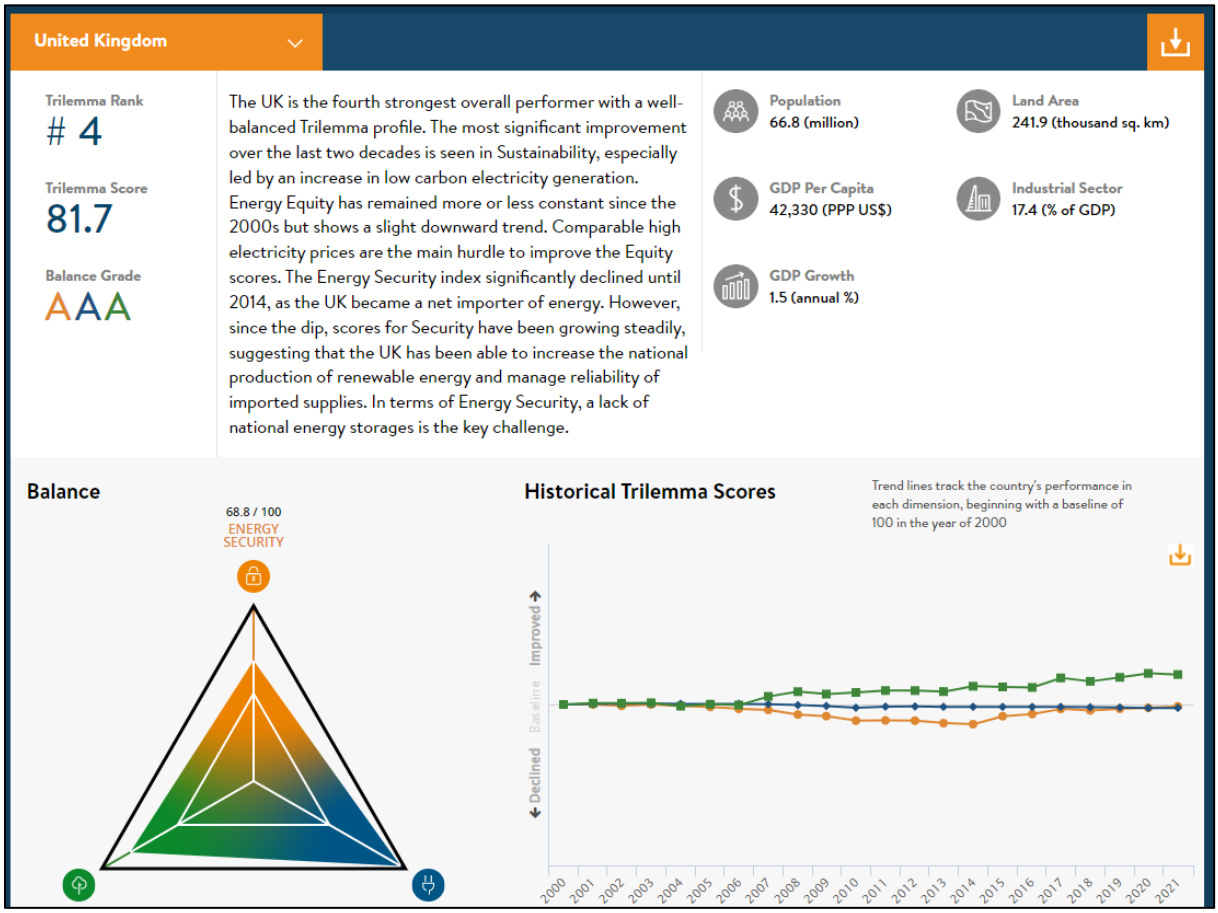

World Nuclear Association – informace týkající se atomové energie

https://world-nuclear.org

Světová nukleární asociace je mezinárodní organizace, která propaguje jadernou energetiku. Její členové pocházejí ze všech částí jaderného palivového cyklu. Asociace byla založena v roce 2001 na základě Uranového institutu, který byl ustaven v roce 1975. Sídlí v Londýně. V sekci Library na webu organizace jsou k nalezení zajímavá fakta vyhledatelná podle různých kritérií.

Představte si, že chcete letět do Japonska. Najděte na webu UNWTO, co musíte splňovat pro vstup do země.

9 Životní prostředí, ochrana přírody a udržitelnost

Air Pollution in the World – údaje o kvalitě ovzduší

https://aqicn.org/map/world

Jde o neziskový projekt fungující od roku 2007. Původně začínal v Číně, nyní má spolupracovníky v několika regionech světa. Web zobrazuje mapu s hodnotami znečištění vzduchu v mnoha lokalitách. Je možné si rozkliknout jednotlivá místa či státy a získat podrobnosti o znečištění a hodnotách konkrétních škodlivin.

Centre for Sustainable Development – údaje o udržitelném rozvoji

https://csd.columbia.edu

Centrum pro udržitelný rozvoj (CSD) funguje při Columbijské univerzitě v New Yorku. Radí vládám, společnostem a implementačním partnerům po celém světě v politice udržitelného rozvoje. CSD kombinuje výzkum, technologie a osvědčené postupy k převedení cílů udržitelného rozvoje do smysluplných politik a řešení. Za pozornost na webu CSD stojí zejména sekce Publications s mnoha working papery.

Climate Change Committee – informace o klimatické změně a její prevenci

https://www.theccc.org.uk

Výbor pro klimatickou změnu (CCC) je nezávislý, statutární orgán zřízený podle zákona o změně klimatu z roku 2008 ve Spojeném království. Jeho účelem je radit vládám v rámci království v problematice emisních cílů a podávat zprávy parlamentu o pokroku dosaženém při snižování emisí skleníkových plynů. Na webu najdete jak mediální informace v sekci News & Insights a odborné informace v sekci Publications.

Club of Rome – informace o udržitelném rozvoji

https://www.clubofrome.org

Římský klub je think tank s globální působností, který byl založen v dubnu 1968 a v dnešní době sídlí ve švýcarském Winterthuru a zčásti v Bruselu. Známý se stal svou zprávou z roku 1972 nazvanou Meze růstu (Limits of Growth). Hlavním deklarovaným posláním klubu je řešení globálních problémů v oblasti hospodářské, sociální a environmentální a zajištění pozitivní budoucnosti lidstva. Přibližně jednou ročně si klub nechává připravit Zprávu Římskému klubu (Report to the Club of Rome) na určité téma, které se pak diskutuje. Tyto a další zprávy jsou na webu klubu dostupné v záložce Publications, kratší informace pak v záložce News.

EM-DAT – databáze katastrof

https://www.emdat.be

Databáze byla založena akademiky univerzity v belgické Lovani, konkrétně Centrem pro výzkum vývoje katastrof (Centre for Research on the Epidemiology of Disasters – CRED). Systematické shromažďování a analýza dat o katastrofách poskytuje neocenitelné informace vládám a agenturám odpovědným za záchranné a obnovovací činnosti. Jsou rovněž zásadní při začleňování jednotlivých složek do programů rozvoje a zmírňování chudoby. V sekci Publications naleznete publikace čerpající z dat databáze, které sledují zejména makrotrendy různých katastrof (autonehody, klimatické katastrofy aj.). V sekci EM-DAT ATLAS naleznete

kartografické zpracování dat. Kompletní databáze je přístupná zdarma, avšak po předchozí registraci uživatele.

Environmental Impact Index – údaje o udržitelném rozvoji

https://environmentalimpact.global

Projekt Indexu environmentálního dopadu je společnou iniciativou vedenou sítí Sustainable Development Solutions Network (SDSN) a Yale Centre for Environmental Law & Policy (YCELP). Iniciativa přijímá podporu od amerických a německých donátorů. Index na základě ucelené metodiky znázorňuje, jak určitý stát naplňuje cíle udržitelného rozvoje OSN.

Environmental Justice Atlas – informace o environmentální spravedlnosti

https://ejatlas.org

Geoportál Environmental Justice Atlas umožňuje na interaktivní mapě celého světa najít informace o případech environmentálních a ekologických problémů mnoha typů. Mapy lze filtrovat podle zemí, typů komodit nebo podle nadnárodních společností, které životní prostředí ovlivňují. Při kliknutí na symbol označující kategorii problému (např. water management, biodiversity conservation conflicts, waste management) se zobrazí okno s jeho stručným popisem. Kliknutí na see more nabízí podrobné informace o daném problému.

Environmental Performance Index – index environmentální ohleduplnosti

https://epi.yale.edu

Index environmentální ohleduplnosti (EPI) 2020 poskytuje souhrn údajů o stavu udržitelnosti na celém světě. Pomocí 32 výkonnostních ukazatelů v 11 kategoriích problémů hodnotí EPI státy světa z hlediska environmentálního zdraví a vitality ekosystémů (výsledný kartogram za rok 2020 níže). Tyto ukazatele poskytují v národním měřítku to, jak blízko jsou země ke stanoveným cílům environmentální politiky. EPI nabízí výsledkovou tabulku, která upozorňuje státy zaostávající v environmentální ohleduplnosti a poskytuje praktické pokyny pro země, které aspirují na cestu k udržitelné budoucnosti. EPI nabízí politický nástroj na podporu úsilí o splnění cílů cílů udržitelného rozvoje OSN a posun společnosti směrem k udržitelné budoucnosti. Projekt EPI je financován The McCall MacBain Foundation of Canada, která podporuje práci EPI na Yaleově i Columbijské univerzitě v USA. V sekci Results si můžete rozkliknout jednotlivé státy a sledovat hodnocení v dílčích ukazatelích a také srovnání s dalšími státy. Za zhlédnutí stojí též Atlas EPI vytvořený v kooperaci se společností Esri (https://www.arcgis.com/apps/dashboards/8dd0d10f07544331888ecc2a406d1825).

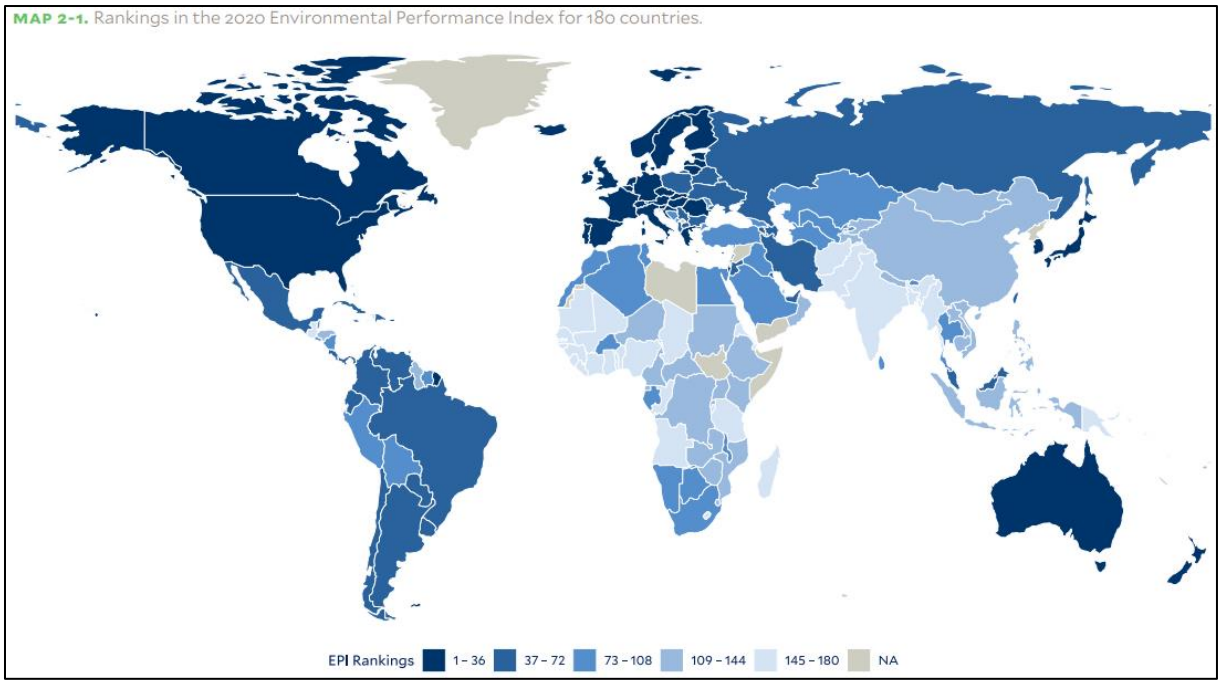

Global Fishing Watch – údaje o rybolovu

https://globalfishingwatch.org

Dohled nad světovým rybolovem se věnuje sledování masových rybářských aktivit zejména pomocí satelitní technologie a dat AIS (Automatic Identification Systém) lodí. Ta umožňuje se mnohdy dostat k velmi podrobným datům o konkrétních plavidlech. Sekce Map & Data poskytuje tři typy mapových portálů, které jsou velmi propracované a lze na nich dostat k podrobným informacím o plavidlech, vlastnostech moří v určitém čase. V záložce Programs nalezenete komplexní publikace týkající se rybolovu.

Greenpeace – informace o životním prostředí a jeho ochraně

https://www.greenpeace.org/international

Greenpeace je nevládní environmentální organizace s kancelářemi v mnoha státech světa a mezinárodním sídlem v Amsterdamu, založená kanadskými a americkými environmentálními aktivisty v roce 1971. Greenpeace usiluje o uchování života na Zemi ve vší rozmanitosti. Reaguje na globální envvironmentální problémy, lobbuje u vlád, financuje vědecké výzkumy či pořádá akce občanské neposlušnosti. Organizace nepřijímá finanční podporu od vlád, korporací ani politických stran, nýbrž spoléhá na 2,9 milionů jednotlivých podporovatelů a nadační granty. Greenpeace má poradní status u ECOSOC při OSN. Na webu organizace je zapotřebí kliknout na položku Explore, jež otevře širokou paletu témat a podtémat, v jejichž rámci jsou rovněž zahrnuty významné události seřazené chronologicky. Zprávy (reporty) Greenpeace jsou vydávány každoročně a zabývají se stavem životního prostředí na Zemi – https://www.greenpeace.org/international/publication.

Happy Planet Index – údaje o udržitelnosti

https://happyplanetindex.org

Index šťastné planety (HPI) je ukazatel lidského well-beingu a dopadů lidských aktivit na životní prostředí, který byl vytvořen nadací New Economics Foundation v roce 2006. Hodnota HPI

každé země je ve stručnosti funkcí průměrné subjektivní životní spokojenosti, průměrné délky života při narození a ekologické stopy na obyvatele. HPI představuje určitou protiváhu zavedených socioekonomických ukazatelů. V sekci Take action si můžete vygenerovat Vaše osobní HPI.

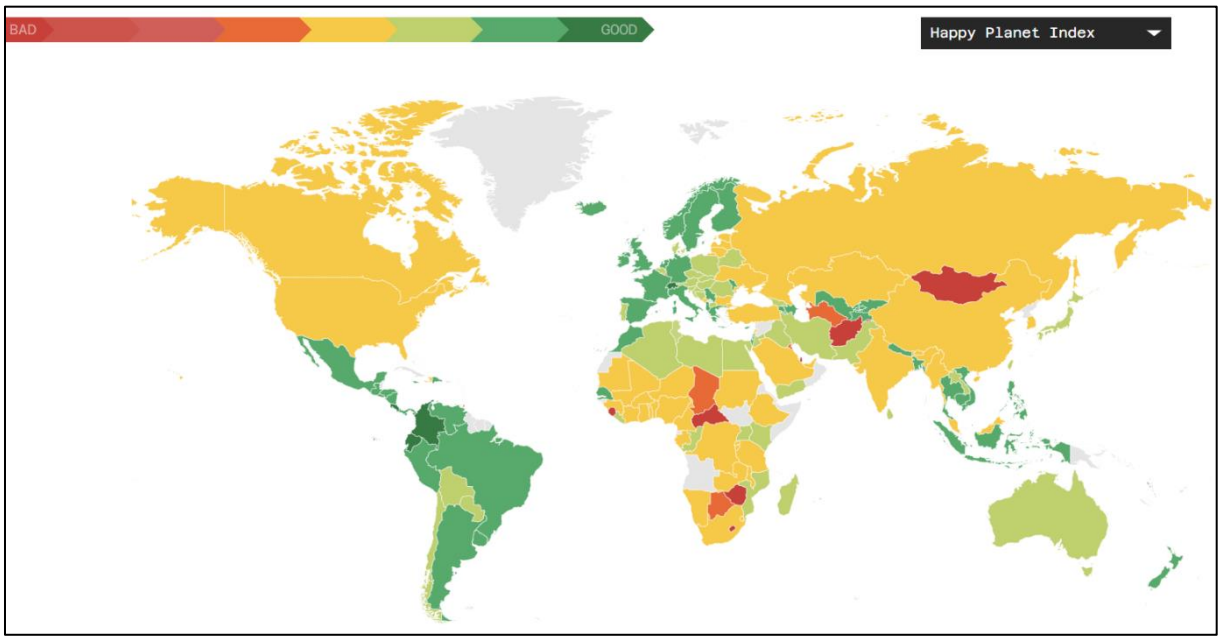

ICCT – informace o udržitelnosti dopravy

https://theicct.org

Mezinárodní rada pro čistou dopravu (International Council on Clean Transportation) je nezávislá nezisková organizace založená v roce 2001. Jejím cílem je poskytování technických a výzkumných anayz zejména regulačním orgánům v oblasti životního prostředí. Web organizace je logicky uspořádaný, je možno si volit určitou problematiku či makroregion. Publikace rady jsou obvykle ve formě briefingů, fact sheetů či reportů.

IFPRI – informace o potravinové politice

https://www.ifpri.org

Institut pro výzkum mezinárodní potravinové politiky (IFPRI) poskytuje řešení založená na výzkumu ke snížení chudoby a ukončení hladu a podvýživy v rozvojových zemích. IFPRI byl založen v roce 1975, hlavní sídlo má ve Washingtonu D.C. a v současnosti působí ve více než 50 zemích světa. Hlavní body poslání institutu jsou:

- Podpora klimaticky odolného a udržitelného zásobování potravinami
- Podpora zdravé stravy a výživy pro všechny
- Budování inkluzivních a efektivních trhů, obchodních systémů a potravinářského průmyslu
- Transformace zemědělské a venkovské ekonomiky
- Posílení institucí a správy

Za pozornost na webu institutu stojí zejména sekce Research a Publications & Tools. Institut je součástí CGIAR (Consultative Group for International Agricultural Research – Konzultační agentura pro mezinárodní výzkum zemědělství) – https://www.cgiar.org. CGIAR je skupinou

tvořenou zástupci nejvyspělejších států světa, OSN ad. Soustředí se na zemědělské problémy dnešního světa a v sekci Research svého webu poskytuje pozoruhodné informace především o zemědělství v makroregionech světa ohrožených nedostatečnou výživou obyvatel.

IQAir – údaje o kvalitě ovzduší

https://www.iqair.com

Sekce World Air Quality webu IQAir se zaměřuje na problematiku znečištění ovzduší, na svém webu zobrazuje i proudění vzdušných mas, probíhající požáry ad. Poskytuje tak komplexnější informace než projekt Air Pollution in the World. Rovněž přináší komentáře nejaktuálnějšího dění, co se týče znečištění ovzduší, v sekci News – All News. IQAir spolurpacuje s Greenpeace či specializovanými agenturami OSN.

Protected Planet – oblasti s ochranou přírody ve světě

https://www.protectedplanet.net/en

Protected Planet je zdrojem dat o chráněných oblastech a dalších účinných opatřeních na ochranu přírody (konkrétně Other effective area-based conservation measures, OECM). Existuje díky rozsáhlému úsilí vlád a dalších zúčastněných stran monitorovat a hlásit data o chráněných oblastech a OECM. Prostřednictvím webové stránky Protected Planet mohou uživatelé prozkoumat Světovou databázi chráněných oblastí (WDPA), Světovou databázi OECM, Globální databázi účinnosti správy chráněných oblastí (GD-PAME) a množství souvisejících informací. Protected Planet umožňuje širokému spektru uživatelů přístup k datům pro tvorbu politik, plánování podnikání a ochranu krajiny. Protected Planet poskytuje základ pro monitorování a podávání zpráv o pokroku při plnění mezinárodních cílů v oblasti životního prostředí, jako jsou cíle z Aiči v oblasti biologické rozmanitosti a cíle udržitelného rozvoje do roku 2030. V záložce webu Thematic Areas naleznete oblasti různého typu a také jejich znázornění na mapě světa.

The Social Progress Imperative – informace o sociálním a environmentálním zdraví

https://www.socialprogress.org

The Social Progress Imperative je celosvětová nezisková organizace se sídlem ve Washingtonu D.C., která poskytuje vládním činitelům a běžným občanům data o sociálním a environmentálním zdraví jejich společností a pomáhá jim stanovit priority akcí, které urychlují společenský pokrok v souladu s Agendou 2030 OSN. Index sociálního pokroku (Social Progress Index) (https://www.socialprogress.org/index/global) byl od svého prvního spuštění v roce 2014 přijat mnoha politiky jako relevantní ukazatel. Index sociálního pokroku je založen na třech hlavních ukazatelích (a u nich vypsaných dalších atributech, které se skládají ještě z dalších složek):

- Základní lidské potřeby – dostupnost potravy a základní lékařské péče, voda a sanitace, možnosti domácnosti a osobní bezpečnost
- Základy well-beingu – přístup k základnímu vzdělání, přístup k informacím a komunikačním prostředkům, zdraví a kvalita života, kvalita životního prostředí
- Příležitosti – osobní svobody a volby, inkluzivnost a přístup k vyššímu vzdělání

Organizace rovněž připravuje, ve spolupráci s Evropským fórem mládeže (European Youth Forum), index pokroku mládeže (Youth Progress Index, https://youthprogressindex.org). Jde o modifikaci indexu sociálního pokroku, jež je zaměřena na názory a postavení mladých lidí. Výsledky jsou zpracovány do podoby kartogramu, přičemž je možné po kliknutí na jednotlivé státy získat podrobné údaje.

V záložce Climate Change Report naleznete zprávu organizace o klimatické změně, která obsahuje zajímavá data, jejich vizualizaci a srovnání.

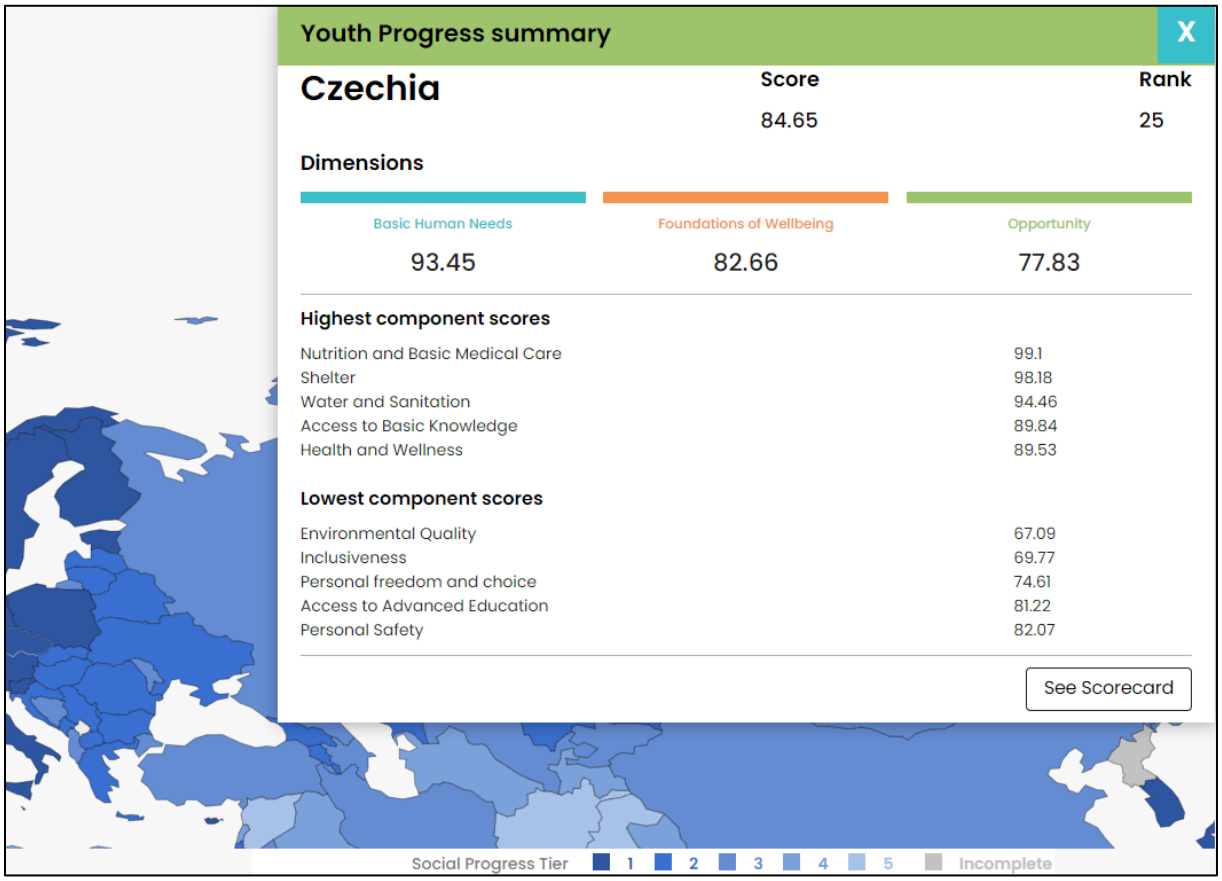

TMG – informace o udržitelnosti

https://tmg-thinktank.com

TMG (Töpfer Müller Gassner) – Thinktank for Sustainability sídlí v Berlíně a Nairobi. Jeho zásadním cílem, jak název napovídá, je podpora udržitelnosti a boje proti klimatické změně. Klíčové informace jsou k nalezení v záložce Publications.

Wellbeing Research Centre – informace o kvalitě života

https://wellbeing.hmc.ox.ac.uk

Centrum výzkumu wellbeingu je pracovištěm při Oxfordské univerzitě. V sekci Research na webu instituce naleznete odkazy na odborné publikace vyprodukované pracovníky centra. Většina z nich je volně přístupná.

World Wildlife Fund – informace o udržitelnosti přírody

https://www.worldwildlife.org

Světový fond na ochranu přírody (WWF) je mezinárodní nezisková organizace podporující ochranu divoké přírody. Jejím cílem je budování světa, ve kterém budou lidé žít v harmonii s přírodou. Zaměřuje se na ochranu ohrožených druhů. Fond oficiálně vznikl v roce 1961 a sídlí v Glandu ve Švýcarsku. Pracuje ve více než 100 zemích. U zrodu fondu stáli britští biologové Peter Scott a Julian Huxley. WWF má svá prioritní místa zájmu, která ukazuje mapa ve spodní části hlavní stránky. Místa je možno rozkliknout. Za pozornost stojí zejména sekce Publications (https://www.worldwildlife.org/publications?initiative_id=science).

Na webu Protected Planet zjistěte celkovou plochu národních parků v Afghánistánu.

Na webu Environmental Justice Atlas nalezněte pomocí práce s filtrem z hlediska EJA úspěšně vyřešené environmentální problémy týkající se radioaktivity v makroregionu střední Evropy. Nápověda – v atlasu jsou dva.

10 Komplexní pohled

AIDDATA – data o investicích, rozvoji

https://www.aiddata.org/about

AidData sídlí v globálním výzkumném institutu William & Mary's Global Research Institute ve Williamsburgu v USA a spojuje osoby výzkumníky, kteří mají společný zájem o spolupráci pomocí dat a inovativních nástrojů k řešení naléhavých problémů v oblasti investic, politik a rozvoje. V sekci Data na webu naleznete obsáhlé datasety a v sekci Publications různé working papery.

BBC News Country Profiles – charakteristiky států světa

http://news.bbc.co.uk/2/hi/country_profiles/default.stm

BBC News je oddělení britské BBC, které je zodpovědné za získávání a vysílání zpráv o aktuálních událostech. Jedná se o největší organizaci zabývající se vysíláním zpráv na světě. Její hlavní sídlo se nachází v Londýně. V rámci profilů států nenajdete pouze státy, ale též teritoria se speciálním nebo sporným statusem či mezinárodní organizace. U jednotlivých zemí naleznete údaje o jejich politice, mediální situaci (ta je popsána dosti podrobně, zejména pokud jde o výčet televizních a rozhlasových stanic, tištěných médií ad.) s odkazy na mediální zprávy z dílny BBC. Mimo to se v nejnižší části profilu dostanete k důležitým odkazům týkajícím se daného státu.

Bloomberg – data týkající se finančního a burzovního sektoru

https://www.bloomberg.com/europe

Bloomberg je americká společnost založená roku 1981 bývalým newyorským starostou Michaelem Bloombergem za pomoci Thomase Secundy. Firma poskytuje finanční služby, informace o dění na burzách cenných papírů a komoditních burzách apod. Vlastní rovněž zpravodajskou televizní společnost Bloomberg TV. Web společnosti zahrnuje množství dat týkajících se obchodu na burzách. Dále zahrnuje i články či zajímavosti jako index miliardářů (https://www.bloomberg.com/billionaires).

Canon Institute for Global Studies – informace politicko-ekonomického charakteru o světě

https://cigs.canon/en/index.html

Institut Canonu pro globální studia slouží ke studiu globalizace, šíření informací a vytyčování budoucích trendů. Institut klade největší důraz na Japonsko a jeho zájmy. Na webu institutu naleznete indormace mediálního i odborného typu rozdělené podle sledované problematiky. Odborné texty obsahuje sekce Working Papers.

Center for China & Globalization – informace politicko-ekonomického charakteru o světě

http://en.ccg.org.cn

Centrum pro Čínu a globalizaci (CCG) je čínský nevládní think tank se sídlem v Pekingu. CCG existuje od roku 2008. Hospodářská a sociální rada Organizace spojených národů (ECOSOC) udělila centru jakožto nevládní organizaci oficiální poradní status. CCG se zabývá výzkumem globalizace, globálního vládnutí, mezinárodní ekonomiky a obchodu, mezinárodních vztahů a globální migrace. CCG se podílí na podpoře mnoha národních rozvojových a globálních politik

vládnutí. Jako jeden z prvních čínských think-tanků se CCG dostal mezi světovou špičku v oboru, účastnil se Aténského fóra demokracie, Pařížského mírového fóra, Mnichovské bezpečnostní konference, Světového ekonomického fóra, Ekonomického sympozia Harvardovy univerzity a další významné mezinárodní akce. Udržuje úzké kontakty s obdobně zaměřenými instituty po celém světě. Na webu centra naleznete klíčové informace v sekci Media a Research.

Center for Global Development – informace o rozvoji ve světě

https://www.cgdev.org

Svět podepsal soubor rozvojových cílů pro rok 2030. Dosažení těchto cílů bude vyžadovat závazek k chytrým politikám, které maximalizují návratnost omezených zdrojů. CGD (Centrum globálního rozvoje) je americkou nevládní organizací, která se snaží měřit rozvojovou politiku. V CGD se angažují bývalí američtí politikové i ekonomové (s historií zaměstnání ve vedoucích funkcích Světové banky apod.). CGD pracuje na snížení celosvětové chudoby a zlepšení života prostřednictvím inovativního ekonomického výzkumu, který vede k lepší politice a praxi předních světových tvůrců rozhodnutí. CGD se v současné době zaměřuje na následující oblasti kritické pro pokrok ve vývoji v těchto oblastech: globální zdravotní politika, migrace a humanitární politika, financování udržitelného rozvoje, technika, vzdělání a vládnutí. Za pozornost stojí sekce webu Our Work, ve které můžete vyhledávat podle tématu zájmu či světového regionu, a Commentary & Analysis. Organizace každoročně sestavuje index angažovanosti v rozvoji (https://www.cgdev.org/cdi#) na bázi osmi indikátorů. Grafické zobrazení, na které je odkazováno, je interaktivní a je možné si lecos upravovat dle svých preferencí. Po rozkliknutí vybraného státu se dostanete k jeho detailní analýze.

Centre for the Study of Globalisation and Regionalisation – informace o globalizaci

https://warwick.ac.uk/fac/soc/pais/research/csgr

Centrum pro studium globalizace a regionalizace (CSGR) bylo založeno v roce 1997 za financování britské Rady pro ekonomický a sociální výzkum. CSGR je interdisciplinární výzkumné centrum založené na katedře politologie a mezinárodních studií na University of Warwick. Podporuje výzkum a analýzu měnící se dynamiky globálního pořádku. V sekci Publications naleznete periodikum centra zvané CSGR Working Papers. V minulosti centrum sestavovalo Index globalizace (Globalization Index) – https://warwick.ac.uk/fac/soc/pais/research/csgr/index.

CIA – The World Factbook – zdroj informací o jednotlivých státech světa

https://www.cia.gov/the-world-factbook

The World Factbook je volně dostupný souhrn statistických (geografických, demografických, hospodářských aj.) dat, spravovaný americkou agenturou CIA, zajišťující bezpečnost USA proti hrozbám zvenčí. Databáze je od roku 1997 je volně přístupná online. Součástí databáze je i webová aplikace Kmlfactbook, která umí všechna číselná data z World Factbook převést do mapy.

Informace o státech jsou rozděleny do následujících sekcí:

- Introduction – obecné informace
- Geography – základní geografické informace

- People and Society – informace o obyvatelstvu
- Environment – údaje o životním prostředí
- Government – vláda
- Economy – ekonomické informace
- Energy – informace o energetice
- Communications – informace o telefonních a internetových přípojkách
- Transportation – infrmace o dopravě
- Military and Security – bezpečnostní informace
- Transnational Issues – mezinárodní sféra

U některých států mohou být přidány další sekce (např. Afghánistán – Terrorism).

V sekci webu References naleznete vlajky jednotlivých států světa, mapy jednotlivých regionů světa, mezinárodní organizace, převodní míry mezi státy světa, mezinárodní kódy států atd., a to i s možností státy komparovat. Sekce Maps obsahuje mnoho zajímavých map.

K prací s aplikací Kmlfactbook (http://kmlfactbook.org/#&db=ciafb&table=2002&col=2008&) je nutné stažení příslušných datasetů, které chceme zobrazovat v interaktivní mapě. Odkazy na ně jsou uvedeny přímo pod mapou po kliknutí na požadovanou sekci.

FAO – statistické údaje o výživě a zemědělství

https://www.fao.org/home/en

Na webu najdete ročenku organizace FAO, tj. Organizace pro výživu a zemědělství (anglicky: Food and Agriculture Organization, FAO). FAO je specializovaná agentura OSN, cílem této organizace je zajištění dostatku potravin a pitné vody pro obyvatelstvo rozvojových zemí, kterým organizace FAO pomáhá po technické, technologické, finanční a vzdělávací stránce. Cílem organizace FAO je dosáhnout soběstačnosti rozvojových zemí ve výživě a omezit tak problémy s nedostatkem potravin a zlepšit životní podmínky venkovského obyvatelstva, které je v těchto zemích zcela závislé na zemědělství. Proto FAO usiluje o zvyšování produktivity zemědělství v rozvojových zemích a zajištění přístupu k nezávadným zdrojům pitné vody. Na těchto stránkách najdeme komplexní údaje o zemědělské produkci a výživě a údaje o zemědělství v jednotlivých státech světa.

Cool Maps Esri – různorodá data v mapách

https://coolmaps.esri.com/#0

Sbírka kreativních map, které využívají mapový systém americké společnosti Esri k demonstraci toho, jak různorodá témata obohatit o prostorovou dimenzi. K dispozici je několik tematických map, které mají sloužit především jako ukázka toho, co software zmiňované společnosti dovede. Zaměřují se jak na americká města, tak na globální záležitosti jako zemětřesení či nemoc Covid-19.

Countryeconomy.com – především hospodářská statistická data

https://countryeconomy.com

Tento web čerpá především z makroekonomických dat mnoha organizací a institucí, přičemž je prezentuje i ve formě grafů a kartogramů. Obvyklá je též možnost komparace jednotlivých států. Informace na webu jsou zcela zdarma, web je tvořen nadšenci, takže jeho design je lehce

chaotický. Slabinou je též absence přímého odkazu na zdroje, web jen obecně vypisuje, odkud informace čerpá. Solidně se lze orientovat pomocí horní lišty, v níž jsou podstatné sekce Data a Countries.

Economist Intelligence Unit – data o hospodářství a politice

https://www.eiu.com/n

Ekonomická zpravodajská jednotka (EIU) je výzkumná a analytická divize Economist Group (stojící za periodikem The Economist), která poskytuje prognostické a poradenské služby prostřednictvím výzkumu a analýz, jako jsou měsíční zprávy o zemích, pětileté ekonomické prognózy zemí, zprávy o ekonomických rizicích. EIU existuje od roku 1946 má své hlavní kanceláře ve čtyřech městech – Londýně, New Yorku, Hong Kongu a Dubaji. Produkuje řadu zajímavých indikátorů. Klíčová je sekce webu EIU Insights.

Democracy Index (Index demokracie, https://www.eiu.com/n/campaigns/democracy-index-2021) je přístupný až po registraci uživatele. Další indikátory níže jsou přístupné ihned.

Safe Cities Index (Index bezpečných měst, https://safecities.economist.com)

Sustainable Tourism Index (Index udržitelného cestovního ruchu, https://www.gstcouncil.org/sustainable-tourism-index-economist-intelligence-unit)

Global Food Security Index (Index světové potravinové bezpečnosti,

https://impact.economist.com/sustainability/project/food-security-index)

Inclusive Internet Index (Index inkluzivního internetu, https://theinclusiveinternet.eiu.com)

GlobalSecurity.org – informace týkající se vojenství a bezpečnosti

https://www.globalsecurity.org

GlobalSecurity.org je americkou neziskovou organizací a předním zdrojem v oblasti obrany, vesmíru, zpravodajských služeb, zbraní hromadného ničení a vnitřní bezpečnosti. GlobalSecurity.org byl spuštěn v roce 2000 a je často zmiňovaným zdrojem v médiích. Na webu lze vyhledávat podle aktuálních témat či států světa.

GALLUP – data z výzkumů veřejného mínění

https://www.gallup.com/home.aspx

Gallupův ústav je nadnárodní společností s kořeny v USA, zabývající poradenstvím, vzděláváním, reklamou, výzkumem veřejného mínění či chováním spotřebitelů. Ústav je pojmenován po Georgi Gallupovi, jenž inicioval politické výzkumy veřejného mínění a byl zakladatelem instituce. Ústav shromažďuje velké množství dat z výzkumů veřejného mínění a část z nich je dostupná veřejnosti. Mnohdy okamžitě jen tak, jindy po vyplnění kontaktních údajů.

Instititut vydává každoročně Zprávu o světovém právu a pořádku (https://www.gallup.com/analytics/356963/gallup-global-law-and-order-report.aspx).
V rámci těchto zpráv se objevuje index práva a pořádku, který je založen na důvěře v policii, pocitu bezpečí při procházení se o samotě ve městě a zkušenosti se zločinem, a to hospodářským i násilným. Další pozoruhodnou zprávou je Zpráva o globálních emocích (https://www.gallup.com/analytics/349280/gallup-global-emotions-report.aspx), která

zahrnuje index pozitivních emocí vytvořený na základě pocitů respondentů. Výše uvedené zprávy obsahují kartografické vyjádření nalezených zjištění. Další typy zpráv se např. zabývají hodnocením a vnímáním světových velmocí v očích veřejnosti jednotlivých zemí (https://www.gallup.com/analytics/315824/gallup-global-leadership-center.aspx). Za pozornost stojí rovněž index čisté potenciální migrace (https://news.gallup.com/migration/interactive.aspx). Pozitivní skóre znamená potenciální nárust populace ve státě z důvodu migrace, negativní skóre znamená pokles.

Gapminder – statistická data podaná neotřelým způsobem

https://www.gapminder.org

Gapminder je švédská nadace, jež se zaměřuje zejména humanitární problémy, na které se dívá globální optikou a prezentuje je často ve formě proslulých bublinových grafů. Ve spolupráci s univerzitami i OSN informuje skrze demografická fakta. Autoři Ola Rosling, Anna Rosling Rönnlund a zejména švédský lékař a statistik Hans Rosling se proslavili knihou Faktomluva, jež se snaží stejně jako Gapminder bojovat proti neznalosti a jejím zhoubným důsledkům. Možnostem webu Gapminder se věnuje ve svém vystoupení, které autor doporučuje zhlédnout, Jiří Preis (2020).

Pokud nechcete být závislí na internetu, můžete si zdarma stáhnout program Gapminder Tools Offline, který funguje offline. Nadace Gapminder vytvořila řadu dalších projektů, které stojí za pozornost. Jako příklad lze uvést Dollar Street (https://www.gapminder.org/dollar-street), interaktivní zobrazení světa jako ulice. Číslo ulice je denní příjem na osobu v rodině. Všichni lidé na světě žijí na Dollar Street. Nejchudší žijí na levém konci a nejbohatší na krajním pravém konci. Všichni ostatní lidé žijí mezi tím v nepřetržitém měřítku denních příjmů.

Google Public Data – komplexní datový nástroj

https://www.google.com/publicdata/directory#

Tato služba od společnosti Google využívá data z různých zdrojů (World Bank, WTO, Eurostat ad.). Její síla je v jejich přehledném a názorném propojení. Můžete se tak během chvíle dívat např. na grafické znázornění vývoje vládních výdajů na vzdělání v Indonésii v posledních 25 letech. Práce se službou je jednoduchá a pochopitelná během několika minut. Volíte si zdroj dat, pak obvykle konkrétní sektor zájmu a také státy či regiony, které Vás zajímají. Pak Vám již web vygeneruje graf, jež si můžete přizpůsobovat (různé typy grafů, kartodiagram, možnost bližšího časového zaměření, přidání většího množství států ad.).

Charts Bin – různorodé vizualizace

http://chartsbin.com

ChartsBin je nadšenci stvořený webový nástroj pro vizualizaci dat, přičemž v jeho rámci můžete volit mezi množstvím vizualizací. Po rozkliknutí vizualizace lze v oddílu references vidět použité informační zdroje. ChartsBin po registraci umožňuje rychle a snadno vytvářet interaktivní vizualizace s vlastními daty. Své interaktivní vizualizace pak můžete sdílet s ostatními přes sociální sítě. Nástroj byl citován významnými subjekty jako FAO, Washington Post apod.

Chatham House – informace o mezinárodních ekonomických a politických vztazích

https://www.chathamhouse.org

Chatham House, také známý jako Royal Institute of International Affairs, je organizace zabývající se mezinárodními vztahy se sídlem v Londýně. Její kořeny sahají do roku 1923. Kromě komentářů usiluje o navrhování řešení regionálních a globálních problémů. Chatham House přijímá individuální členy i členy z řad korporací, akademických institucí a nevládních organizací. Výzkum Chatham House je strukturován kolem tematických programů a geografických makroregionů. Chatham House také vydává časopisy International Affairs a Journal of Cyber Policy a také dvouměsíčník The Today World Magazine.

IDMC – data a informace o vnitřních uprchlících

https://www.internal-displacement.org/countries

Internal Displacement Monitoring Centre (IDMC) je klíčovým světovým zdrojem k problematice vnitřní migrace. Je projektem Norské rady pro uprchlíky (NRC), který usiluje o zlepšení života osob postižených vnitřním vysídlením a prevenci tohoto fenoménu. Za pozornost stojí především záložka Data, která zahrnuje mimo jiné kartogramy a každoroční zprávy zaměřené celosvětově i regionálně, a Focus areas zabývající se jednotlivými typy vnitřního uprchlictví. Dále IDMC stojí za indexem vnitřního uprchlictví (https://www.internal-displacement.org/idi2021), který je sestavován pomocí transparentní metodiky.

ILOSTAT – data týkající se zaměstnanosti

https://ilostat.ilo.org

Mezinárodní organizace práce (Labour Organization, ILO) je specializovaná organizace OSN usilující o prosazování sociální spravedlnosti a mezinárodně uznávaných pracovních práv. Existuje již od roku 1919 a po vzniku OSN byla zahrnuta pod její křídla. Sídlí v Ženevě. ILOSTAT shromažďuje statistiky ILO. Web ILO je přehledně strukturován, naleznete na něm data, publikace i profily jednotlivých zemí.

IndexMundi – různorodá statistická data

https://www.indexmundi.com

IndexMundi je datový portál založený Miguelem Barrientosem, absolventem MIT. Portál shromažďuje fakta a statistiky z různých zdrojů a transformuje je na snadno použitelné vizuály (tabulky, mapy a grafy). Web je uživatelsky velmi přátelský a tvorba grafických výstupů jednoduchá. Ze záložek hlavní stránky považuje autor za nejzajímavější Charts & Maps a Visualizations.

International Monetary Fund – hospodářská statistická data

https://www.imf.org/en/home

Mezinárodní měnový fond je mezinárodní organizace volně přidružená k OSN, jež si klade za cíl usnadňovat mezinárodní měnovou spolupráci, podporovat stabilitu směnných kurzů a prostřednictvím půjček podporovat státy v hospodářských problémech. MMF byl založen v roce 1944 a sídlí ve Washingtonu D.C. Na webu instituce se dá dostat pomocí přehledného členění k informacím mediálního i odborného charakteru a k nejrůznějším ekonomickým datům.

Lloyd's Register Foundation – ekonomicko-bezpečnostní informace

https://www.lrfoundation.org.uk/en

Nadace společnosti Lloyd's Register, zabývající se námořním obchodem a strojírenstvím, je globální charitativní organizace s cílem utvářet bezpečnější svět. Usiluje o minimalizaci rizik a zvyšování bezpečnosti kritické infrastruktury, na kterou moderní společnost spoléhá v oblastech jako energetika, doprava a potravinářství. Činí tak podporou kvalitního výzkumu, aplikace technologií a prostřednictvím vzdělávání. Organizace sestavuje World Risk Poll (Světový přehled rizik) – https://wrp.lrfoundation.org.uk/LRF_2021_report_risk-in-the-covid-age_online_version.pdf.

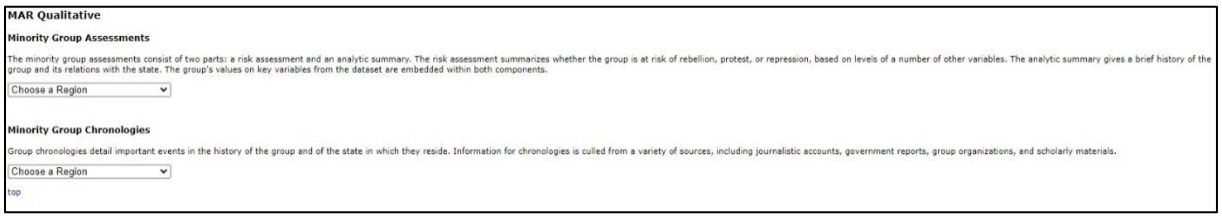

Lowy Institute – komplexní informace

https://www.lowyinstitute.org

Jde o australský think-tank s globální působností. Jeho výzkumné zájmy jsou stejně široké jako zájmy Austrálie (institut nastoluje australskou agendu) v zahraniční politice, obraně, politice, pomoci a rozvoji, žurnalistice, sportu, vědě a umění. Institut je především zaměřen na Asii a Tichomoří. Pozornost zasluhují zejména záložky Publications a Events. Institut publikuje Global Diplomacy Index, Asia Power Index a Pacific Aid Map. Asia Power Index, index asijské moci (https://power.lowyinstitute.org) je sestavován na základě těchto atributů:

- Diplomatický vliv
- Kulturní vliv
- Ekonomické schopnosti
- Ekonomické vztahy
- Vojenské schopnosti
- Obranné sítě
- Budoucí zdroje
- Resilience

Global Diplomacy Index, index světové diplomacie (https://globaldiplomacyindex.lowyinstitute.org) poskytuje zajímavé údaje o mezinárodních kontaktech a přehledně vizualizuje diplomatické vztahy jednotlivých zemí, které hodnotí nejen na základě vztahů, ale i makroekonomických údajů. V záložce City comparison můžete zjistit, ve kterých městech se nacházejí diplomatická pracoviště (a kterých států). Pacific Aid Map je vizualizace (viz obrázek níže) zaměřená na rozvojovou pomoc v Tichomoří, jež je kvantifikována a velmi detailně zpracována až k jednotlivým projektům.

Metrocosm – mapové výstupy datové žurnalistiky

http://metrocosm.com

Metrocosm je projekt Maxe Galky, datového analytika z USA. Projekt je již pět let neaktivní, nicméně zveřejněné články stojí za prostudování. Jejich nezbytnou součástí je propracovaný grafický doprovod.

Minorities at Risk Data – informace o ohrožených menšinách ve světě

http://www.mar.umd.edu/mar_data.asp

MAR sleduje 284 politicky aktivních etnických skupin od roku 1945 do současnosti. Identifikuje, kde se nacházejí a co se s nimi děje. MAR se zaměřuje konkrétně na etnopolitické skupiny, nestátní komunity, které mají v současném světě politický význam díky svému postavení a činům. Politický význam se určuje podle následujících dvou kritérií:

- Skupina společně trpí nebo těží ze systematického diskriminačního zacházení vůči jiným skupinám ve společnosti.
- Skupina je základem pro politickou mobilizaci a kolektivní akci při obraně nebo prosazování vlastních zájmů

Projekt MAR spadá pod Marylandskou univerzitu a poskytuje zajímavé datasety i kvalitativní data týkající se menšin a jejich diskriminace. Solidní informace o menšinách jsou k dispozici v sekci MAR Data, kde si musíte zvolit kvalitativní data (viz obrázek níže). Zde si můžete zvolit informace o dané menšině celkově nebo informace o vybrané menšině ve formě chronologického záznamu významných událostí s ní souvisejících. Menšinu naleznete pomocí volby geografického makroregionu, do kterého spadá.

NationMaster – různorodé statistiky

https://www.nationmaster.com

NationMaster je statistická databáze nabízející velké množství informací. K dispozici je spousta zejména ekonomických a demografických ukazatelů (celkově 300 odvětví). Databáze je složena z dat z důvěryhodných zdrojů jako jsou národní statistické úřady, vlády a mezinárodní organizace. Databáze je logicky členěna a poskytuje mnohdy grafické i kartografické vyjádření dat.

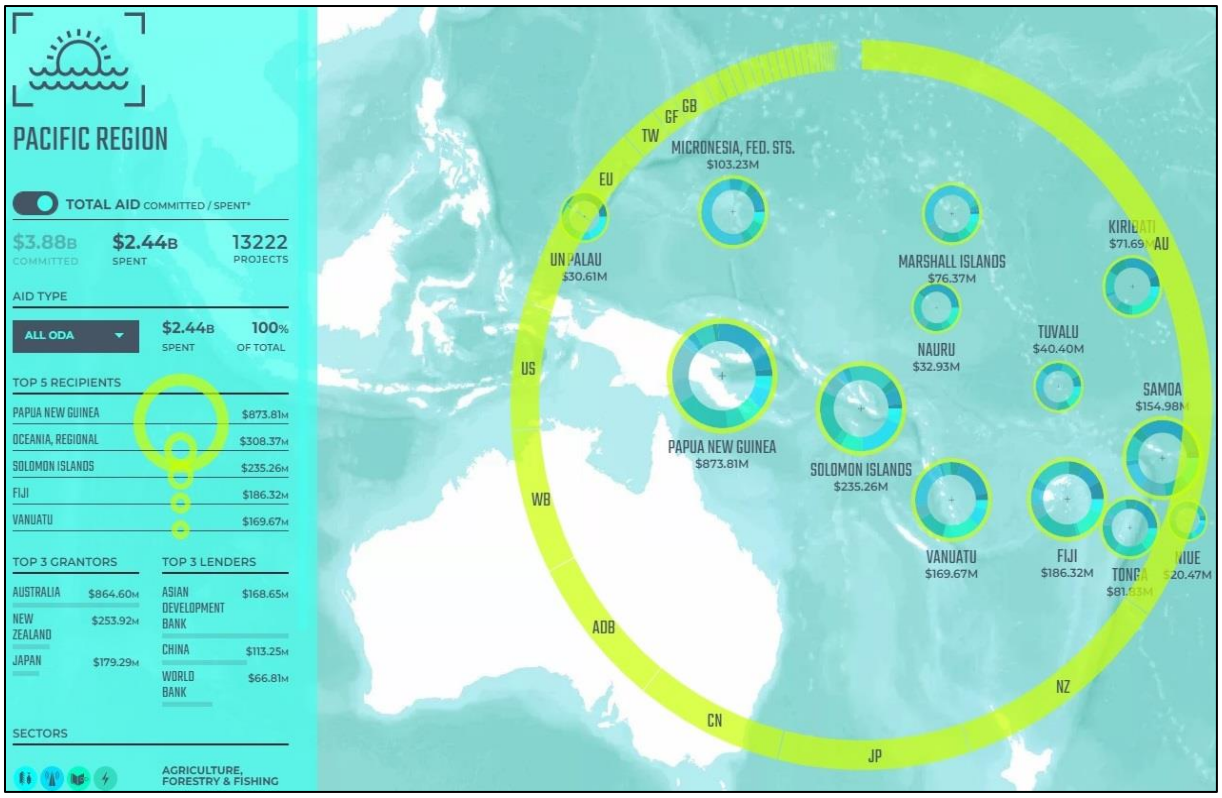

OECD – informace o hospodářství, rozvoji či vzdělanosti

https://www.oecd.org

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj = Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD) má za cíl podporovat politiky, které zlepšují hospodářský a sociální blahobyt lidí po celém světě. OECD poskytuje fórum, v němž mohou vlády spolupracovat, aby sdílely zkušenosti a hledaly řešení běžných problémů. OECD spolupracuje s vládami pro lepší pochopení toho, co vede k hospodářským, sociálním a environmentálním změnám. OECD měří produktivitu a globální toky obchodu a investic. Sekretariát OECD shromažďuje a analyzuje data poté, co výbor projednává politiku týkající se těchto informací. Rada přijímá rozhodnutí a poté vlády provádějí doporučení. Web OECD je přehledný, základem je vyhledávání podle států nebo témat. V nejvýše umístěné liště se můžete dostat k publikacím organizace (žel, mnohy zpoplatněným) a také k datům. Data jsou k nalezení na odkazu: https://data.oecd.org. Data si opět volíte podle státu nebo preferovaného sektoru. Za pozornost stojí též Knihovna OECD (https://www.oecd-ilibrary.org). OECD rovněž vytváří níže uvedené indikátory.

Environmental Policy Stringency Index (Index přísnosti environmentální politiky, https://www.oecd-ilibrary.org/environment/data/oecd-environment-statistics/environmental-policy-stringency-index_2bc0bb80-en) zkoumá přísnost environmentální politiky ve 28 zemích.

Better Life Index (Index lepšího života, https://www.oecdbetterlifeindex.org/#/11111111111) v podstatě zkoumá kvalitu života ve vybraných zemích.

Housing Prices (Ceny bydlení, https://data.oecd.org/price/housing-prices.htm) poskytuje zajímavá data o cenových relacích bydlení.

OSAC – informace týkající se bezpečnosti států i jednotlivců

https://www.osac.gov

OSAC (Poradní rada zámořského sektoru) je spoluprací mezi ministerstvem zahraničí USA a bezpečnostní komunitou soukromého sektoru, která podporuje bezpečný provoz amerických organizací v zahraničí prostřednictvím upozornění na hrozby, analýz a skupin pro vytváření sítí. OSAC bere v potaz hrozby v oblasti veřejné i soukromé bezpečnosti. OSAC má sídlo ve Washingtonu D.C. a více než 150 poboček v dalších státech. OSAC plní podobné služby jako v předložené publikaci zmíněné International SOS. Žel, některé položky nejsou přístupné neregistrovaným uživatelům. Za aktuální a kvalitní autor považuje zejména bezpečnostní zprávy pro jednotlivé státy (https://www.osac.gov/Content/Browse/Report?subContentTypes=Country%20Security%20Report).

Our World in Data – statistická data všeho druhu

https://ourworldindata.org

Our World in Data (OWID, Náš svět v datech) je vědecká online publikace, která se zaměřuje na globální problémy, mezi které patří například chudoba, nemoci, hlad, klimatická změna, války, existenční rizika a sociální nerovnost. Zakladatelem publikace je sociální historik a vývojový ekonom Max Roser z Oxfordské univerzity, nyní se však na projektu podílejí další slovutné univerzity světa. Interdisciplinární webová publikace o globálním vývoji používá interaktivní vizualizace dat (tabulky, mapy a grafy) k prezentaci výsledků výzkumu o vývoji, které vysvětlují příčiny a důsledky pozorovaných změn ve světě. Web OWID je velmi obsáhlý, základní vyhledávání spočívá v rozkliknutí sekce Articles by Topics na horní liště.

Sesterským projektem OWID je SDG Tracker (https://sdg-tracker.org), jenž shromažďuje dostupná data o indikátorech trvale udržitelného rozvoje. Na webu si můžete vybrat jeden z indikátorů a vidět jeho naplňování v globálním měřítku, včetně zobrazení ve formě interaktivních kartogramů či grafů. Výzkumný tým Our World in Data také publikuje své výzkumné práce v řadě široce dostupných médií včetně BBC, The New York Times a The Washington Post a také je citován v odborných časopisech.

OXFAM International – informace o chudobě ve světě

https://www.oxfam.org/en

OXFAM je významná mezinárodní charitativní organizace, která pod hlavičkou Oxfam International sdružuje 13 národních organizací zaměřených na odstranění chudoby a nespravedlnosti ve světě. Organizace Oxfam byla založena v roce 1942 ve Spojeném království pod názvem Oxford Committee for Famine Relief skupinou kvakerů, sociálních aktivistů a akademiků z Oxfordu. Komise svůj původní název změnila a použila svou původní telegrafickou adresu – OXFAM. Za pozornost na webu organizace stojí zejména záložka Research, v níž naleznete výzkumné materiály týkající se jednotlivých států postižených chudobou či témat jako hladomor či genderově podmíněné násilí.

Pew Research Center – data z výzkumů veřejného mínění

https://www.pewresearch.org

Pew Research Center je americký think-tank, který informuje veřejnost o problémech, postojích a trendech utvářejících svět. Většina materiálů instituce je zaměřena na problematiku USA, nicméně lze nalézt i spoustu relevantních informací k jiným státům. Pew Research Center provádí průzkumy veřejného mínění, analýzu obsahu a další společenskovědní výzkum založený na datech. První čtyři položky na horní liště webu střediska stojí za pozornost, zejména pak Research Topics, v nichž si můžete vybírat dle tématu, regionu světa či formátu podání informací. Středisko poskytuje mnohdy unikátní a zásadní informace, např. postoje muslimů k právu šaría a jeho zavedení v zemi jejich pobytu (https://www.pewforum.org/2013/04/30/the-worlds-muslims-religion-politics-society-beliefs-about-sharia/). Informace, resp. jejich gross, je často zpracováno do grafické podoby (příklad níže).

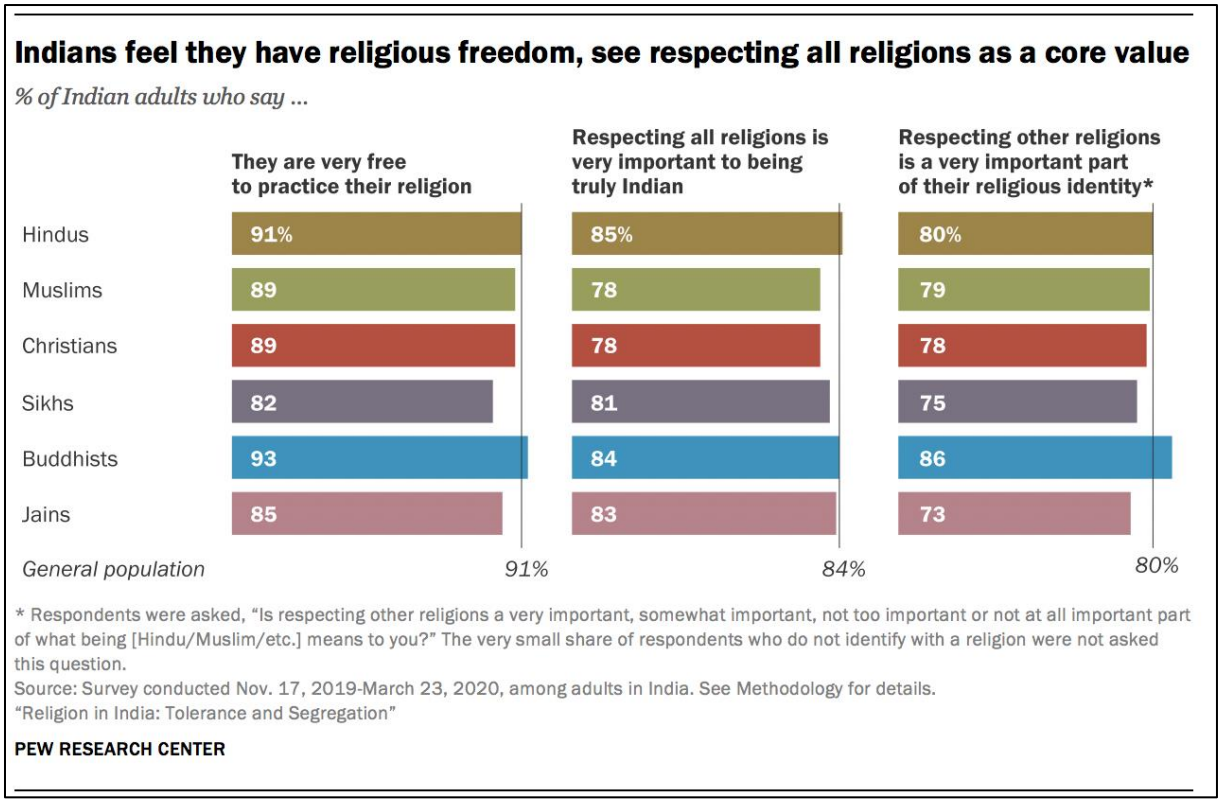

Program in Water Conflict Management and Transformation – přeshraniční konflikty o vodu, data, informace

https://transboundarywaters.science.oregonstate.edu

Web studijního programu je projektem Oregonské univerzity. Soustředí se na prevenci konfliktů o vodu a propagaci udržitelného přístupu k ní. Pro naše potřeby je důležitá sekce Database and Research, v níž je možné se proklikat k různým informacím, souborům dat i odborným textům.

ReliefWeb – informace o humanitární a rozvojové pomoci

https://reliefweb.int

ReliefWeb je humanitární informační služba poskytovaná Úřadem OSN pro koordinaci humanitárních záležitostí (OCHA). Redakční tým ReliefWeb monitoruje a shromažďuje informace z více než 4 000 klíčových zdrojů, včetně humanitárních agentur na mezinárodní a místní úrovni, vlád, think-tanků a výzkumných institucí a médií. Díky týmům spravovaným z kanceláří v Bangkoku (Thajsko), Nairobi (Keňa) a New Yorku (USA) funguje ReliefWeb nepřetržitě, shromažďuje nejnovější informace o probíhajících krizích a sleduje vznikající situace. Vámi očekávané informace můžete hledat pomocí horní lišty, jež zahrnuje důležité sekce Updates, Countries, Disasters, Organizations a Topics. Naprostá většina materiálů je psaná anglicky, nicméně občas je možno narazit na jiný z oficiálních jazyků OSN. World Risk Report (Světový report rizik) je každoročním produktem ReliefWebu sestaveným v kooperaci s dalšími institucemi. Report se zaměřuje na určitý globální problém - např. v roce 2021 na sociální ochranu: https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/2021-world-risk-report.pdf

UN – nejpodrobnější informace z mnoha odvětví

https://www.un.org/en

Organizace spojených národů (United Nations, OSN) je pravděpodobně nejznámější mezinárodní organizace založená v roce 1945. Navazuje na Společnost národů působící v meziválečném období. V současné době OSN tvoří 193 členských států. OSN usiluje o mírové a v dnešní době též udržitelné soužití států, boj se změnou klimatu, udržitelný rozvoj, dodržování lidských práv, (jaderné) odzbrojení, potírání terorismu, humanitární a rozvojovou pomoc, rovnost pohlaví ad. OSN poskytuje možnost členským státům se vyjádřit ve Valném shromáždění, Radě bezpečnosti, Hospodářské a sociální radě a dalších orgánech a výborech. Hlavním vedoucím administrativy OSN je generální tajemník a sídlo Spojených národů se nachází v New Yorku. Web OSN je přehledně uspořádán. Záložka About Us zahrnuje informace o OSN a jejích tělesech. Sekce Our Work zahrnuje aktivity OSN od problematiky bezpečnosti a míru po klimatickou změnu. Záložka Events and News se věnuje různým akcím a novinkám v rámci OSN či jejích těles. Další možností při základní orientaci a práci s webem je seznam ve spodní části hlavní stránky.

OSN disponuje řadou odborných publikací, zpráv, studií, ročenek apod. Co se týče statistických zdrojů, o ně se stará oddělení statistiky OSN (Department of Economic and Social Affair – Statistics), které i spravuje specializovaný web: https://unstats.un.org. Oddělení poskytuje data, metodiky a usiluje o koordinaci státních statistických služeb za účelem porovnatelnosti dat za jednotlivé subjekty. Nejdůležitějším místem shromažďujícím veškeré statistiky je portál UN Data http://data.un.org. Z hlavní databáze je možno dostat se ke statistikám organizací patřících pod kuratelu OSN, a to pomocí kliknutí na příslušné logo organizace.

Další zajímavé zdroje dat zahrnují Monthly Bulletin of Statistics Online (https://unstats.un.org/unsd/mbs/app/DataSearchTable.aspx), statistický časopis OSN, SDG Indicators Database (https://unstats.un.org/sdgs/unsdg) zaměřenou na Cíle udržitelného rozvoje a UN Comtrade Database (https://comtrade.un.org) zaměřenou na obchod. Na tyto databáze lze přejít jednoduše z UN Data pomocí kliknutí na jejich logo pod okénkem pro vyhledávání. Podřízenou složkou OSN je i Organizace pro výživu a zemědělství (Food and

Agriculture Organization, FAO), jež nabízí velmi podrobné a zajímavé statistiky ohledně zemědělství a výživy ve světě: http://www.fao.org/faostat/en. Zajímavostí je Gross National Happiness Index (Index hrubého národního štěstí, https://sustainabledevelopment.un.org/partnership/?p=2212), jenž je ukazetelem složeným z 33 indikátorů. Má původ v Bhútánu.

Statista – statistická data všeho druhu

https://www.statista.com

Web Statista je provozován stejnojmennou německou firmou z Hamburku a je zaměřen především na ekonomiku, a to mnohdy v souvislosti s obřími korporacemi typu Apple, Google, Starbucks ad. Web má své zpoplatněné části a služby, nicméně i v rámci bezplatného základního účtu se můžete propracovat k zajímavým datům zejména v sekcích Statistics či Infographics. Grafická znázornění dat je možné stáhnout do počítače.

The True Size – reálná rozloha států

https://www.thetruesize.com

Jak geografové vědí, rozloha států, kterou odhadujeme z u nás obvykle užívaných map světa v Mercatorově zobrazení, je dosti zavádějící. To velmi názorně odhaluje web The True Size. Obsluha webového nástroje není složitá, pro jistotu je hned při otevření webu k dispozici videotutoriál pro práci s ním.

TSDI Index – údaje týkající se zejména cestovního ruchu

https://www.tourism-sdi.org

Index udržitelného rozvoje cestovního ruchu (Tourism Sustainability Development Index), vytvářený fracouzskou organizací Murmuration, slouží k pochopení aktuálních globálních environmentálních a sociálních problémů v kontextu cestovního ruchu. Index pracuje s tlakem na biosféru (čím nižší, tím lepší) – zobrazen na hlavní stránce jako Environmental and Climate Index, a se sociálně-ekonomickým stavem (čím vyšší, tím lepší) – zobrazen na hlavní stránce jako Health Tourism Economic Index. Tyto položky jsou opřeny o mnoho měřitelných faktorů. TSDI Index je mimo jiné založen na datech programu Copernicus. Metodika sestavování indexu je vysvětlena v sekci Method.

UNPO – informace o neuznaných a nezastoupených národech světa

https://www.unpo.org

Je na místě upozornit, že UNPO (Organizace nezastoupených národů) nemá nic společného s OSN (UN). Jde o mezinárodní organizaci, jejímiž členy jsou domorodí lidé, okupované národy a nezávislé státy či teritoria. Cílem organizace je ochrana lidských a kulturních práv členů, ochrana jejich životního prostředí a hledání nenásilných řešení konfliktů, se kterými se členové setkávají. Intenzivně je probírána otázka sebeurčení. Členství v organizaci umožňuje působení členů na mezinárodní úrovni. Členové organizace obvykle nejsou zastoupeni na poli mezinárodních vztahů či v mezinárodních organizacích. Členství v organizaci je dynamické, tudíž mnoho původních členů již v organizaci není, a naopak se objevili noví. Organizace má kořeny v 80. letech, nicméně ustavena byla v roce 1991. Jejími sídly jsou Haag, Washington D.C. a Tartu (Estonsko). V sekci Members – Member Map naleznete mapy zahrnující aktuální (viz obrázek níže) či historické členy organizace. Po rozkliknutí vlajky člena o něm získáte

podrobné informace včetně aktualit a profilové brožury člena. Aktuální situaci jednotlivých členských entit se věnuje sekce Education – Research & Reports.

US Department of State – data o státech světa

https://www.state.gov/

Jde o web ministerstva zahraničních věcí USA, což je velmi košatý informační zdroj. USA mají hustou síť velvyslanectví a také špičkovou zpravodajskou službu CIA (mimochodem, její web The World Factbook je také cenným zdrojem informací – viz úvodní část této kapitoly). Můžete vyhledávat podle témat, států či jednotlivých úřadů ministerstva, přičemž se obvykle dá proklikávat k podrobnějším informacím. Za zmínku stojí každoroční zprávy Úřadu demokracie, lidských práv a práce (https://www.state.gov/reports-bureau-of-democracy-human-rights-and-labor), mezi které se řadí zprávy o lidských právech, náboženské svobodě, převaděčství či prevenci genocidy a etnických čistek (Zpráva Elieho Wiesela).

Visual Capitalist – zdařilé vizualizace různorodých dat

https://www.visualcapitalist.com

Cílem nezávislého webu, za kterým stojí tým editora Jeffa Desjardinse, je pomocí vizualicí opřených o data států, mezinárodních organizací, think-tanků ad. zpřístupnit dnešní komplikovaný svět běžnému čtenáři. Pozoruhodný je Generational Power Index (https://www.visualcapitalist.com/wp-content/uploads/2021/05/generational-power-index-2021-1.pdf), který Visual Capitalist připravuje, a je zaměřen na vliv jednotlivých generací v USA. Web je přehledně členěn na základě jednotlivých hospodářských či environmentálních témat.

World Bank – hospodářská statistická data

https://www.worldbank.org/en/home

Světová banka (WB) je označení pro sdružení dvou specializovaných organizací Organizace spojených národů (OSN), které zajišťují finanční a technickou pomoc rozvíjejícím se zemím s cílem snížit chudobu a zlepšit životní podmínky na celém světě. Tvoří ji Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj (International Bank for Reconstruction and Development, IBRD), která pomáhá zemím globálníhu Jihu v ekonomickém růstu, a Mezinárodní asociace pro rozvoj (International Development Association – IDA), která se snaží zabezpečit dostupnost finančních prostředků pro nejchudší země světa, obvykle formou grantů, bezúročných či nízkoúročných půjček. Světová banka existuje od roku 1945 a sídlí ve Washingtonu D.C. Web WB je přehledně strukturován, můžete vyhledávat podle regionu, problému nebo se ponořit do problematiky chudoby ve světě.

Databank (https://databank.worldbank.org/home.aspx) je datovým nástrojem světové banky. Je velmi pokročilý, umožňuje i grafické a kartografické vizualizace. U určitých sektorů si můžete volit státy, subsektor a časovou řadu. Giniho index (koeficient) je číselná charakteristika diverzifikace. Využívá se zejména k vyjádření rozložení bohatství ve společnosti a nabývá hodnot od nuly do jedné, přičemž nula znamená naprosotu rovnost příjmů. Index jednoduchosti podnikání (Ease of Doing Business Index) hodnotí atraktivitu jednotlivých zemí v segmentu podmínek pro podnikání (čítajících regulace v podnikání, vlastnická práva, atraktivitu pro zahraniční investory a konkurenceschopnost). Čím vyšší index je, tím je situace příznivější. MIGA (Multilateral Investment Guarantee Agency = Agentura pro mnohostranné

investiční záruky, https://www.miga.org) je členem skupiny Světové banky. Jejím úkolem je podporovat přeshraniční investice v rozvojových zemích poskytováním záruk investorům a řešení sporů investorů a vlád. IFC (International Financial Corporation = mezinárodní finanční korporace, https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/corp_ext_content/ifc_external_corporate_site/home) je největší světová rozvojová instituce zaměřená na soukromý sektor v rozvojových zemích. Patří do skupiny Světové banky a zabývá se podporou soukromého sektoru v rozvojových zemích.

Worldmapper – různorodá data zpracována do formy anamorfovaných map

https://worldmapper.org

Worldmapper je proslulý svými anamorfovanými mapami. Ty nalezenete v sekcích Blog a Maps. V rámci sekce Maps lze vyhledávat podle témat nebo makroregionu. Mapy si obvykle můžete modifikovat podle roku, jež řeší, nebo i podle podtématu. Worldmapper spolupracuje s renomovanými subjekty jako Oxfordská univerzita, BBC, Lonely Planet ad.

Worldometer – různorodá statistická data

https://www.worldometers.info

Worldometer (dříve Worldometers) je americká webová stránka založená v roce 2008 zobrazující odhadované počty obyvatel (od roku 1950 do roku 2050) na základě statistik a projekcí spolehlivých mezinárodních organizací. Zdroje zahrnují divizi OSN, Světovou zdravotnickou organizaci, Organizaci pro výživu a zemědělství, Mezinárodní měnový fond a Světovou banku. Web provádí statistické analýzy a připravuje různorodé grafy. Dále také v důsledku pandemie covidu-19 zveřejňuje i data o vývoji nákazy.

WTO – obchodní statistická data

https://www.wto.org/index.htm

World Trade Organization (Světová obchodní banka) je mezinárodní organizací navazující od roku 1995 na Všeobecné dohody o clech a obchodu (GATT). Činnost WTO se týká zejména otevírání trhů zemí světa a minimalizace obchodních bariér (cel), neboť volný obchod organizace vnímá jako klíčový faktor hospodářského rozvoje a blahobytu. WTO rovněž řeší spory mezi členskými státy ve věcech výkladu a platnosti dohod organizací přijatých. WTO má v dnešní době 164 členů a sekretariát sídlí ve švýcarské Ženevě. Na stránkách WTO je záložka Documents, Data and Resources. Poskytuje přístup k oficiálním dokumentům rad orgánů a výborů WTO i spoustě dalších zdrojů, jako jsou obchodní statistiky, ekonomické analýzy, publikace WTO, videa, audio a fotografie. Zde naleznete také soubor dohod WTO, které společně tvoří právní rámec WTO. Hlavními tématy statistik jsou obchody se zbožím a službami, tarify a další ekonomické záležitosti. Po zvolení tématu jsou k dispozici jak samotné statistické pře-hledy, tak i související dokumenty (publikace, studie, výzkumné zprávy apod.). V záložce News pak naleznete nejnovější informace o činnosti WTO.

Základním nástrojem pro přístup k datům je WTO Stats (https://stats.wto.org). V levém sloupci na stránce si určujete, co se Vám zobrazí, tj. stát, hospodářský sektor či aktivitu, sledované období. Výsledné tabulky je možné si stáhnout.

YouGov – veřejná data

https://yougov.co.uk

YouGov je mezinárodní skupina zaměřená na sběr a analýzu dat. Nejvíce textů se týká Spojeného království. Web YouGov je přehledně strukturován dle témat. Data jsou přehledně graficky zpracována jako např. výzkum veřejného mínění níže (s možnostmi volby kategorií respondentů). K dispozici je i kompletní dataset.

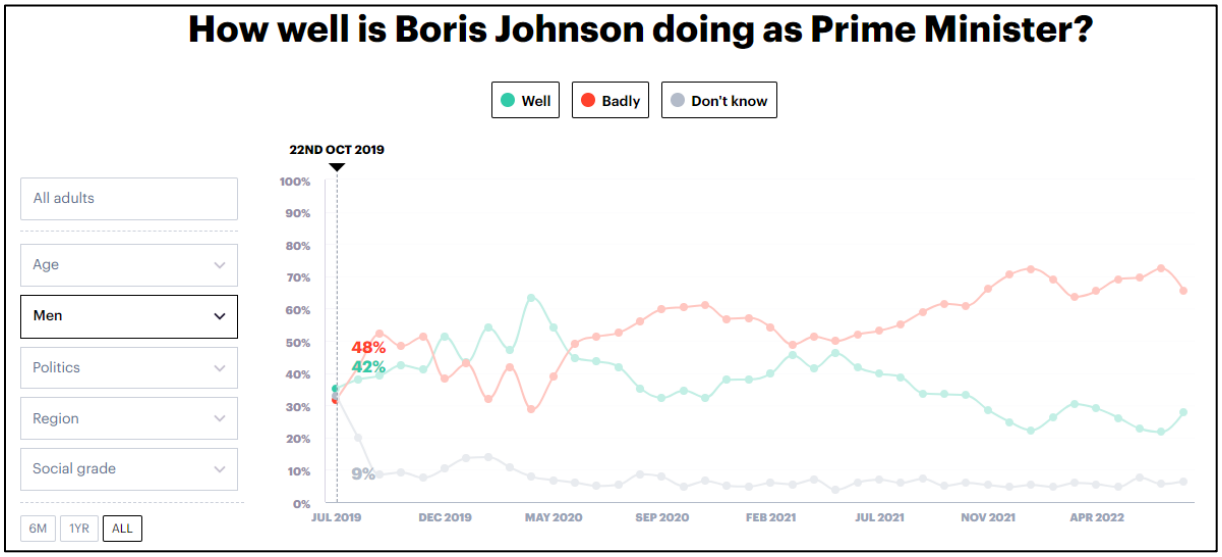

V nástroji Index Mundi si v sekci Visualisations vyzkoušejte vizualizace, které mohou být přínosné v rámci geografického vzdělávání (věkové pyramidy, hospodářské záležitosti aj.).

11 Makroregionální pohled

V této kapitole naleznete významnější makroregionální a regionální integrační seskupení. Úroveň jejich webové prezentace a množství poskytovaných informací se může výrazně lišit.

African Union – informace o Africe

https://au.int/en

Africká unie je organizace s 55 členy, navazující od přelomu tisíciletí na Organizaci africké jednoty s dekolonizačním étosem, se sídlem v Addis Abebě. Strukturou se dnešní Africká unie pokouší kopírovat Evropskou unii. Nicméně komise Africké unie postrádá autonomii a pravomoci Evropské komise na úkor moci shromáždění hlav států. Součástí uskupení je Mírová a bezpečnostní rada, která má dohlížet nad intervenčními misemi AU na africkém kontinentu. Chod AU je, tak jako v případě dalších regionálních integrací globálního Jihu, z větší části placen západními státy a mezinárodními organizacemi. Pod Africkou unii spadá Africká rozvojová banka, která poskytuje informace o hospodářství v regionu. Web AU má pokročilou úroveň a stojí za celkové prostudování.

Arctic Council – informace o spolupráci v Arktidě

https://arctic-council.org

Arktickou radu založily v roce 1996 Dánsko, Finsko, Island, Kanada, Norsko, Rusko, Švédsko a USA společně s šesti organizacemi zastupujícími původní arktické obyvatelstvo. V předsednictví trvajícím dva roky se uvedené státy střídají. Organizace sídlí v norském Tromsø. Cílem organizace je rozvíjet vzájemnou spolupráci a řešit otázky ekologicky citlivého udržitelného rozvoje regionu. Status pozorovatele mají v Arktické radě mají i státy ležící mimo Arktidu. Web organizace je logicky uspořádaný a nabízí řadu cenných informací.

Asia-Pacific Economic Cooperation – informace o pacifickém regionu a jeho ekonomice

https://www.apec.org

Asijsko-pacifické hospodářské společenství (APEC) je organizace sdružující 21 států především u pacifického pobřeží, které dohromady tvoří obrovskou ekonomickou sílu. Cílem APEC je zlepšování ekonomických a politických vztahů mezi členskými státy, důležitá je zejména snaha o minimalizaci obchodních překážek. APEC bylo založeno v roce 1989 má sídlo v Singapuru. Web je nabitý zajímavými údaji, za pozornost stojí např. sekce Publications se spoustou zpráv na různorodá témata důležitá pro makroregion.

ASEAN – informace o jihovýchodní Asii

https://asean.org

Sdružení národů jihovýchodní Asie (Association of South East Asian Nations) je regionální organizace založená v roce 1967 z důvodu obav z šíření komunismu v regionu. Sdružuje deset států jihovýchodní Asie a její sídlo se nachází v Jakartě. Cílem sdružení je urychlení hospodářského a socio-kulturního růstu. Organizace spolupracuje též ve vojenské a politické sféře a propaguje jaderné odzbrojení (Southeast Asian Nuclear-Weapon-Free Zone Treaty). V posledních letech se organizace zabývá i otázkou dodržování lidských práv. Web seskupení je propracovaný a zahrnuje spoustu informací.

Baltic Assembly – informace integračního seskupení

https://www.baltasam.org

Baltské shromáždění je regionální organizace, která podporuje mezivládní spolupráci mezi Estonskem, Lotyšskem a Litvou. Pokouší se nalézt společnou pozici ve vztahu k mnoha mezinárodním otázkám, včetně ekonomických, politických a kulturních. Rozhodnutí shromáždění jsou pro vlády zmíněných států poradní. Sídlo a sekretariát organizace se nachází v Rize. Web organizace zahrnuje především informace týkající se přímo jí, její struktury, historie a přijatých usnesení.

BIMSTEC – informace integračního seskupení

https://bimstec.org

Iniciativa pro multisektorovou technickou a ekonomickou integraci Bengálského zálivu (The Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation) je mezinárodní organizací existující od roku 1997 a sídlící v Dháce. Za pozornost stojí na webu sekce Documents.

BRICS – informace integračního seskupení

https://infobrics.org

BRICS je zkratka vytvořená pro spojení pěti hlavních rozvíjejících se ekonomik: Brazílie, Rusko, Indie, Čína a Jihoafrická republika. Od roku 2009 se vlády států BRICS každoročně setkávají na formálních summitech. Sídlo BRICS se nachází v Šanghaji. Web organizace poskytuje informace o summitech, politické spolupráci, hospodářství, vzdělání, společnosti a vztazích s dalšími státy světa.

BSEC – informace o černomořské integraci

http://www.bsec-organization.org

Organizace černomořské ekonomické spolupráce (Organization of the Black Sea Economic Cooperation) je seskupení států fungující od roku 1992 a sídlící v Istanbulu. Kromě 12 členských zemí z regionu zahrnuje též pozorovatelské státy. Webové stránky obsahují především Newslettery a zápisy z jednání organizace.

CARICOM – informace o karibském makroregionu

https://caricom.org

Karibské společenství je mezistátní organizace působící v karibském regionu s 15 členy a 5 pozorovateli. Cílem této organizace je podporovat ekonomický i sociální rozvoj oblasti a spolupráci v bezpečnotní a zahraniční politice. Sídlo organizace se nachází v Georgetownu v Guayaně. Za pozornost na webu uskupení stojí především sekce Documents and Publications a Media.

CEFTA – informace o ekonomice střední Evropy

https://cefta.int

Středoevropská zóna volného obchodu sdružuje středoevropské a jihoevropské země, které nejsou členy EU, ale v budoucnu by se jimi měly stát. Česko bylo členem do roku 2004. Web organizace se zaobírá zejména jejími vnitřními záležitostmi, dokumenty, strukturou apod.

COMESA – informace o hospodářství východní a jižní Afriky

https://www.comesa.int

Společný trh pro Východní a Jižní Afriku je zónou volného obchodu, která přesáhla hranice vytyčených makroregionů a sahá od Egypta po Zimbabwe. Sídlo organizace se nachází v Lusace. COMESA spolupracuje se SADC (viz níže). Web je poměrně kvalitně zpracován a za pozornost stojí zejména sekce News a Resources.

Commonwealth – údaje o státech bývalého britského impéria

https://commonwealthfoundation.com

Dnešní Commonwealth je dobrovolným sdružením 56 států a v dnešní době již není podmínkou pro vstup historie britské kolonie. Symbolická pozice britské královny jakožto hlavy uskupení však zůstává. V záložce Publications, libraries and archives se lze proklikat k unikátním záznamům, namátkou pojednání o vzdělávání ve vybraných státech Commonwealthu v roce 1987. Pod Commonwealth spadá celá řada organizací. Např. Commonwealth Foundation, což je organizace vlád zemí Commonwealthu zaměřená na spolupráci, rovnoprávnost a inkluzivnost. S ní souvisejí podobné spolupracující organizace pod záštitou Commonwealthu jako Commonwealth Forum of National Human Rights, Commonwealth Heritage Forum ad.

Council of Europe – informace o lidských právech a demokracii v Evropě

https://www.coe.int/en/web/portal/home

Rada Evropy je sdržení 46 evropských států a nadto zahrnuje pozorovatelské státy. Sídlo organizace se nachází ve Štraburku. Organizace se zaměřuje zejména na otázky lidských práv. Web uskupení je zaměřen na tři klíčové problematiky, a to lidská práva, vládu práva a demokracii. Za pozornost též stojí v sekci Explore záložky Theme Files, Newsroom či Online Resources. Zajímavý je též Intercultural Cities Index (Index interkulturních měst) - https://www.coe.int/en/web/interculturalcities/about-the-index. Ten ja založen na několika faktorech zahrnujících demografickou diverzitu i politiku daného města.

EAC – informace o východní Africe

https://www.eac.int

Východoafrické společenství (East African Community) je politicko-ekonomické seskupení, které momentálně funguje jako společný trh s určitými komoditami. Má 7 členů a sídlí v tanzanské Arushi. Za pozornost na wbu sdružení stojí především sekce E-resources a podsekce EAC Repository Publications.

ECO – informace o hospodářství Středního východu a Střední Asie

https://www.eco.int/index.php

Organizace pro hospodářskou spolupráci (Economic Cooperation Organization) je mezivládní regionální organizace zahrnující země z Kavkazu a Střední Asie, Středního východu a jižní Asie.

Cílem organizace je udržitelný hospodářský rozvoj jejích členských států a regionu jako celku. Organizace byla založena jako Regionální spolupráce pro rozvoj (RCD) v roce 1964 Íránem, Pákistánem a Tureckem a v roce 1985 byla přejmenována na ECO. Sídlo organizace se nachází v Teheránu. Na webu uskupení si zaslouží pozornost záložky Activities a News & Media.

ECOWAS – informace o západní Africe zaměřené na hospodářství

https://www.ecowas.int

Hospodářské společenství západoafrických států (Economic Community of West African States) je hospodářská a politická organizace, která byla založena v roce 1975 a sídlí v Abuji. Za pozornost stojí zejména sekce Documentation.

EFTA – inormace o evropském integrační uskupení

https://www.efta.int

Evropské sdružení volného obchodu (European Free Trade Association) je mezinárodní hospodářská organizace založená v roce 1960 a sídlící v Ženevě. Organizace byla vytvořena jako protiváha k Evropskému hospodářskému společenství. Web organizace je srozumitelný a přitom obsáhlý. Statistický systém EFTA je propojen s Eurostatem. Za pozornost stojí zejména sekce Newsroom a Publications.

Eurasianet – informace o Asii a Evropě

https://eurasianet.org

Eurasianet je organizací při Columbijské univerzitě, který se zaměřuje na politicko-ekonomické dění v Eurasii. Funguje jako jako nezisková společnost a mezi její sponzory patří např. Google či Open Society Foundation. Na webu organizace lze vyhledávat podle témat, regionů či médií (vizuální příběhy, podcasty a blogy).

European Centre for Minority Issues – informace o problematice menšin v Evropě

https://www.ecmi.de/infochannel

ECMI (Evropské centrum pro otázky menšin) bylo založeno v roce 1996 vládami Dánska, Německa a Šlesvicka-Holštýnska a sídlí v německém Flensburgu. Jde o nezávislou a interdisciplinární instituci, která má mezinárodní personál zahrnující hostující výzkumníky. ECMI považuje lidskou rozmanitost a kulturní pluralismus za evropské dědictví. Usiluje o zlepšení situace evropských menšin prostřednictvím zvyšování povědomí o jejich právech mezi všemi relevantními aktéry. Centrum poskytuje dokumentaci a nabízí poradenské služby týkající se vztahů menšin s většinami v Evropě. Informace o evropských menšinách a jejich aktuálních problémech jsou k dispozici v sekci Publications ve formě zpráv, studií, policy paperů, článků v časopisu centra JEMIE ad.

European Institute for Gender Equality – informace o genderové nerovnosti v Evropě

https://eige.europa.eu

Evropský institut pro rovnost žen a mužů (EIGE) je agenturou EU. Realizuje výzkum a poskytuje údaje za účelem nastolení genderové rovnosti ve státech EU. Institut též bojuje proti násilí páchanému na ženách. Gender Equality Index (https://eige.europa.eu/gender-equality-

index/2021) každé dva roky monitoruje trendy v rovnosti žen a mužů. Za pozornost stojí záložka Gender Statistics Database.

GUAM – informace o integračním uskupení v postsovětském prostoru

https://guam-organization.org/en

Organizace pro demokracii a ekonomický rozvoj je seskupení Gruzie, Ukrajiny, Ázerbájdžánu a Moldavska, které do určité míry funguje jako protiváha ruských zájmů v regionu. Organizace existuje od roku 2001 a sídlí v Kyjevě. Web organizace je přehledně strukturovaný.

Gulf Cooperation Council – informace o integraci v Perském zálivu

https://www.gcc-sg.org/en-us/Pages/default.aspx

Rada pro spolupráci v Zálivu je politicko-ekonomické sdružení států Arabského poloostrova s výjimkou Jemenu. Organizace funguje od roku 1981 a její sídlo se nachází v Rijádu.

ILGA-Europe – informace o právech sexuálních minorit

http://www.ilga-europe.org

Mezinárodní asociace leseb, gayů, bisexuálů, transsexuálů a intersexuálů je zastřešující organizací prosazující zájmy tzv. LGBT osob na evropské úrovni. Jejími členy je více než 500 uskupení z celé Evropy a Střední Asie. Asociace má poradní status v Hospodářské a sociální radě OSN a participativní status v Radě Evropy. Sekce webu Resources poskytuje různé typy materiálů. Ilga-Europe vydává zprávy Rainbow Europe (https://rainbow-europe.org), jež poskytují mapové a grafické zpracování problematiky pro konkrétní rok či státy.

LANIC – informace o Latinské Americe

http://lanic.utexas.edu/index.html

Tento informační portál zaměřený na Latinskou Ameriku provozuje Texaská univerzita v Austinu. Informace můžete vyhledávat podle tématu, regionu či na doporučených webech v sekci Digital Initiatives.

Mercosur – informace o hospodářství Jižní Ameriky

https://www.mercosur.int/en

Mercosur (španělsky Mercado Común del Sur) je jihoamerickým obchodním blokem, jehož kořeny lze nalézt v 80. letech 20. století. Sídlem organizace je Montevideo. Sdružení má různé úrovně členství. Primárně španělsky psaný web organizace má svou anglickou modifikaci. V angličtině jsou dostupná též data organizace (https://estadisticas.mercosur.int), naleznete v nich údaje týkající se obchodu se zbožím i službami, zprávy a profily států atd.

NATO – informace zejména o euroatlantickém prostoru se zaměřením na bezpečnost

https://www.nato.int/cps/en/natohq/index.htm

Severoatlantická aliance (North Atlantic Treaty Organization) je bezpečnostní organizace založena v roce 1949 a sídlící v Bruselu. Byla založena jako protiváha východního bloku a v dnešní době zasahuje i mimo severoatlantický region. Web je plný informací, za pozornost stojí především sekce Topics a E-Library.

Nordic Council – informace o integraci severoevropských států

https://www.norden.org/en/nordic-council

Severská rada je integračním seskupením severoevropských států s cílem hlubší socioekonomické integrace. Existuje od roku 1952 a sídlí v Kodani. Sekce News je pravidelně aktualizována a sekce Knowledge & Resources zahrnuje statistická data a publikace s precizním severským zpracováním.

OAPEC – informace arabských států vyvážejících ropu

https://www.oapecorg.org/Home

Organization of Arab Petroleum Exporting Countries (Organizace arabských zemí vyvážejících ropu) je mezivládním seskupením koordinujícím ropnou politiku a zahrnujícím 11 arabských států. Některé státy jsou členy OAPEC i OPEC. Organizace vznikla v roce 1986 a sídlí v Kuvajtu. Statistická data organizace lze dohledat zde: http://oapecdbsys.oapecorg.org:8081/ords/f?p=100:8

OPEC – informace států vyvážejících ropu

https://www.opec.org/opec_web/en/index.htm

Organizace zemí vyvážejících ropu (Organization of the Petroleum Exporting Countries) je mezivládní organizací sdružující 13 zemí vyvářžejících ropu sídlící ve Vídni. OPEC koordinuje ekonomickou politiku členských zemí, co se týče objemu těžby a nastavení cen ropy. Od roku 2016 působí i rozšířenější verze OPECu OPEC+ zahrnující další exportéry ropy včetně Ruska. V sekci Publications naleznete různé ročenky a bulletiny i rozsáhlou knihu OPEC 60 Years and Beyond: A Story of Courage, Cooperation and Commitment. V sekci Data/Graphs jsou k dispozici statistiky a grafy.

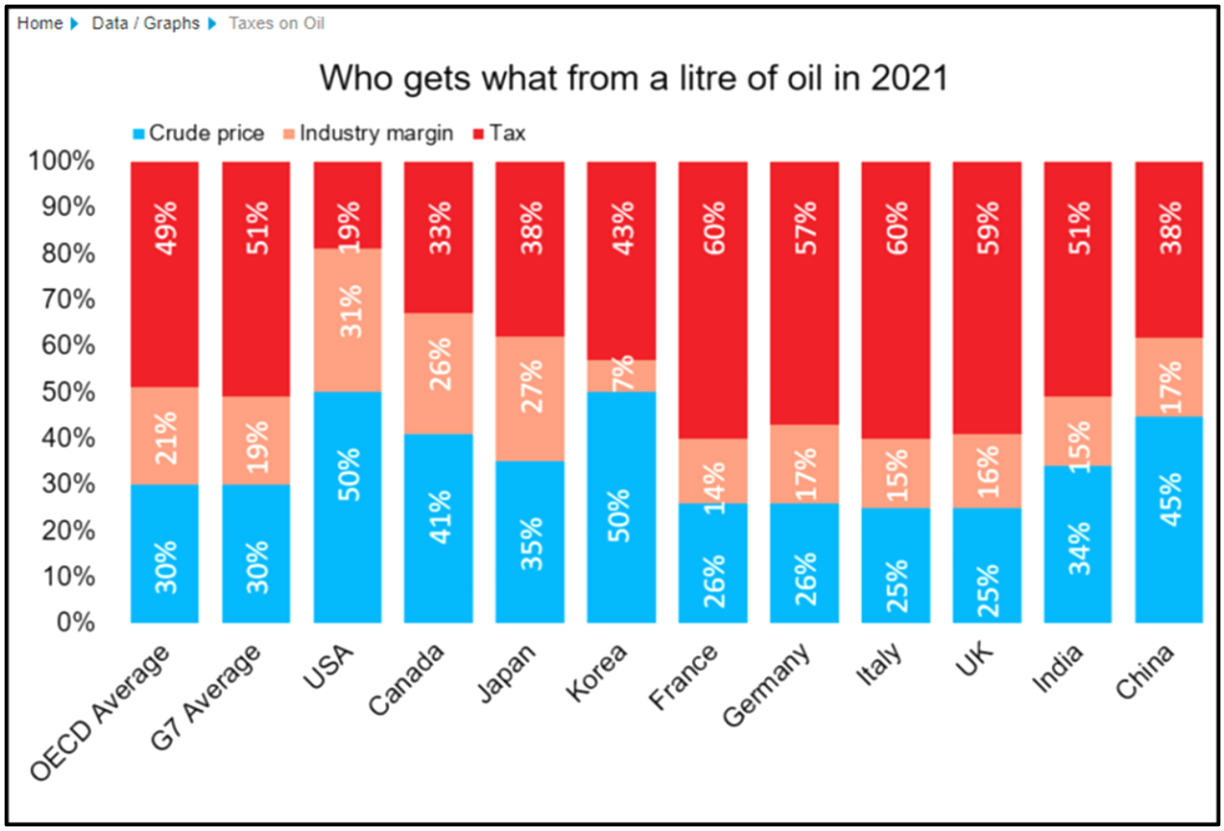

Organisation of Islamic Cooperation – informace o muslimských zemích

https://www.oic-oci.org/home/?lan=en

Organizace islámské spolupráce (OIC), v minulosti známá jako Organizace islámské konference, je mezinárodní organizace sestávající z 57 členských zemí. Členy jsou obvykle státy, které mají muslimskou většinu. Reprezentuje zájmy muslimského světa a usiluje o jeho rozvoj. V roce 1990 přijaly členské státy v Káhiře Deklaraci lidských práv v islámu, jež je v některých bodech v rozporu se zavedenými lidskoprávními dokumenty OSN. Organizace se rovněž zaobírá monitorováním tzv. islamofobie (https://www.oic-oci.org/upload/islamophobia/2021/MB_Oct_2021.pdf).

OSCE – informace zaměřené na bezpečnost v Evropě a jejím zázemí

https://www.osce.org

Organization for Security and Cooperation in Europe (Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě) sdružuje převážně evropské státy. Členy je 57 států, mimo evropských USA, Kanada a vybrané asijské. Kromě toho organizace spolupracuje se státy partnerskými. Sdružení usiluje o politickou, ekonomickou, bezpečnostní a humanitární kooperaci zapojených států. Sídlí ve Vídni. Web sdružení zahrnuje celou řadu informací o aktivitách organizace ve formě magazínu či detailně rozepsaných aktivit v jednotlivých státech. Sekce E-libraries odkazuje na zajímavé informační zdroje týkající se bezpečnosti, tolerance ad.

SAARC – informace o jižní Asii

https://www.saarc-sec.org

Jihoasijské sdružení pro regionální spolupráci (South Asian Association for Regional Cooperation) je organizace sdružující státy Jižní Asie. Vzniklo z iniciativy Bangladéše v roce 1985 podpisem Charty SAARC v Dháce. Uskupení se zaobírá ekonomickým a sociálním rozvojem v makroregionu.

SADC – informace o jižní Africe

https://www.sadc.int

Jihoafrické rozvojové společenství (Southern African Development Community) je mezinárodní uskupení se sídlem v městě Gaborone v Botswaně. Má počátky v roce 1979 a za cíl rozvoj hospodářství pomocí vzájemné spolupráce. Co se týče vnitřních institucí, SADC do značné míry kopíruje EU, ale míra integrace a preciznost fungování je na odlišné úrovni. Na poměry afrických regionálních integrací však uskupení funguje dobře. Prostudování zaslouží především sekce News & Events, Themes, Issues a Documents & Publications.

Shanghai Cooperation Organization – informace o bezpečnostní integraci v Asii

http://eng.sectsco.org

Šanghajská organizace pro spolupráci je regionální mezivládní organizace zaměřená primárně na bezpečnostní spolupráci a boj proti terorismu, extremismu a obchodu s drogami. Rovněž zahrnuje hospodářskou a kulturní spolupráci. Hnacími motory uskupení jsou od roku 2001 Rusko a Čína, v roce 2017 přibyla další velmoc, Indie. Organizace sídlí v Pekingu a má své členské a pozorovatelské státy. Některé hlasy o organizaci hovoří jako o asijské protiváze NATO. Za pozornost stojí především záložky News a Documents.

Mezi webovými prezentacemi jednotlivých makroregionálních sdružení lze nalézt obrovské kvalitativní rozdíly. Čím je to podle Vás způsobeno?

12 Historické a staré mapy

K většině z uvedených odkazů se autor textu dostal díky pečlivé práci českého kolegy (Bayer 2018). Co se týče starých map, jejich digitalizace probíhá od 90. let 20. století, přičemž její úroveň se stále zlepšuje. To vede k narůstajícímu obsahu webových mapových fondů.

British Library Collection of Maps

https://www.bl.uk/subjects/maps

4 500 000 map různých částí světa, zejména těch, jež náležely britskému koloniálnímu impériu.

David Rumsey Map Collection

https://www.davidrumsey.com/view

Fond amerického mecenáše Davida Rumseyho je tvořen 90 000 digitalizovaných map různých částí světa.

Harvard Map Collection

https://library.harvard.edu/libraries/harvard-map-collection

500 000 starých map světa ve sbírce Harvardovy univerzity.

Historical Atlas of the Twentieth Century

http://users.erols.com/mwhite28/20centry.htm

Historický atlas věnující se různorodým regionům i tématům.

Library of Congress

https://www.loc.gov/maps/collections

Fond Kongresu USA je tvořen přes 36 000 starými mapami.

Norman B. Leventhal Map Center at Boston Public Library

https://collections.leventhalmap.org

Staré mapy světa, fond je tvořen 200 000 digitalizovanými mapami a 5 000 atlasy.

Old Maps Online

https://www.oldmapsonline.org

Fond tvoří přes 400 000 map importovaných z různých světových sbírek. Web zahrnuje široké možnosti vyhledávání.

Perry-Castañeda Library Map Collection – kolekce historických a starých map

https://maps.lib.utexas.edu/maps/historical/index.html

Přes 250 000 starých map různých regionů světa.

Která z uvedenách kolekcí obsahuje výrazně největší množství map českých zemí?

Použitá literatura

BAAR, V. (2008). Validita internetových zdrojů v politické geografii. Miscellanea Geographica 14, s. 21-26.

BAYER, T. (2018). Digitalizované mapové sbírky v ČR a zahraničí. Praha: UK. Dostupné z: https://web.natur.cuni.cz/~bayertom/images/courses/HK/hist_kartografie_zdroje.pdf.

KŘIČKOVÁ, A. (2016). Komparace konfliktů v Salvadoru, Nikaragui a Chiapasu z pohledu teorie řešení občanských válek. Disertační práce. Hradec Králové: UHK.

MAREK, J. (2013). Konstrukce CNC obráběcích strojů. Technický týdeník. Dostupné z: https://www.t-support.cz/kat/konstrukce-cnc-obrabecich-stroju-1_1.

PÁSZTO, V. (2018). Zdroje ekonomických dat. Olomouc: Moravská vysoká škola.

PREIS, J. (2020). Co je Gapminder a jaké má využití? Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=EZMv1QRlSAA.

ŘEZNÍČKOVÁ, D., PAVELKOVÁ, L., eds. (2021). Metodika výuky politické geografie ve všeobecném vzdělávání. Praha: UK.

ŠLAPÁK, O. (2003). Data, informace, znalosti. E-LOGOS, s. 1-6.

+

K probíraným internetovým zdrojům je odkazováno přímo u jejich konkrétních příkladů, přičemž všechny byly revidovány ke dni 20. října 2022.

Název	Internetové zdroje dat a informací v humánní geografii
Autor	RNDr. Artur Boháč, Ph.D.
Vydavatel	Technická univerzita v Liberci
	Studentská 1402/2, Liberec
Schváleno	Rektorátem TUL dne 17. 1. 2023, čj. RE 4/23
Vyšlo	v lednu 2023
Vydání	1.
ISBN	978-80-7494-642-4
Č. publikace	55-004-23

Tato publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou.